Σίμωνος ΄Ι. Καρὰ

ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΝ

ΤΟΜΟΣ Β΄

- :※: -

«'Αεὶ μὲν ἐμοὶ θαυμάζειν ἔπεισιν... τὴν τῶν παλαιῶν περὶ ἄπαν μάθησιν καὶ σπουδήν· καὶ ὡς τὰ μὲν αὐτοὶ παρ' αὐτοῖς ἀνευρίσκοντες· τὰ δὲ ἄλλοις τισὶν εύρημένα παρειληφότες, εἰς τέλος τε τὸ προσῆκον ἐξεπόνησαν καὶ τοῖς λοιποῖς ἀφθόνως τὴν ἀπ' αὐτῶν ἀφέλειαν ἔδειξάν τε καὶ παρέδωκαν» (Κοϊντιλιανὸς)

'Αθῆναι - 1982

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦ. Η΄ ΗΧΟΙ ΧΡΩΜΑΤΙΚΟΙ

7 γ)	Περὶ «μουσικοῦ χρώματος» καὶ ἤχων χρωματικῶν — Χρῶμα μαλακὸν καὶ σκλη-							
	ρόν, μετὰ διαγράμματος τοῦ μαλακοῦ χρώματος ἐν τῷ δὶς διαπασῶν, εἰς σχῆμα							
. 2)	θαμπούρας	σ.	1					
4δ)	Ήχος Δεύτερος Μαλακὸς Χρωματικὸς	>>	4					
4ε)	Ήχος Δεύτερος Μέσος Χρωματικός	>>	12					
ή στ)		>>	16					
4 5)	Ήχος "Έσω Δεύτερος (Πλάγιος τοῦ Δευτέρου Μαλακὸς Χρωματικός), ἀπὸ τοῦ Νη (τοῦ Δευτέρου νοουμένου ἀπὸ τοῦ Δι)	»	21					
ή η)	Ο αὐτὸς Ἔσω Δεύτερος Χρωματικὸς Είρμολογικός, ἐκ τῆς φυσικῆς του βάσεως Βου (τοῦ Δευτέρου νοουμένου ἀπὸ τοῦ ζώ)	>>	26					
4 θ)	Ο αὐτὸς ἦχος Ἔσω Δεύτερος Είρμολογικός, ἐκ τοῦ Πα (τοῦ Δευτέρου νοουμένου		20					
• ′	ἀπὸ τοῦ Κε)	»	30					
ρ)	Ήχος Πρῶτος Τετράφωνος ἐκ τοῦ Κε Μαλακὸς Χρωματικὸς		39					
ρα)	Ήχος Δεύτερος Χρωματικός ἐκ τοῦ Δι, Διατονικῶς Παραμεσάζων	»	39 40					
1 1	The state of the s	»	40					
			• • •					
	Σκληροῦ Διατόνου Συνέχεια							
ρβ)	[*] Ηχος Πλάγιος τοῦ Πρώτου Πεντάφωνος Φθορικὸς (ἐν μέρει Σκληρὸς Διατονικὸς) — ἐνίοτε καὶ Ἐναρμόνιος		41					
ργ)	*Ηχος Πλάγιος τοῦ Πρώτου Σκληρὸς Διατονικὸς	»	41					
		»	42					
po)	Ήχος Πρῶτος Τετράφωνος ἐκ τοῦ Κε Σκληροῦ Διατόνου	>>	52					
	Χρώματος Σκληροῦ Πέρι							
ρε)	Χρόα τοῦ σκληροῦ χρώματος, μετὰ διαγράμματος, κατὰ τὸ «δὶς διαπασῶν» — (Εἰσαγωγικὰ)		<i>E 1</i>					
ρστ)	Ήχος Πλάγιος τοῦ Δευτέρου Σκληρὸς Χρωματικὸς	»	54					
		>>	56					
P 5)	Ήχος Πλάγιος τοῦ Δευτέρου Τετράφωνος Είρμολογικός, ἢ Δεύτερος Σκληρὸς							
ρη)	Χρωματικὸς ἐκ τοῦ Κε (τοῦ Πλ. Β΄ νοουμένου ἐκ τοῦ Πα)	>>	66					
ピリ	Ο αὐτὸς Πλ. Β΄ Τετράφωνος Σκληρὸς Χρωματικὸς ἐκ τοῦ Δι (τοῦ Πλ. Β΄ νοουμέ-							
	νου ἀπὸ τοῦ Νη) — Μελικαὶ διαφοραὶ μελῶν ἤχων: Β΄ ἀπὸ τοῦ Δι, Τετάρτου Χρω-							
	ματικοῦ ἀπὸ τοῦ Δι, καὶ Πλ. Β΄ Τετραφώνου ἀπὸ τοῦ Δι	>>	73					

Σκληροῦ Διατόνου και αυθίς Υπομνησις		
ρθ) Ήχος Τέταρτος Σκληρὸς Διατονικὸς τῆς παπαδικῆς	»	80
Χρώματος Σκληροῦ Συνέχεια		
ρι) Ἡχος «Νενανώ» ἢ Τέταρτος Σκληρὸς Χρωματικὸς τῆς παπαδικῆς, ὡς ἦχος Τέ-		
ταρτος μαρτυρούμενος ἐν τῷ Εἰρμολογίῳ	»	82
ρια) Ήχος Πλάγιος τοῦ Τετάρτου Σκληρὸς Χρωματικός, καὶ ἄλλα τινὰ	»	91
ΚΕΦ. Θ΄ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΑ		
"Η χων μεθαρμογαὶ		
ριβ) Πορεία τοῦ Σκληροῦ Διατόνου κατὰ τὸ πεντάχορδον ἐπὶ τὸ ὀξὺ (διὰ διέσεων),		101
μετὰ Διαγράμματος τῶν ἐν αὐτῷ ἤχων, κατὰ μεθαρμογήν, ἕνα τόνον ὑψηλότερον	>>	101
ριγ) [*] Ηχος «΄΄Αγια» τοῦ Σκληροῦ Διατόνου Παράμεσος (Τετράφωνος) ἐκ τοῦ Πα	»	103
ριδ) «Νενανώ» (*Ηχος Δ΄ τοῦ Σκληροῦ Χρώματος) Παράμεσον ἐκ τοῦ Πα	>>	107
ριε) Ήχος Πλ. Δ΄ Χρωματικὸς ἐκ τοῦ Πα, μετὰ Διατονικοῦ Πρώτου ἤχου ἐκ τῆς αὐτῆς	»	110
βάσεως	<i>"</i>	112
ριστ) Ήχος Πλ. Γ΄ ἢ Βαρὺς Σκληρὸς Διατονικὸς ἐκ τοῦ Νη ριζ) Ήχοι μικτοί, καὶ περὶ ἤχου Πλ. Δ΄ Μαλακοῦ Διατονικοῦ, μετὰ χρώματος εἰς τὴν		112
	>>	113
τετραφωνίαν ριη) Ήχοι (Πλάγιοι) Πεντάφωνοι, Παράμεσοι Κυρίων	>>	116
	>>	118
ριθ) Ήχοι Έπτάφωνοι καὶ ἦχοι Αντίφωνοι, μετὰ σχετικῶν κατ΄ ἡχον παραδειγματών ρκ) Τὶ τὸ κατὰ τὰ τετράχορδα καὶ τοὺς ἥχους «πυκνὸν»	»	128
ρκα) Μεθαρμογαὶ τῶν μουσικῶν κλιμάκων, καὶ περὶ Συστημάτων: (διαπασῶν,		
διὰ πέντε καὶ διὰ τεσσάρων)	»	130
ρκβ) ή κατὰ σύστημα πορεία τῶν χρωματικῶν κλιμάκων, κατὰ τὸ διὰ πέντε καὶ τὸ		
διαπασῶν	»	140
ρκγ) Περὶ κλιτοῦ 🏕 , ζυγοῦ 💉 καὶ σπάθης - ο (Ἡχοι Νανὰ Τετρά-		
φωνος νή 🤞 , Λέγετος Βου 💉 Χρωματικός, Νενανὼ Πα 🔊 🖭 🗲 Παράμεσον)	»	143
ΚΕΦ. Ι΄ ΓΕΝΟΣ ΕΝΑΡΜΟΝΙΟΝ		
ILLY, I I LIVOL LIVINION		
ρκδ) Ήχος Τρίτος Ἐναρμόνιος, Τετράφωνος τοῦ κατὰ συναφὴν Πλαγίου Τρίτου (Βα-	»	148
ρέος) ήχου 	<i>"</i>	152
ρκε) [*] Ηχος Πλάγιος τοῦ Τετάρτου Χρωματικός, κατὰ τὴν τετραφωνίαν [*] Εναρμόνιος ρκστ) [*] Ηχοι Πλάγιος τοῦ Πρώτου, Πλάγιος τοῦ Δευτέρου καὶ Νενανὼ [*] Εναρμόνιοι	<i>"</i>	153
ρκότ) Ηχοι Πλαγιος του πρωτού, Πλαγιος του Δευτέρου και πουανώ Εναρμένου ρκζ) Περὶ τῶν εἰδῶν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μελοποιΐας	>>	155
Direct 2200		

ΚΕΦ. ΙΑ΄ ΟΡΓΑΝΙΚΑ — ΣΥΜΦΩΝΙΚΑ

ρκη) Εὕρεσις καὶ χρῆσις τῶν μουσικῶν διαστημάτων ἐπὶ τῆς θαμπούρας	»	173
ρκθ) Τὰ μουσικὰ διαστήματα ἐπὶ τοῦ ταμπουρὰ	»	178
ρλ) Πρακτική εὕρεσις καὶ χρῆσις τῶν μουσικῶν διαστημάτων ἐπὶ τοῦ λαούτου	»	180
ρλα) Κλῖμαξ Συγκερασμένη	>>	183
ρλβ) Περὶ συγχορδιῶν — (Μείζονες, ἐλάσσονες κ.τ.λ. συγχορδίαι κατὰ γένη καὶ		
ἥχους)	»	187
ρλγ) Αί συγχορδίαι ἐπὶ τοῦ λαούτου — ἀΑναστροφαὶ συγχορδιῶν	»	193
ρλδ) Αί συγχορδίαι ἐπὶ τοῦ ταμπουρὰ	»	198
ρλε) Περὶ ἐκκλησιαστικῶν ἰσοκρατημάτων, μετὰ μουσικῶν, κατ ἡχους, παραδειγμάτων	»	199
ρλστ) ή μη κατά σύστημα — «παράχορδος» — σύνδεσις τῶν εἰς τὰ Θεοφάνεια είρμολο-		
γικῶν τροπαρίων τῶν Κανόνων «Βυθοῦ ἀνεκάλυψε» καὶ «Στίβει θαλάσσης» ἤχων		
Έσω Δευτέρου ἐκ τοῦ Βου καὶ Μέσου Δευτέρου ἐκ τῆς αὐτῆς βάσεως Βου καὶ ὅτι		
ή ἀπὸ τῶν βάσεων Πα καὶ Κε τῶν Πρώτων ἤχων ἐκτέλεσις τῶν Μαλακῶν Δευτέρων,		
εύχερεστέρα	»	219
ρλζ) ΄Η μὴ κατὰ σύστημα —«παράχορδος»— ἐκτέλεσις ἐκ τῆς αὐτῆς βάσεως Γα τῶν		
Κανόνων τῆς Πεντηκοστῆς «Πόντφ ἐκάλυψε» καὶ «Θείφ καλυφθείς», ἤχων		
Βαρέος καὶ Λεγέτου	»	224
ρλη) Αί διὰ τοῦ λαούτου ὑπηχήσεις τῶν λαϊκῶν μελφδιῶν (Εἰσαγωγικά), μετὰ διαφόρων		
κατ' ήχους καὶ ρυθμούς παραδειγμάτων:	>>	227
ρλθ) Hχος π οι run a	%.»	227
ρμ) Ήχος Έσω ή παι θ	>>	232
ρμα) Hχος Xretos Bou ξ	>>	236
ρμβ) Ήχος λίπτος ο	»	238
ρμγ) Ήχος Έσω τος Τος φ	>>	241
ρμδ) Ήχος 😽 Γα 👌	>>	244
ρμε) Ήχος ਨੇ ਛੋ 느 Γοι ο καὶ ὡς δίφωνος τοῦ "Εσω ο παι ο	>>	247
ρμστ) Ήχος 🚜 Δι 🕱		249
ρμζ) Ήχος दे दे που σ	»	252
ρμη) Ήχος τη είτας Δίφωνος Χρωματικός	»	255
ρμθ) Ὁ αὐτὸς τὰ ἐς ἐς Δίφωνος Χρωματικὸς Είρμολογικὸς	»	257
ρν) τηχος τη Έντράφωνος	»	258
ρνα) ή Ηχος τος Δ	»	260
ρνβ) Ήχος Μέσος – Α΄ Βου καὶ Τλαγιάζων	»	263
ρνγ) Ήχος Α΄ Δ΄ Δ΄ Διατονικῶς Παραμεσάζων	»	266
ρνδ) Ήχοι καὶ	»	267
ρνε) Ήχος τοῦ Σκληροῦ Διατόνου	»	269
ρνστ) Ήχος καὶ Ε - Σκληρὸς Χρωματικὸς	>>	270
ρνζ) Ήχος τετράφωνος Ειρμολογικός	»	274
ρνη) Ὁ αὐτὸς Τὰ ΣΑΙ Θ (ἀντὶ Ος) ἐκ τοῦ Δι	**	275
ρνθ) τηχος Έσω τος (Πλ. Β΄ Μαλακός Χρωματικός) Πα 🚗	»	275

ρξ) Ήχος τη Νενανώ, μετὰ το καὶ ἀμιγης	»	278
ρξα) Ήχος 🦟 🛫 της Αχρωματικός	»	282
ρξβ) Ήχος την ετραφωνίαν	, »	285
ρξγ) Ήχος 🐺 📞 ξ (Β΄ Μαλακὸς Διατονικὸς) ἁπλοῦς, τετράφωνος, ἑπτάφωνος, μέσο	ς »	286
ρξδ) Ἡχος 😽 (Πλ. Γ΄) Ζω 🗢 Σκληρὸς Διατονικὸς		290
ρξε) ΄Ο αὐτὸς 👺 (Πλ. Γ΄) τοῦ Σκληροῦ Διατόνου ἐκ τοῦ Νη 🗩	»	291
ρξστ)*Ηχος είλικα τοῦ Σκληροῦ Διατόνου	»	292
ρξζ) Ήχος Αξεκε (ὁ αὐτὸς) κατὰ μεθαρμογὴν	»	293
ρξη) Ήχος τως (ὁ αὐτὸς) παράμεσος κατὰ μεθαρμογὴν	**	294
ρξθ) Ήχος της η Νενανώ παράμεσος κατά μεθαρμογήν	»	295
ρο) Ήχος π ελπασ-κατά μεθαρμογήν- μετά "Εσω ή πα σ	»	296
ροα) Κατὰ φθόγγον κίνησις τῶν συγχορδιῶν, καὶ τέλος τῶν διὰ τοῦ λαούτου ὑπηχήσεων	/ "»	299
Έπίλογος		

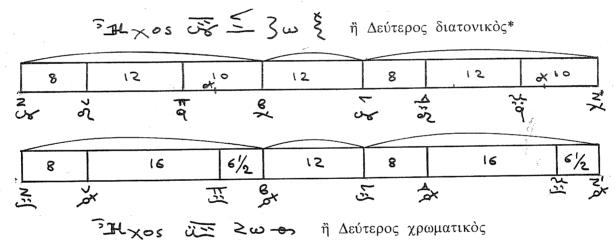
Κεφ. Η΄ ΗΧΟΙ ΧΡΩΜΑΤΙΚΟΙ

§ Υγ΄ Περὶ μουσικοῦ «Χρώματος» καὶ ήχων χρωματικῶν

Τὸ χρῶμα ἤτοι χρωματισμὸς εἰς τὴν μουσικήν, ἀφορᾶ τὰ διαστήματα.

"Όταν τὰ διαστήματα τῶν μουσικῶν κλιμάκων ἦναι διατονικὰ —ὡς τὰ μέχρι τοῦδε ἐξετασθέντα— θεωροῦνται λευκὰ καὶ ἀχρωμάτιστα. "Όταν δὲ ἐπέλθη μόνιμος ἀλλοίωσις τῶν διαστημάτων, διὰ μεταθέσεως φθόγγου ἢ φθόγγων τινῶν ἐκ τῶν μὴ ἑστώτων, ἀλλὰ κινουμένων (μέσων) κατὰ τετράχορδον, τὸ τοιοῦτον καλεῖται «χρῶσις» —χρωματισμὸς—τῶν κλιμάκων, αἱ ὁποῖαι, ἀπὸ διατονικαί, μεταβάλλονται εἰς «χρωματικὰς» κατὰ τὸ ἄκουσμα αὐτῶν.

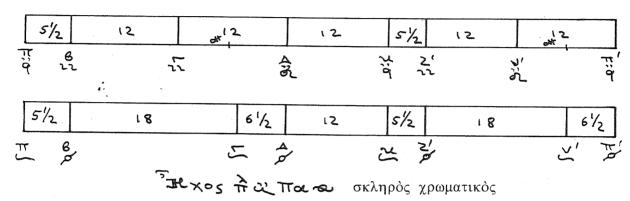
"Όταν π.χ., ὡς εἴδομεν εἰς τὴν κλίμακα τοῦ διατονικοῦ δευτέρου ἢ μαλακοῦ Βαρέος Τὸς Τὰς ἤχου, μετακινήσω τοὺς φθόγγους τός πρὸς τὸν τὰς καὶ τὰ πρὸς τὸν ἐς ἔχω τὴν κλίμακα τοῦ χρωματικοῦ δευτέρου ἤχου (Ἡχος Τὰς ἐναὶ τὰ διαστήματά της δὲν θὰ ἦναι πλέον τόνοι ἐλάχιστοι, μείζονες καὶ ἐλάσσονες κατὰ τετράχορδον, ἀλλὰ καὶ ἡμίτονα χρωματικὰ (τμ. 6 1/2) καὶ διαστήματα μεγαλύτερα τοῦ μείζονος τόνου ἐν προκειμένῳ ἐναρμόνιαι τρίται ἐλάσσονες (τμ. 16).

Ή μετακίνησις φθόγγου ἢ φθόγγων κατὰ τετράχορδον καὶ ἡ ἀλλοίωσις τῶν ἑκατέρωθεν μουσικῶν διαστημάτων, δὲν πρέπει να ἦναι περιστασιακὴ π.χ. λόγῳ ἕλξεων τῶν φθόγγων τῆς μελῳδίας· οὔτε παροδικὴ δι ὑφεσοδιέσεων, ἀλλὰ μόνιμος καὶ σταθερά,

ἐπιφέρουσα μεταβολὴν τῆς κλίμακος κατὰ τὸ χρωματικὸν Γένος. "Αλλο παράδειγμα : Μετακίνησις τῶν φθόγγων Γα καὶ νη καὶ νη καὶ οιέσει εἰς τὰ τετράχορδα - τῶν Καὶ τῶν Πρώτων ἤχων, τοῦ σκληροῦ διατόνου (Βου καὶ ζω καὶ ζω κεὶ ὑφέσει), μᾶς δίδει τὴν χρωματικὴν κλίμακα τοῦ πλ.Β΄ ἤχου, μὲ διαστήματα: τριημιτόνου (τμ. 18) εἰς τὸ μέσον τῶν τετραχόρδων καὶ μὲ ἡμίτονα ἑκατέρωθεν: διατονικὸν (τμ. 5 1/2) μὲν εἰς τὴν βάσιν, χρωματικὸν δὲ (τμ. 6 1/2) εἰς τὴν κορυφήν*.

= IL χος της παρ σκληροῦ διατόνου

'Απ' αὐτὴν τὴν διαρῥύθμισιν τῶν τετραχόρδων, προκύπτουσι δύω «χρόαι», ἤτοι ἀποχρώσεις τοῦ χρωματικοῦ Γένους :

Ή χρόα τοῦ μαλακοῦ χρώματος (τοῦ πρώτου εἴδους), μὲ χαρακτηριστικά: τόνον ἐλάχιστον (τμ. 7 1/2), ἐλάσσονα τρίτην ἐναρμόνιον (τμ. 16) καὶ ἡμίτονον χρωματικὸν (τμ. 6 1/2) κατὰ τετράχορδον ἐπὶ τὸ ὀξύ, καί:

Ή χρόα τοῦ σκληροῦ χρώματος (τοῦ δευτέρου εἴδους), μὲ χαρακτηριστικά: ἡμίτονον διατονικὸν (τμ. 5 1/2), τριημίτονον (τμ. 18) καὶ ἡμίτονον χρωματικὸν (τμ. 6 1/2) κατὰ τετράχορδον ἐπὶ τὸ ὀξύ.

Κοινὸς σύνδεσμος ἀμφοτέρων εἶναι τὰ χρωματικὰ ἡμίτονα (τμ. 6 1/2) καὶ αἱ δι ἀὐτῶν καθοριζόμεναι χρωματικαὶ διφωνίαι: μείζων ἐκ τμημάτων 23 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ καὶ 5 1/2 + 18 = 23 1/2 ἢ 23) καὶ ἐλάσσων ἐκ τμημάτων 19 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$

Εἰς τὴν δευτέραν — τοῦ σκληροῦ χρώματος — ἀνήκει ὁ ἦχος πλ.Β καὶ ἕτεροι ἦχοι ἐξηρτημένοι ἐξ αὐτοῦ καί:

Εἰς τὴν πρώτην —το ῦ μα λα κο ῦ χρώ μα τος— εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἤχων τῆς ὁποίας καὶ προβαίνομεν ἀκολούθως, ἀνήκει ὁ ἦχος Β΄ \Leftrightarrow καὶ ἕτεροι ἦχοι ἐξηρτημένοι ἐξ αὐτοῦ.

Δίδομεν, κατ' ἀρχήν, τὴν διάταξιν τοῦ μαλακοῦ χρώματος —ἐν διαγράμματι— ὡς κι' ἐκείνην τοῦ μαλακοῦ διατόνου, ἐξ ἦς, μὲ βάσιν τοὺς διατονικοὺς δευτέρους (λέγετον Βου ξεκαὶ τοῦς ζω ξεκτασίν τοῦς διαπασῶν, εἰς σχῆμα θαμπούρας:-

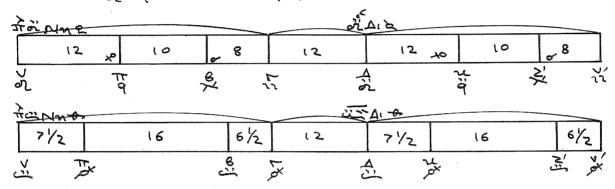
^{* ΄}Ο πλάγιος τοῦ Β΄ προέρχεται κυρίως ἐκ τοῦ πλαγίου Α΄ τοῦ σκληροῦ διατόνου $\frac{1}{2}$ τοῦ ἔχοντος τοὺς $\frac{1}{2}$ καὶ $\frac{1}{2}$ ἐν ὑφέσει, διὰ διέσεων τῶν φθόγγων $\frac{1}{2}$ καὶ $\frac{1}{2}$:-

Ή ἐκ τοῦ Μαλακοῦ Διατόνου: Ἡχοιζως καὶ Νεὶος Βς ξ παραγωγὴ τοῦ Μαλακοῦ Χρώματος: Ἡχοιςςς καὶ 祌 ἐς Βς δ يتقرصه > FETELOSBE & 722 Bor on (0) λεάπε παρ (πη παρ) This som (Nyor) prisos 172 2€ (du 28 B\$) 12 2€ 00 TIL X TIOS 25 THORE XEWE. DI PX

.....

§ ήδ΄ Περί Δευτέρου ήχου Μαλακοῦ Χρωματικοῦ

Ό Χρωματικὸς ἦχος Δεύτερος γίνεται, ὡς εἴδομεν εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα, δι' ἀλλοιώσεως τῶν διαστημάτων, ἤτοι διὰ διέσεως τῶν μέσων φθόγγων \mathbf{x} καὶ \mathbf{x} τῶν τετραχόρδων \mathbf{x} καὶ \mathbf{x} καὶ τοῦ ἀντιστοίχου βαρέος ἢ δευτέρου διατονικοῦ ἀπὸ τοῦ \mathbf{z} (\mathbf{x}).

καὶ διαστήματα τόνον ἐλάχιστον (τμ. 7 1/2) τρίτην ἐλάσσονα ἐναρμόνιον (τμ. 16) καὶ ἡμίτονον χρωματικὸν (τμ. 6 1/2) ἐπὶ τὸ ὀξὸ κατὰ τετράχορδον.

Τὴν μεταβολὴν τῶν διαστημάτων, δεικνύει ἡ ἐν τῷ μαρτυρία τοῦ ἤχου φθορὰ -.:

τὴν δὲ ἀλλαγὴν τῶν διαστημάτων ἀπὸ τοῦ διατόνου εἰς τὸ χρῶμα, ἀκολουθεῖ καὶ ἀλλαγὴ τῶν μαρτυρικῶν σημείων: τῶν (βῆτα) μὲν διὰ τοὺς περιττούς, κε (νενανὼ μετὰ κεραίας) δὲ διὰ τοὺς ἀρτίους φθόγγους τῆς κλίμακος αὐτοῦ.

'Ο δεύτερος οὖτος χρωματικὸς ἦχος καλεῖται στιχεραρικός, καθ' ὅσον εἰς αὐτὸν ψάλλονται τὰ στιχερὰ τοῦ δευτέρου ἤχου τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὀκτωηχίας. ᾿Αλλὰ καὶ ἀπολυτίκια καὶ καθίσματα καὶ εἰσοδικὰ καὶ ὁ κύκλος τοῦ τρισαγίου, προκείμενα καὶ άλληλουϊάρια παρά δὲ τῶν νεωτέρων καὶ δοξολογίαι, χερουβικὰ καὶ κοινωνικά.

Ή μαρτυρία του Έντχος των Δι - σημαίνει:

Ήχος ε΄ (βῆτα παλαιοβυζαντινὸν ἐν στενογραφία) = Ἡχος δεύτερος. Ἡ δίφωνος ἀνάβασις 🧰 ὅτι ἡ φυσική του θέσις εἶναι δύω φωνὰς ἄνω τοῦ 🤿 —δευτέρας βάσεως παραγωγῆς τῶν (κυρίων) ἤχων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὀκτωηχίας— ἤτοι εἰς τὸν φθόγγον 💥 (ΤΗχος τοῦ ὁποίου, διὰ τὸ ὑψηλὸν τῆς θέσεως, μετεφέρθη ἡ βάσις του ἐπὶ τοῦ ౘ Δ , Α τοῦ μέσου διαπασῶν.

'H φ θ ο ρ ὰ του --- 'που νεύει πρὸς τὰ κάτω, σημαίνει ἦχον κύριον, ὑψηλόν, μὲ κατιοῦσαν ἔκτασιν καὶ φορὰν πρὸς τὸν πλάγιόν του, τὸν πλάγιον τοῦ δευτέρου μαλακὸν χρωματικόν, ἔχοντα τὰ ὁποῖα εἴπομεν διαστήματα τόνου ἐλαχίστου (τμ. 7 1/2) τρίτης ἐλάσσονος ἐναρμονίου (τμ. 16) καὶ ἡμιτόνου χρωματικοῦ (τμ. 6 1/2) κατὰ τετράγορδον, καὶ βαίνοντα κατὰ τὸ πεντάχορδον σύστημα, ἐπί τε τὸ ὀξὺ καὶ τὸ βαρύ παραδοξολογίαι δὲ τῆς ιη΄ καὶ ἀρχῶν τῆς ιθ΄ ἑκ. περὶ τῆς «κατὰ διφωνίαν ὁμοίαν» δῆθεν πορείας τῆς κλίμακος αὐτοῦ ἐν τῷ διαπασῶν, ἠλέγχθησαν ἤδη ἐν τῷ Προλόγῳ τοῦ παρόντος.

Βασικὸν ἴσον τοῦ ἤχου ὁ 🏯 , καὶ 💥 ἐὰν πλαγιάζη ἢ καὶ μεσάζη ἴσα δὲ ἐπὶ τοῦ 💃 κατὰ τὴν μεσότητα, εἶναι ἐφευρήματα συγχρόνου ψαλτικῆς.

 Δ ε σ π ό ζ ο ν τ ε ς φ θ ό γ γ ο ι : Έν ἀνόδφ πλὴν τοῦ Δ καὶ οἱ Δ καὶ οἱ διφώνου καὶ τοῦ τετραφώνου του ἀλλὰ καὶ 🕳 ὅταν τὸ μέλος τριφωνῆ.

'Εν καθόδω, πάλιν, πλὴν τοῦ 🏯 , καὶ οἱ 🧸 καὶ Ϫ βάσεις τοῦ μέσου καὶ τοῦ πλαγίου του, εἰς τοὺς ὁποίους γίνονται κι' αἱ σχετικαὶ καταλήξεις:

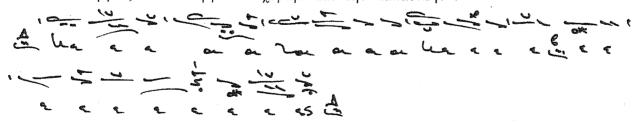
'Ατελεῖς μὲν εἰς τοὺς 🚉 καὶ 💃 καὶ 🎉 , ἐντελεῖς δὲ καὶ τελικαὶ εἰς τὸν 🛕 .

ἀποδίδον:

α) $^{\circ}$ Ελάσσονα χρωματικὴν διφωνίαν $\stackrel{\mathcal{G}}{\hookrightarrow}$ $\stackrel{}{\smile}$ $\stackrel{\smile$

β) Τὰς μελφδικὰς ἕλξεις τοῦ 💸 πρὸς τὸν 🚓 καὶ

γ) Τὸν ἐλάχιστον τόνον 🌣 — 🥕 βάσιν τοῦ μαλακοῦ χρωματικοῦ τετραχόρδου 🚉 — 🏏 "Αλλο μικρὸν διὰ τὰ ἀπολυτικιοκαθίσματα : Δ τε σα τες Δ καὶ ἄλλο ἀργόν, διὰ τὸ ἀργὸν στιχεράρι καὶ τὴν παπαδικήν :

Μελφδικαὶ ἕλξεις: Ἐν ἀνιούση φορᾶ Τος πρὸς τὸν Δ (ἑνίοτε καὶ Τος πρὸς τὸν Δ΄) Τος πρὸς τὸν Δ΄ ἀν τὸ μέλος τετραφωνῆ καὶ τοῦ Δ΄

πρὸς τὸν τριφωνῆ ἐπὶ τοῦ το ὡς νενανώ. Κι' ἐν φορᾶ κατιούση Πακ (τὸ διατονικὸν) ὅταν γίνεται στάσις καὶ περιφορὰ πρὸς τὸν τοῦ ἀπὸ τοῦ Νη μαλακοῦ πλ.Β΄ (Τὰ Τ΄ ΤΙΝ). "Αν ὅμως τὸ μέλος φθάνη μέχρι τοῦ τὰ ἐπανερχόμενον εἰς τὸν τὸ (ὅπως εἰς τὸ «"Αγιος ὁ Θεὸς» τὸ παλαιὸν τῆς θ. λειτουργίας) ὁ τὸ εἶναι ἐν ὑφέσει.

Τυχὸν φθορὰ τοῦ σκληροῦ πλ. Β΄ το ἐπὶ τῆς βάσεως τοῦ Β΄ $\frac{4}{3}$ δεικνύει πορείαν κατὰ τὸ διὰ πέντε ἐπὶ τὸ ὀξύ, μὲ τόνον μείζονα διαζευκτικόν, $\frac{4}{3}$ $\frac{3}{3}$ (ἀντὶ τοῦ κατὰ τὸ διαπασῶν ἐλαχίστου $\frac{4}{3}$) φθορὰ δὲ τοῦ νενανὼ $\frac{4}{3}$ ἐπὶ τοῦ Γα ($\frac{4}{3}$) σημαίνει πορείαν κατὰ τὸ διὰ πέντε ἐπὶ τὸ βαρύ σημαίνει μετάπτωσιν εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ Νη πλάγιον τοῦ δευτέρου μαλακὸν ($\frac{4}{3}$ $\frac{4}{3}$ $\frac{4}{3}$) χρωματικόν.

Καὶ εἰς τὰς δύω περιπτώσεις αἱ τοιαῦται συστηματικαὶ μεταβολαί, δὲν σημαίνουν μεταβολὴν χρόας εἰς τὸ σκληρὸν χρῶμα τοῦ μέλους καὶ τετραφωνοῦντος καὶ πλαγιάζοντος,

παραμένοντος είς τὸ χρῶμα τοῦ Β΄ ἤχου τὸ μαλακόν.

Προτασσόμενος τοῦ στιχεραρικοῦ Δευτέρου (ΣΑ Α) ἤχου στίχος: Διὰ τοῦ Γα Α ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς βάσεως αὐτοῦ Α καὶ ἀνερχόμενος μέχρι τῆς διφωνίας Α ἀκολούθως κατερχόμενος μέχρι τοῦ μέσου χωρεῖ ἐξ αὐτοῦ ἀνερχόμενος πρὸς τὴν βάσιν του, ὑπὸ τὴν μορφὴν τελικῆς καταληκτικῆς στιχεραρικῆς θέσεως ἐπὶ τοῦ Δ .

The you the variety the of the goal of a power of the theory of the theo

Οἱ ἀντιστοιχοῦντες εἰς τὰς καταλήξεις τοῦ ἑπομένου στιχεροῦ Ἰδιομέλου ἦχοι:

Ear Ta Jaye for an analyons Es & The only that
a or or own the construction of the con

E DE M HON DE HON OU HOURS E DE ME

L'ENTRE ENTRE DE MON DE HOURS E DE ME

L'ENTRE ENTRE DE MON DE HOURS E DE ME

L'ENTRE ENTRE DE MON DE HOURS E DE ME

L'ENTRE ENTRE DE MON DE HOURS E DE ME

L'ENTRE ENTRE DE MON DE HOURS E DE ME

L'ENTRE ENTRE DE MON DE HOURS E DE ME

L'ENTRE DE MON DE MON DE MON DE MON DE ME

L'ENTRE DE MON DE

Eneques in kacedon a mon a man of the sent of the sent

In ea ye don a Tu u u nan von ovorp

froj å a tron pao at tu un u y dea

fra å

fra å

or a a å un da ea nen von onorgher fer o o

or a a å un da pa pa tu na a er difore

fra å

- ploadeer, ploa vor, ditr, ploa droarde

- طِالَ مُعْوَمِهِ عِالَمِم الْمُعْرِي مُنْ يَارِي عِلَى مِلْ الْمُعْرِينِ مِنْ الْمُعْرِينِ مِنْ الْمُعْرِينِ مُنْ الْمُعْرِينِ مِنْ الْمُعْرِينِ اللَّهِ الْمُعْرِينِ الْمُعْرِينِ اللَّهِ الْمُعْرِينِ اللَّهِ مِنْ الْمُعْرِينِ اللَّهِ الْمُعْرِينِ اللَّهِ الْمُعْرِينِ اللَّهِ الْمُعْرِينِ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهِ اللّهِ اللَّهِ اللَّ

Thou vous on pu pou or i i voo o in the vous on on a run u vous on on on one of the contraction on one of the contraction of the vous one of the vous of the vous one of the vous one of the vous one of the vous of t

raa red a a a a a a a

- Bla reorde se ser delacor, une non sen of al desoc Te de per n'- Jon to kore de la col per kent en resperse

The car a to ord Jupe i i par au in the au in the car a to ord or bear or bear of the car.

un bor 20 0 george 20 sour externe 20 con vorm

E ye es ma a a a my re a hourspre in

en n nv pa a o too de a « Ma a a de

E te e es à re un a a a oteo o de pra

ME = 2000 0 x 2011 1100 de « e fla aver &

Thros or or par or par vor partitions of a topa

ve te e e se

za sovor sorda za nordetad fragus Tha

Vi you or or d

§ Υε΄ Ήχος Μέσος τοῦ Δευτέρου Χρωματικός

Ο κλάδος οὖτος τοῦ χρωματικοῦ δευτέρου ἤχου, ἔχει —ὡς μέσος— οὐχὶ κλίμακα ἐκ τετραχόρδων συνημμένων ἢ διεζευγμένων, ἀλλὰ τοιαύτην ἀπαρτιζομένην:

- α) Ἐξ ἐλάσσονος (μικρᾶς) τρίτης (διφωνίας) χρωματικῆς 🤵 🝃 🚓 (τμ. 61/2+12 = 18 1/2 ἢ 19).
 - β) Ἐκ τετραχόρδου μαλακοῦ χρωματικοῦ τοῦ Β΄ ἤχου 🚉 🤟 καὶ
- γ) Ἐκ μείζονος (μεγάλης) τρίτης (διφωνίας) χρωματικῆς 💢 🕱 ἐκ τόνων μείζονος καὶ ἐλάσσονος χρωματικοῦ (τμ. 12+11 1/2=23 1/2 ἢ 23).

, E>	m/00-en 3'	J×emh. g	The XOS	WOODEN WITH WIXE	μέσος	meisur 3 %	×em horz.
6	1/2	12	7 1/2	16	6 1/2	12	111/2
رز از	2		£.	No.	3,	/ <u>'</u>	E' E'

Ή ἐν τῆ μαρτυρία του δίφωνος κατάβασις δηλοῖ μελφδικὴν βάσιν, διφωνίαν κάτω τοῦ Κατω τοῦς τὰ μαρτυρικὰ σημεῖα τίθεται εἰς τοὺς περιττούς, ἐνῷ ἡ καὶ εἰς τοὺς ἀρτίους φθόγγους τῆς κλίμακος τοῦ χρωματικοῦ Β΄ ἤχου— ἐδῶ, ὅπως καὶ εἰς τὸν Καὶ δὲν ἀφορᾶ βάσιν τετραχόρδου χρωματικοῦ τοῦ Β΄ ἤχου, ἀλλ' ἐκ τῆς μεσότητος πορείαν καθ' ἡμίτονον χρωματικὸν καὶ τόνον καὶ τοῦτο εἰναι ἐλάττωμα γραφικόν, δημιουργοῦν σύγχυσιν ὅπως, ὡς εἴδομεν, εἰς τὴν παλαιοτέραν, οὕτῳ καὶ εἰς τὴν σύγχρονον γραφὴν τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς.

Παρὰ ταῦτα εἰς τὰς καταβασίας τοῦ εἰς τὸν παρόντα μέσον δεύτερον Β΄ Κανόνος τῶν Θεοφανείων «Στίβει θαλάσσης», τελικαὶ καταλήξεις, ἐν τέλει τῆς ψαλμφδίας, γίνονται εἰς τὴν μεσότητα ξ΄ ἵνα συμφωνήσουν, ἀκολούθως, πρὸς τὸν ἀπὸ τῆς αὐτῆς βάσεως "Εσω Τὰς Βτο ὅπου αἱ καταβασίαι τοῦ Α΄ Κανόνος «Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα» :-

Μελφδικαὶ ἕλξεις, τοῦ Πας (διατονικοῦ) πρὸς τὸν $\frac{\textbf{6}}{2}$ καὶ Γας πρὸς τὸν $\frac{\textbf{6}}{2}$.

Kai άλλο: Δ ha a a a a a la es si

'Ιδού καὶ ἀπήχημα ἕτερον ἀργόν, διὰ τὰ «λειτουργικὰ» π.χ. τῆς Λειτουργίας τοῦ Μ. Βασιλείου:

Είς τὸν ἦχον μέσον δεύτερον ψάλλονται: κατανυκτικά, τροπάρια, καθίσματα, κοντάκια καὶ λειτουργικά παρὰ δὲ τοῦ Χουρμουζίου καὶ δοξολογία.

Τυχὸν π ρ ο τ α σ σ ό μ ε ν ο ς εἰς εἰρμολογικὰ μέλη τοῦ Μέσου Δευτέρου

(τος) ήχου στίχος, ούτος: 'Αρχόμενος ἀπὸ τοῦ 🚊 καὶ ἀνερχόμενος μέχρι τῆς διφωνίας 🚉 κατέρχεται ἐκεῖθεν πρὸς τὴν μεσότητα 🐧 : κατὰ τὴν ἰδέαν τοῦ μέσου πλαγίου δευτέρου τετραφώνου (🚓 🔾 🚄 τος 🗢) συντόμως μεν διὰ τὰ σύντομα τροπάρια, ἄργῶς δὲ διὰ τὰς καταβασίας.

en tra or or has in IK at ou har to? doar so to behing or or En zorsée v v juvois de 30 jojes es - Egontaeuron 2 won tar Espertin, Tour acrandant ouvoin Es viceptos. - Jui d'Hajen re raison où Elpatrai revoupors la ajournon siduper.

THE KOS TEN SONO W. a to os de to os there os 'Ead Banda Thyensoovear vo of the Kany Fy Tens et color de sos o coxo he sos faso no

Lee To to vor to the to

reo torkan wis e an ee le en le sueon de costeré à

Καὶ ἀργῶς:

THE you Dies Bout

les la a ju vo ou tu xn n n n koë to con y ns

nor var or par &

THE TELOG IN THE T

The you the son on our or in the son of the your or one or in the good of the your or one of the your or one of the your or one or in the your or one or i

EE Dar e Dar he sa havar of hims en harnor un

The xos it is the soon of the

§ ήστ΄ Ήχος Μέσος τοῦ Τετάρτου ἢ Λέγετος Μαλακὸς Χρωματικὸς Ἡ χος Βου - ο

Παρεμφερής πρὸς τὸν μέσον δεύτερον, πλὴν ὄχι ὁ αὐτός, εἶναι καὶ ὁ μέσος τοῦ τετάρτου ἤχου ἢ λέγετος Βου 🤝 χρωματικός, εἰς τὸν ὁποῖον ψάλλονται τ' ἀπολυτίκια, καθίσματα, κοντάκια καὶ προκείμενα τοῦ τετάρτου ἤχου παρὰ δὲ τοῦ 'Ανθίμου 'Ιεροδιακόνου καὶ μία σύντομος δοξολογία.

Κι' ἐδῶ ἡ δίφωνος κατάβασις δεικνύει ἐξάρτησιν καὶ πορείαν ἀπὸ τοῦ Δ. Α ἤχου πρὸς τὴν μεσότητα τοῦ λεγέτου Βου Α χρωματικῶς ἄν και εἰς τὰ ἔντυπα μουσικὰ βιβλία, γράφεται ἀδιαφόρως καὶ ὡς ἦχος Δ. Α.

Δεσπόζοντες φθόγγοι: $\stackrel{\checkmark}{\mbox{.}}\stackrel{?}{\mbox{.}}\stackrel{?}{\mbox{.}}\stackrel{?}{\mbox{.}}$ εἰς τοὺς ὁποίους γίνονται κι' αἱ σχετικαὶ καταλήξεις: 'Ατελεῖς μὲν εἰς τοὺς $\stackrel{?}{\mbox{.}}$ καὶ $\stackrel{?}{\mbox{.}}$ ἐντελεῖς δὲ καὶ τελικαὶ εἰς τὸν $\stackrel{?}{\mbox{.}}$. Πάντως ἐν τέλει τῆς ψαλμφδίας, γίνεται τελικὴ κατάληξις εἰς τὸν $\stackrel{?}{\mbox{.}}$:

& Eq Tap Kou Horns By MI Dake King hexda a ain

 $^{\prime}$ Απήχημα μὲ φορὰν ἀπὸ τοῦ κυρίου εἰς τὴν μεσότητα, χρωματικῶς, μὲ τὸν ἐν ὑφέσει : $^{\prime}$ καὶ τρίτη ἐλάσσων τοῦ μαλακοῦ διατόνου $^{\prime}$ ζ (τόνος μείζων καὶ ἐλάχιστος = τμ. 12+8=20).

Καὶ ἄλλο ἀπήχημα ἀργότερον :

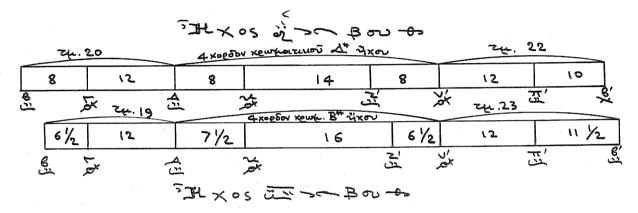
'Η διαφορὰ τοῦ μέσου τετάρτου χρωματικοῦ, ἀπὸ τοῦ μέσου δευτέρου, ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι ὁ Βου τοῦ μέσου τετάρτου εἶναι ἐπὶ τοῦ λεγέτου (ڍ = દ) κατά τι χαμηλότερος τοῦ Βου τοῦ μέσου δευτέρου τοῦτ' αὐτὸ καὶ ἡ τετραφωνία του ἐπὶ τοῦ ξ (= , , παρ' ὅτι ἀμφότεροι παρίστανται μὲ χρωματικὰ μαρτυρικὰ σημεῖα (καὶ ڍ καὶ)

 Ω_{ζ} μέσος ήχος, ἔχει κλίμακα : α) Ἐκ μικρᾶς τρίτης (διφωνίας) μαλακοῦ διατόνου (Ξ Ξ = Ξ Ξ τμ. 8+12=20).

β) Ἐκ τετραχόρδου χρωματικοῦ τετάρτου ἐκ τοῦ Δι \longrightarrow (τμ. 8) ὑπερμείζονος \longrightarrow - \longrightarrow (τμ. 14) καὶ ἐλαχίστου \longrightarrow - \longrightarrow (τμ. 8) καὶ

γ) Ἐκ μεγάλης τρίτης μαλακοῦ διατόνου, ἐκ τόνων μείζονος καὶ ἐλάσσονος Τ΄ ξ΄ ξ΄ = Σ΄ (τμ. 12+10 = 22).

'Ιδού κι' αἱ διαστηματικαὶ διαφοραί, μέσου τετάρτου καὶ μέσου δευτέρου χρωματικῶν:

Διαφέρουσι δὲ καὶ κατὰ τὸν μελικὸν σχηματισμὸν θέσεων καὶ καταλήξεων οἱ δύο οὖτοι ήχοι. Ἰδοὺ διαφοραὶ π.χ. τῶν καταλήξεων :

To par don the de var forest we under the en or for the the trans of the parties on the parties of the par

Μελφδικαὶ ἕλξεις τοῦ μέσου τετάρτου ἢ λεγέτου Βου χρωματικοῦ: Πα κπρὸς τὸν ς, Γα κπρὸς τὸν ς, Κε πρὸς τὸν καὶ ὁ ξε ε ξεν ὑφέσει, ὅταν τὸ μέλος φθάνη μέχρις αὐτοῦ ἐπανακάμπτον. Γενικῶς ὁ ἦχος σώζει πάντα τὰ γνωρίσματα τοῦ διατονικοῦ λεγέτου Βου ἤχου, μὲ τὸ τετράγορδον καὶ το χρωματικόν

γνωρίσματα τοῦ διατονικοῦ λεγέτου Βου ήχου, μὲ τὸ τετράχορδον 🐧 - 😾 χρωματικόν. Τὸ χρῶμα τοῦτο τοῦ μέσου τετάρτου ήχου, μεταχειρίζονται πολλάκις οἱ παῖκται ψαλτηρίου, κατὰ τὴν ἐνδιάμεσον μετάβασιν ἀπὸ τοῦ διατονικοῦ λεγέτου εἰς αὐτόν, ἀρκούμενοι εἰς τὴν ὕφεσιν τοῦ 🛣 καὶ ἀφίνοντες εἰς τὴν θέσιν των τὰ ἐλάσματα τῶν ὑς καὶ λεγέτου Βου ξ Εἰς δὲ τὴν θαμπούραν ὑπάρχουν οἱ δεσμοί, τόσον τοῦ λεγέτου καὶ τῆς τετραφωνίας αὐτοῦ τοῦ δου καὶ ἡ τοῦ τοῦ χρωματικοῦ τετραχόρδου 🚍 - τοῦ χρωματικοῦ τετραχόρδου Τοῦ χρωματικοῦ τετραχόρδου τοῦ καὶ τοῦ χρωματικοῦ τετραχόρδου τοῦ καὶ τοῦ χρωματικοῦ τετραχόρδου τοῦ καὶ ἡ τοῦ τοῦ χρωματικοῦ τετραχόρδου τοῦ καὶ τοῦ χρωματικοῦ τετραχόρδου τοῦ καὶ ἡ τοῦ τοῦ καὶ ἡ τοῦ χρωματικοῦ τετραχόρδου τοῦ καὶ ἡ τοῦ τοῦ καὶ ἡ τοῦ τοῦ καὶ ἡ τοῦ χρωματικοῦ τετραχόρδου τοῦ καὶ ἡ τοῦ τοῦ ἐλαχίστου τόνου τοῦ καὶ ἡ τοῦ τοῦ χρωματικοῦ τετραχόρδου τοῦ καὶ ἡ τοῦ τοῦ ἐλαχίστου τόνου τοῦ καὶ ἡ τοῦ τοῦ καὶ ἡ τοῦ τοῦ ἐλαχίστου τόνου τοῦ καὶ ἡ τοῦ τοῦ ἐλαχίστου τόνου τοῦ καὶ τοῦ καὶ τοῦ καὶ τοῦ τοῦ ἐλαχίστου τόνου τοῦ καὶ τ

Me zon on of won we was an according

Προτασσόμενοι ἀπολυτικιο-καθισμάτων ἢ κοντακίων στίχοι, ἀρχόμενοι, ἀπὸ τοῦ κυρίου 🛣 περατοῦνται εἰς τὴν μεσότητα 🚨 ὑπὸ τὴν μορφὴν καταληκτικῆς θέσεως τούτου τοῦ μέσου τετάρτου χρωματικοῦ.

To pan dear try or va otaor us montra

From pour of a Ex to organ tour and the wind the remains and the services of t

To our on wood a respons is a regorder

ozarknozálan e

Heros Bono "Sa Sa Sa Sa Sa Sa Cas Cas on a vy the son of which so sa on a vy the sa can a vy the sa can a vy the sa can a vy the can a vy the sa can a vy the

mi Eraadinan u par en ai Eon E

To pandouring a var otacos us smontha in en son a

The far har person in an son ten or or or or or or

Lour or parvaros h seod Xor das o De or or or or

tour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvaros h seod Xor das o De or

Lour o parvar

The xos in D. to peodiçon xo

SENVENU DE BONDON, LE

Eau to to o o otto to a nove for a pre top var

per ea : : : : on es

G La G La He e sar ar heras promotes hors have

· zer ke va in

E ozus ronjamail o non tu sa ce car ar ce

e they happo my or te & sey man avva mon va tea

a ra a B

E e vou nou ou vea e vou ou épengueux ou

ar nonk stor or 32 å nor en

E var RE « var Du v o o Daroz Maron man

an Dai Dunger

sacros of so book x

For a praction you for Juriens of you to proceed for our of the stand of the sand of the s

ora de

E sa G sa trap or i nages of sea processarion rai or i nages

§ης΄ τηχος (Έσω Δεύτερος) Πλάγιος τοῦ Δευτέρου Μαλακὸς Χρωματικὸς Νη τη χος τως της σος

Τοῦ Δευτέρου $\overset{\bullet}{\iota}$ $\overset{\bullet}{\to}$ ήχου βασιζομένου ἐπὶ τοῦ $\overset{\bullet}{\leftrightarrows}$ καὶ τοῦ μέσου ἐπὶ τοῦ $\overset{\bullet}{\leftrightarrows}$, ὁ μαλακὸς πλάγιος τοῦ δευτέρου χρωματικός, ἔχει βάσιν ἐπὶ τοῦ $\overset{\bullet}{\gimel}$ τοῦ πλαγίου τετάρτου, ὡς $\overset{\bullet}{\leftrightarrows}$ $\overset{\bullet}{\leftrightarrows}$ $\overset{\bullet}{\hookrightarrow}$ $\overset{\bullet}{\hookrightarrow}$.

Εἰς τοῦτον τὸν ἦχον ὁ Φωκαεὺς Θεόδωρος, ἔχει συνθέσει μίαν δοξολογίαν ὑπάρχουσι δὲ καὶ εἰς τὴν λαϊκὴν μελοποιΐαν, ἀνάλογοι συνθέσεις τραγουδιῶν.

Κλῖμαξ, ή γνωστή τῶν Δευτέρων ἤχων ΣΕΔΙΘ καὶ λικαν Αρωματικῶν:

TOLINA				250		
71/2	16	61/2	12	7/2	16	6/3
E E		E L		\$ 2		3/2/2/2/2/2/2/2/2/2/2/2/2/2/2/2/2/2/2/2

 Δ εσπόζοντες φθόγγοι: χ $\stackrel{\checkmark}{ }$ εἰς τοὺς ὁποίους γίνονται κι' αἱ σχετικαὶ καταλήξεις: 'Ατελεῖς μὲν εἰς τοὺς $\stackrel{\checkmark}{ }$ καὶ $\stackrel{\rightharpoonup}{ }$ ἐντελεῖς δὲ καὶ τελικαὶ εἰς τὸν $\stackrel{\checkmark}{ }$.

Μελφδικαὶ ἕλξεις: Πα ζ (διατονικόν) πρὸς τὸν ζ, Γα πρὸς τὸν λ καὶ ἄνω ἢ κάτω Ζως πρὸς τὸν λ ἢ κάτω λ. ᾿Αν ὁ ἦχος κάμη καταλήξεις εἰς τὴν τριφωνίαν αὐτοῦ (Νενανὼ Γα), τότε δεσπόζων φθόγγος καὶ ὁ καὶ ἕλξις τοῦ Βου σ πρὸς αὐτόν.

Περὶ τῆς κατὰ τὸ πεντάχορδον πορείας τῶν Δευτέρων χρωματ. ἤχων

Ή κατὰ σύστημα πορεία τοῦ τος καὶ τὸ καὶ τὸ χρωματικῶν, γίνεται κατὰ τὸ διὰ πέντε (τετραφωνίαν).

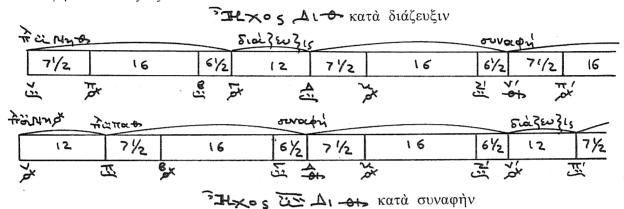
Καὶ τὴν μὲν ἀπὸ τοῦ τὰς μης πορείαν πρὸς τὸν κύριον τος καὶ τὴν ἑπταφωνίαν τοῦ τὸς τὸς ἔδομεν εἰς τὸ προεκτεθὲν σχῆμα τῶν ἤχων τος καὶ τὸς μης τὸς ἡ δὲ κατὰ τὸ πεντάχορδον σύστημα πορεία τῆς ἀπὸ τοῦ κλίμακος τοῦ Δευτέρου ἤχου, ἔχει ὡς ἀκολούθως :

'Ε ὰ ν δ ὲ πρό κειται πορεία, οὐχὶ κατὰ τὸ διὰ πέντε, ἀλλὰ κατὰ τὸ διαπασῶν, τῶν φθόγγων μενόντων τῶν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν δευτέραν κλίμακα ἐπὶ τὸ ὀξὺ ἢ τὸ βαρύ, τότε θέτομεν εἰς τὴν βάσιν εἴτε τοῦ κυρίου εἴτε τοῦ πλαγίου, τὴν κατὰ συναφὴν φθορὰν τοῦ δευτέρου χρωματικοῦ ἤχου μετὰ κεραίας — ἤτις χρησιμεύει καὶ ὡς μαρτυρικὸν σημεῖον κατὰ τὴν συναφήν : Τὸς καὶ Τὸς καὶ

Πορεία κατὰ διάζευξιν 4φωνίαν ἐπὶ τὸ βαρύ, δίδει ἤχους πλαγίους : Διὰ μὲν τὸν ἐς Διος, πλάγιον τοῦ δευτέρου τοῦ δευτέρου τοῦ δευτέρου τοῦ δευτέρου τοῦ δευτέρου τοῦ δευτέρου τοῦ καγίους : Διὰ δὲ τὸν સυ μησ, πλάγιον τοῦ πλαγίου δευτέρου સυ Γλσ () 'Αντιθέτως:

Πορεία κατὰ συναφήν, δίδει ήχους τριφώνους :

' Ιδοὺ ἡ πορεία τῶν Δευτέρου καὶ Πλαγίου Δευτέρου μαλακῶν χρωματικῶν ἤχων κατὰ συναφὴν καὶ διάζευξιν:

 3HL χος πω τη στο κατά συναφήν

 Ατζά Εκ Αμά
 συναφή
 διαζωζις

 12
 7½
 16
 6½
 7½
 16
 6½
 12
 7½

 Φ΄
 Δ΄
 Δ΄

5 1 χος πελ ιων ο μαλακός χρωματικός

La xez a a lag 2.

La xez a a lag 2.

Lo Za Za Zu Zu Za Zu Zo o que es à do o ga

Gu n ti l oza oi ea e u u u v m

e ra (m) G en n n n my 2 Gran Dem trong

E S C on downers on do million of

Ήχος δεύτερος πλαγιάζων

THROS DE ALOS LE.

sey Erra ap en ma peai a draia es

THE A OF A CONTROL OF E 25 HE OF OF TEO

vn n & kioj or fra zeor or or to je a ve &

- Dizi, dizi - trus zzw Bibono zerud

dizi, trus zzw Bibono zerud, & Justono ka kjaive

*Ηχος Β΄ κατὰ τὸ διὰ πέντε (ἄνω), τὸ διαπασῶν (κάτω)

FIREXOS TEL DIA

Ko'n oon ou v v aar he te es E E

re vn n n d

jour Di he ghire regonner xon, get man et ma

pre vn åt.

- Kon Zwear reserralare zan jes Ezem

Teor plandes, Teor pra jeweare zanderem

- Draw Ruan Gran, planes manipalm

Tel χος τος διαπασών και άντίφωνος χ ο η χιος βοι αι σι χω ει δι ο η χιος βοιαισι γου αι το λο η χιος βοιαισι χαι αι δι εξοι αι του ροι δυ υ ριοισου δι

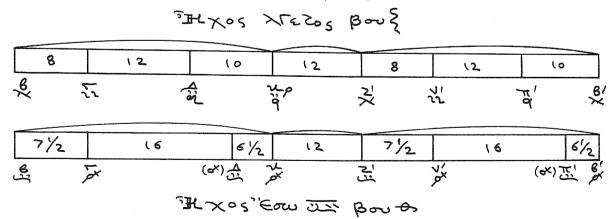
§ η η΄ Ήχος "Έσω Δεύτερος Χρωματικός Είρμολογικός ἀπὸ τοῦ Βου

^{*}Η χος **Εσω ὰΞ Βου - (---)** (τοῦ Β΄ νοουμένου ἐκ τοῦ ζω΄)

Τοῦ χρωματικοῦ δευτέρου ήχου θεωρουμένου οὐχὶ ἐκ τοῦ 🚊 , ἀλλ' ἀπὸ τῆς φυσικῆς του βάσεως 🤾 (ὑς ζω -), ὁ πλάγιος αὐτοῦ ἔχει θέσιν ὄχι ἐπὶ τοῦ 💆 ἀλλ' ἐπὶ τοῦ 🙏 τοῦ διατονικοῦ πλ. Β΄ ἢ Λεγέτου, ὡς ሕ ὑς Βου - .

Έν τούτοις, ἐπειδὴ ὑπάρχει εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ὀκτωηχίαν καὶ ὁ πλάγιος τοῦ δευτέρου σκληρὸς χρωματικός, μὲ ἄλλα διαστήματα, τοῦτον τὸν μαλακὸν χρωματικὸν πλάγιον τοῦ δευτέρου, καλοῦμεν "Εσω ἤτοι χαμηλὸν Δεύτερον ἤχον —ἐπέχοντα θέσιν μαλακοῦ χρωματικοῦ πλαγίου δευτέρου— "Εσω "Εσω ἢ Δεύτερον Το ν Εἰρμολογικοῦ τλαγίου δευτέρου».

Διότι κατ' αὐτὸν ψάλλονται τὰ εἰρμολογικὰ μέλη τοῦ δευτέρου ἤχου τῆς Ἐκκλησίας μας, ἤτοι: ἀναβαθμοί, κανόνες, καταβασίαι καὶ προσόμοια ἀκόμη καὶ δοξολογίαι.

Γραφικαὶ ἰδιοτυπίαι τοῦ ἤχου Ἔσω 🚈 Βου 🗢 (ἀντὶ 🐟)

Πάντως, παρὰ ταῦτα, ἀποβλέποντες, οὐχὶ εἰς τὰ μαρτυρικὰ σημεῖα καὶ τὴν φθοράν, ἀλλ' εἰς τὸν ἦχον' ὅτι, δῆλα δή, εἶναι δεύτερος —καὶ οὐχὶ πλάγιος τοῦ δευτέρου— δέον'να ἐκτελῶμεν τὰ διαστήματα αὐτοῦ εἰς κλίμακα Β΄ ἢ πλ. Β΄ ἤχου μαλακοῦ χρωματικοῦ.

Όσοι, τυχόν, ἀρνοῦνται τὸ τοιοῦτον, δὲν ἔχουν δοκιμάσει ἐπὶ ὀργάνου, ὅσα ἡ γνησία φωνητικὴ παράδοσις φέρει σχετικὰ διὰ τῆς φωνῆς τὴν μουσικὴν γνωρίζουν διὰ τῆς ὁράσεως καὶ ὄχι διὰ τῆς ἀκοῆς.

"Οτι δέ, οὕτως ἔχουν τὰ πράγματα καὶ ὅτι τὴν αὐτὴν θεωρητικὴν ἄποψιν τοῦ ζητήματος εἶχον καὶ οἱ πρὸ ἡμῶν παλαιοὶ διδάσκαλοι τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ἔστω ὁ ἑπόμενος στίχος «Εὐλογητὸς εἶ Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν» ἐκ τῆς εἰς ἦχον "Εσω δεύτερον δοξολογίας τοῦ Γιακουμάκη Πρωτοψάλτου, ὅπου —σπάνιον παράδειγμα— ἐναλλάσσει οὖτος τὸν "Εσω Θεὸς τὸν "Εσω Ο μετὰ τοῦ Λεγέτου Βου ξουποδεικνύων οὕτω τὴν ἐκ τοῦ δευτέρου παραγωγὴν τοῦ πρώτου, διὰ χρώσεως τῶν τετραχόρδων αὐτοῦ, διέσει τῶν φθόγγων Διο πρὸς τὸν καὶ πά πρὸς τὸν ξίος .

Texos Texos Texos που τη βαναμαρ της

τη η μα α εα του αυτη βαναμαρ της

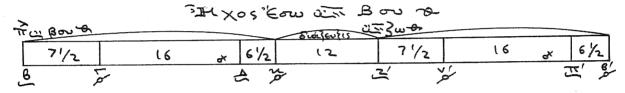
η η η τους του γου χου η η νου η η κασε

δυ χοιη του ος ει σευ ει ε α α q q

^{*} Ἐπωφελὲς κρίνεται, ὅπως εἰς τὴν μαρτυρίαν τοῦ ήχου, παρατίθεται ἐντὸς παρενθέσεως, καὶ ἡ φθορὰ τοῦ μαλακοῦ χρώματος π.χ. Ἔσω 🗀 Βου 🐟 (= 🔸).

o da a os or eurota en a a eur a a y Kon on va e con or non de do za opte e vovê o o po par ar ar Eou Lors tous our un un

'Εκ τοῦ Λεγέτου, λοιπόν, ὁ ٌΕσω 🐱 Βου 🚗 (= 🚗) ἦχος καὶ αὐτοῦ τὰ διαστήματα κεχρωσμένα ἀκολουθεῖ.

Χαρακτηριστικόν τοῦ είρμολογικοῦ ἔσω δευτέρου, τὸ χθαμαλὸν καὶ ἡ ἔκτασις —ὡς πλαγίου— ἐπὶ τὸ ὀξύ. Δι' αὐτὸ καὶ ἡ φθορὰ τοῦ πλ.Β΄ δεικνύουσα διὰ τῆς πρὸς τὰ άνω κεραίας αὐτῆς "Εσω ἦχον Πλάγιον, ὁδεύοντα ἐπὶ τὸ ὀξύ.

Δεσπόζοντες φθόγγοι: ἡ βάσις, ἡ διφωνία καὶ ἡ τετραφωνία αὐτοῦ 🕰 🚣 📜 , ἀλλὰ καὶ ἡ τριφωνία 🧺 ὅταν τριφωνῆ, ὡς συνήθως, εἰς τὰ εἰρμολογικά.

Καταλήξεις: 'Ατελεῖς μὲν εἰς τοὺς 🚣 καὶ 🚬 , ἐντελεῖς δὲ καὶ τελικὰς εἰς τὸν 🚨 · καὶ ἄλλως, εἰς τὰ εἰρμολογικά : ἀτελεῖς μὲν εἰς τὸν 🥳 ἐντελεῖς δὲ καὶ τελικὰς εἰς τὸν 💆 ὅπου καὶ τὸ ἴ σ ο ν αὐτοῦ. Ἐν τέλει τῆς ψαλμφδίας καταλήγει εἰς τὴν βάσιν αὐτοῦ & (ἢ τ ἀναλόγως) ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν σκληρὸν στιχεραρικὸν λυτως, ὅστις τελικῶς καταλήγει εἰς τὴν τριφωνίαν αὐτοῦ $\stackrel{\bigstar}{\Rightarrow}$: Μελφδικαὶ ἕλξεις: τοῦ Κε $\stackrel{\bigstar}{\Rightarrow}$ πρὸς τὸν $\stackrel{\bigstar}{\Rightarrow}$ ὅταν τετραφωνῆ,τοῦ Πα $\stackrel{\bigstar}{\Rightarrow}$ πρὸς

τὸν 🥰 , ὡς καὶ τοῦ Δι ゼ πρὸς τὸν 🍃 ὅταν τριφωνῆ .

Προτασσόμενος στίχος: ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς βάσεως 🚅 καὶ πατῶν εἰς τὴν τριφωνίαν 🤲 ἢ καὶ ἐνδιατρίβων εἰς αὐτήν, κατέρχεται ἀκολούθως εἰς τὴν βάσιν εἰς σχῆμα καταληκτικῆς εἰρμολογικῆς θέσεως "Εσω Δευτέρου (🛣 👟) ἐπὶ τοῦ 🚨 συντόμου διὰ τὰ σύντομα εἰρμολογικὰ μέλη καὶ ἀργῆς διὰ τὰς καταβασίας ("Ιδε τὰ «Δόξα Σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν δόξα Σοι» σύντομον καὶ ἀργόν, εἰς τοὺς δύο ἑπομένους εἰρμούς).

Τοῦτ' αὐτὸ καὶ διὰ τὸν ἀπὸ τοῦ Πα 🗢 Ἔσω ΣΕρμολογικόν, μὲ μόνην διαφορὰν τὴν κατὰ ἕνα τόνον χαμηλότερον (Πα ἀντὶ Βου) ψαλμωδίαν :-

The you server and the source of the server and the

καὶ ἀργῶς

The xos con its por a (= 6)

The xos con its por a (= 6)

The xos con of m n kin so sac con e

The m n n to or a xw cm n ray the e or

The rotor xw w cm n on a a or a or a or

Con a or a or a or a or a or a or

The xos con w w cm n or a or a or

The xos con w w cm n or a or a or

The xos con w w cm n or a or a or

The xos con w w cm or or

The xos con w w cm or or

The xos con w cm or

That a var to war to war to the start of the service of the servic

§ ηθ΄ 'Ο αὐτὸς Ἡχος Ἔσω Δεύτερος (Πλ. Β΄ Μαλακὸς) ἐκ τοῦ Πα
Ἡ χος Ἦχος Ἦχος Των Η Είρμολογικὸς

Μετάθεσιν κατὰ τόνον χαμηλότερον, ἀποτελεῖ ὁ εἰς τὰ ἔντυπα μουσικὰ βιβλία (Ἔσω) Δεύτερος χρωματικὸς ἀπὸ τοῦ Πα τετράφωνος —ὡς εἴδομεν— τοῦ ἀπὸ τοῦ Δευτέρου ἤχου.

Μόνον ή παραγωγή τώρα, ἀπὸ τὴν διατονικὴν κλίμακα τῶν πρώτων ἤχων, ἀπαιτεῖ, ὅχι μόνον δίεσιν τῶν φθόγγων Γα καὶ νη κατὰ τετράχορδον, ἀλλὰ καὶ μικρὰν ὕφεσιν τῶν φθόγγων ζω καὶ Βου λ.

THX05 \$\frac{1}{17} \tag{ TT \alpha \quad \quad

The you the start of on a set of one of the set of of one of the set of one of the set of of one of one of the set of of one of other order.

The see a war on a dia on ma a water of the see a war on a water of the see a war of the see and a war on the see a war of th

TREXOS CON MET TOUTO (5) }

TREXOS CON MET TOUTO (5) }

TO O OTS HOU DE DO OT RI KO THE DEL GN

G a DU W W

TO

TO OTS HOU THE HEL GN G DN D'THE O'TO HOU THONG

M'as caa a serent Kochelia - Der Lato don kan= one Luckanbanthacel

Τὸ ἀπὸ τοῦ 💪 προεκτεθὲν τραγούδι :

Bexog Con Da Trace &

To oto pa tor or toa a forst et à fortopo fa ta en sa a pa a fortales, va tote

371 35C 1CC er i i ou rei ou t TOD O O BO IN OW

c, - es = 36 = es =

Frexor En SE Tear & 12 E3761-00 1346561-IT er væ oor kinder borookke to ker var oor in ge

Juriloga I

THE VOID ORD IN DE JUNKASED TO DE JUN ENV TER TERDO O TROUJOR

΄Η ἐπὶ τοῦ ξ (= 🖫) θεμελίωσις τοῦ Ἔσω δευτέρου, καὶ τοῦ δευτέρου ἐπὶ τοῦ 💥 (= 🗮), φέρει τὸν τρίφωνόν του Νενανώ 💉 συμπίπτοντα τῷ διατονικῷ τετάρτῳ 💥 🔼 💆 καὶ τὸν δεύτερον τῷ πρώτῳ 😽 🌬 🖒 ἤχῳ. πρᾶγμα που διευκολύνει τὴν παραλλαγήν, ὅταν ὡρισμέναι θέσεις τοῦ Ἔσω Τος πος ο μεταπίπτουσιν εἰς τοὺς

ήχους τούτους τέταρτον » Διακαὶ πρῶτον « Τκε &.

Διευκολύνει καὶ τὴν ὀργανοχρησίαν, ἔχων τὴν βάσιν ἐπὶ ἀνοικτῆς χορδῆς τοῦ ὀργάνου (λαούτου ἢ βιολίου καὶ λύρας). Ἡ δὲ εὕρεσις τοῦ πρώτου μαλακοῦ διαστήματος (ἐλαχίστου τόνου) ৣ — Καὶ ৣ — Καὶ ৣ — διὰ τῶν σχετικῶν ἀνοικτῶν χορδῶν Καὶ ῷ τοῦ λαούτου, ἀπαιτεῖ τὴν πρὸς τὸ ὀξὺ μετάθεσιν τῶν δεσμῶν Βου ὕφ. (ξ) καὶ ζω ὕφ. (ξ) κατὰ 1/3 τοῦ ἡμιτόνου, εἰς καὶ δ καὶ δ .

 Δ ε σ π ό ζ ο ν τ ε ς φ θ ό γ γ ο ι : Δ άλλὰ καὶ Δ ὅταν τριφωνῆ. Κα τ α λ ή ξ ε ι ς : 'Ατελεῖς εἰς τὸν Δ ὅταν τριφωνῆ' ἀλλὰ καὶ Δ καὶ Δ ὅταν τετραφωνῆ' ἐντελεῖς δὲ καὶ τελικαὶ εἰς τὸν Δ .

Τὰ αὐτὰ ψάλλονται εἰρμολογικὰ μέλη τοῦ Β΄ ἤχου, ὁποῖα καὶ ἀπὸ τοῦ $\frac{\mathcal{C}}{\mathcal{C}}$ · οἱ δὲ Λαμπαδάριος Πέτρος καὶ Πρωτοψάλτης Ἰάκωβος, ἔχουν ἐπ᾽ αὐτοῦ ὡραίας δοξολογίας καὶ Γρηγόριος ὁ Πρωτοψάλτης καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ, καὶ χερουβικὰ καὶ κοινωνικά, πάντα —λόγῳ τῆς ἐπὶ τὸ ὀξὺ ἐκτάσεώς των— ἀπὸ τοῦ $\frac{\mathcal{C}}{\mathcal{C}}$ παριστώμενα, τὸ πλεῖστον, εἰς τὴν νέαν μουσικὴν γραφήν, ὅπου καὶ τὸ $\frac{\mathring{\iota}$ σον τοῦ ἐκ τοῦ Πα Ἦσω Β΄.

Ό Έσω το (ἢ καὶ ἐξ ἄλλης βάσεως) ἦχος, ὡς ἐλέχθη, καὶ διφωνεῖ καὶ τριφωνεῖ καὶ τετραφωνεῖ, κάμων καταλήξεις εἰς τοὺς φθόγγους το καὶ τ

'Ενδιατρίβων δὲ εἰς τὴν διφωνίαν, παρουσιάζει ὕφος πένθιμον καὶ θρηνητικόν, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὰ νεκρώσιμα προσόμοια «"Οτε ἐκ τοῦ ξύλου Σε νεκρὸν» τοῦ Μ. Σαββάτου, ἔχοντα ἀντίστοιχα λαϊκὰ μοιρολόγια, ὡς τὸ ἐν τῆ ἑπομένη σελίδι.

De se " Genzon zu ze ze veneon i o de en pra

Den our van Den ze "zun zum on troubun zu my in opagem

rom orv do m se xen ge E van zu oe i ze on mu to du

E tren le 20 i kong do on van zen den i on pranto on van gen

zon zon tre en zon zon odon i o prant on gen zon do zon de zon ovo

do o Bru ze zon our oe ve so on so zon de zon ovo

gra za paron Es pi janton ka ti

The fow the start of the service to service

Παρατηρήσεις τινὲς σχετικαὶ μὲ τὰς φθορὰς καὶ τὰς μαρτυρίας τοῦ ἀπὸ τῶν φθόγγων τιν Α, Τια Ακαὶ Βου "Εσω Δευτέρου ἤχου :

Τὸν ἐκ διαφόρων βάσεων Ἔσω Δεύτερον (ἄλλως πλάγιον τοῦ δευτέρου μαλακὸν χρωματικὸν) ἦχον, οἱ διδάσκαλοί μας τῆς νέας μουσικῆς γραφῆς καὶ τὰ ἔντυπα μουσικὰ βιβλία παριστῶσι διαφόρως, ὅσον ἀφορᾶ τὰς φθορὰς καὶ τὰς μαρτυρίας τῶν φθόγγων ἑκάστης τῶν κλιμάκων αὐτοῦ.

Καὶ τοῦ μὲν Ἔσω τοῦ Βου δικαιολογημένως γίνεται τοῦτο, καθ' ὅσον ἐὰν γραφῆ μὲ τὰς φθορὰς καὶ τὰς μαρτυρίας τοῦ Β΄ ἤχου π.χ.

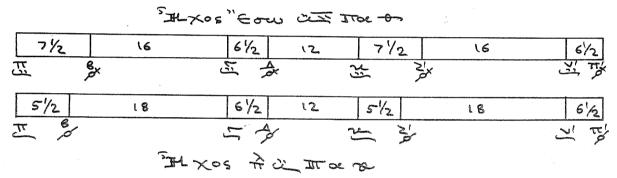
Ήχος "Εσω ε Βου - καὶ ξ τ τοῦ κυρίου τοῦ γίνεται σύγχυσις μεταξὺ τῶν μαρτυριῶν τοῦ ἤχου τούτου καὶ ἐκείνων τοῦ κυρίου τοῦ μέσου αὐτοῦ ἤχου τοῦ καὶ δὲν γνωρίζομεν π.χ. ἡ μαρτυρία παριστᾶ βάσιν τοῦ μέσου δευτέρου ἢ βάσιν "Εσω Δευτέρου ἀπὸ τοῦ Βου. Ἐπίσης, ἡ μαρτυρία παριστᾶ βάσιν τοῦ κυρίου τοῦ κυρίου τοῦ διφωνίαν τοῦ ἀπὸ τοῦ Βου - ἔσω δευτέρου ἤχου κ.ο.κ.

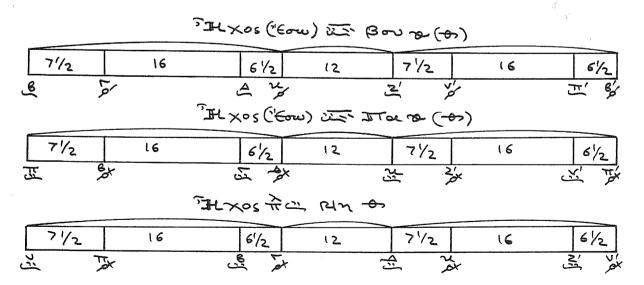
Δι' ὁ καὶ φθορὰς μὲν καὶ μαρτυρικὰ σημεῖα μεταχειριζόμεθα τὰ τοῦ πλ. Β΄ σκληροῦ χρωματικοῦ -, καὶ - (ἐντὸς παρενθέσεως γράφοντες καὶ τ' ἀληθῆ -, καὶ - τοῦ μαλακοῦ Β΄ ἤχου)· ἀποβλέποντες δὲ εἰς τὸν ἦχον —ὅτι δῆλα δὴ εἶναι δεύτερος καὶ οὐχὶ πλάγιος τοῦ δευτέρου - διαστήματα ἀποδίδομεν τὰ μαλακὰ τοῦ Β΄ ἤχου :

Τοὐναντίον : Διὰ τὸν ἀπὸ τοῦ Πα, Ἔσω τος και τος οὐδεμιᾶς συγχύσεως γινομένης πρὸς τὰς φθορὰς καὶ τὰς μαρτυρίας τοῦ ἐκ τῆς αὐτῆς βάσεως Πα σκληροῦ πλ.Β΄ Πα το ἤχου κατὰ τὴν γραφήν, δὲν παρίσταται τοιαύτη ἀνάγκη δι' ὃ καὶ φθοραὶ καὶ μαρτυρίαι πρέπουσι τὰ τοῦ Β΄ ἤχου () καὶ () καὶ () καὶ () καὶ

ίνα σαφῶς διακρίνηται ὁ μαλακὸς οὖτος Ἔσω ፲፰٠πα • τοῦ ἀντιστοίχου του Τοῦ τοῦ σκληροῦ χρώματος.

' Ακολουθοῦν καὶ παραδείγματα πιστῆς ἀποδόσεως φθορῶν καὶ μαρτυρικῶν σημείων τοῦ Έσω হৈ হৈ ক ἤχου :

'Εκ τῆς δοξολογίας τοῦ 'Ιακώβου Πρωτοψάλτου (Σημειοῦνται εἰς τὸ παράδειγμα οἱ Έσω Β΄, ὁ πλάγιός του καὶ ὁ τετράφωνός του ἢ κύριος)

The position of the position o

The state our our de per de mile de de les de la ser de

nor on non gu n d er klie og genen er frigder?

Nor on son fonthouse eg er soapon of krieder?

TREON 2000 programar par ar par ar co

respon co o o na zo o o nan ga m &

Tapor to o man 2000 nan cam "
num govor ou van an trou

La m

-IKum jou- ou, sax loccoura, da zó red ou de jere cosoa ki coza ou - zal 210 Gregoi pou, ne neze za rous a nortal por

vou et ma orçea do est et I

Σημείωσε δέ, ὅτι τὰς ἀπὸ τοῦ Βου ἢ Πα κατὰ μεθαρμογὴν βάσεις τῶν εἰρμολογικῶν μελῷδιῶν τοῦ Β΄ ἤχου, καθώρισαν οἱ Ἐξηγηταὶ καὶ Διδάσκαλοι τῆς νέας μουσικῆς γραφῆς —ἐκ τῆς πράξεως ὁδηγούμενοι, ὡς ἐκ τῆς ἐπὶ τὸ ὀξὸ ἐκτάσεως αὐτῶν— καθ' ὅσον, τὰ παλαιὰ χειρόγραφα, ἁπλῶς ἀναγράφουσιν Ἦχος Β΄, μὴ καθορίζοντα, ὡς ἦτο ἡ συνήθεια, καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν.

Ένδιαφέρουσα διευκρίνησις:

KON TRADOTOR ON 1

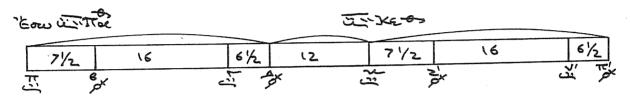
"Εὰν μετὰ στιχερὸν ἤχου Α΄ Α΄ ἀκολουθῆ εἰρμολογικὸν Θεοτοκίον ἤχου "Εσω Α΄ Α΄ άρμονικώτερον εἰναι ὅπως τοῦτο ἐκτελεσθῆ ἀπὸ τῆς ἰδίας βάσεως ἢ Α΄ τοῦ κυρίου ἤχου τοῦ στιχεροῦ, ὡς "Εσω Α΄ ἢ Α΄ τετράφωνος, μὲ τὰ αὐτὰ τοῦ στιχεροῦ διαστήματα τὰ μαλακά, πλὴν βαίνων —ὡς πλάγιος— ἐπὶ τὸ ὀξὸ διεζευγμένως κατὰ τὸ διὰ πέντε, καὶ κατὰ τὴν ἰδέαν ἤχου πλαγίου. π.χ.

§ ρ΄ Ήχος Α΄ Τετράφωνος Κε ψαλλόμενος κατὰ τὴν κλίμακα τοῦ Β΄ ἤχου

TH XOS 5 THE

Τῆς βάσεως τοῦ Ἔσω Δευτέρου (μαλακοῦ χρωματικοῦ πλ.Β΄ —) ὁρισθείσης ἐκ τοῦ Πα, βάσεως τοῦ Πλαγίου Πρώτου ἤχου, εὕκολον ἀνα κατανοήση κἀνεὶς —πρακτικῶς σκεπτόμενος*— τὴν βάσιν μέλους τοῦ ἀπὸ τοῦ Κε Πρώτου ἤχου, ψαλλομένου κατὰ τὴν κλίμακα τοῦ χρωματικοῦ Δευτέρου Τοῦ κατὰ τὴν κοῦς πρόλογος - κάθισμα «Τὸν τάφον Σου Σωτὴρ» τοῦ Μ. Σαββάτου, ὅστις, μαρτυρεῖται μὲν εἰς τὰς λειτουργικὰς βίβλους ὡς ἦχος Α΄, ψάλλεται δέ, ἐκ παραδόσεως, κατὰ τὴν κλίμακα τοῦ χρωματικοῦ Δευτέρου (Κε —).

Κλῖμαξ, ἐκείνη τῶν μαλακῶν Δευτέρων ἀπὸ τοῦ Πα καὶ τοῦ Κε.

'Ιδού καὶ τὸ κάθισμα — Πρόλογος

Tours & Ske -

To ta don Es Em ene pour m ton enes tes in the kear of a cotocian to a port to so a the you are the property of the you are the total of the you are to to a oto on a port of the your area of the your area.

^{*} Ταῦτα, πρὸς πρακτικὴν διδασκαλίαν· καθ' ὅσον τὰ περὶ τῆς φύσεως καὶ παραγωγῆς τοῦ Πρώτου ἢ Πλ. Πρώτου ἤχου διφώνου χρωματικοῦ, ἔχουσιν ἐκτεθῆ εἰς τὰ περὶ ἤχων ξ΄ Κε δ τετραφώνου καὶ πλ 'ἐ Κε ϙ διφώνου χρωματικῶν :-

§ ρα΄ Ήχος Δεύτερος Παραμεσάζων Διατονικῶς

Ήχος ΣΕΔΕ (= 9)

Έν κατακλείδι τῆς περὶ μαλακοῦ χρώματος (ὁμοταξίας τοῦ Α΄ Α΄ ἤχου) ἐκθέσεως, ἄς ἀναφερθῶμεν εἰς ἕνα ἦχον μικτὸν ἐκ χρώματος τοῦ Τοῦ ἤχου καὶ ἐτέρου τοῦ Ἔσω ἡ Πα ρ τοῦ ὁποίου αἱ μελωδίαι κυμαίνονται μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἤχων ὁτὲ μὲν ἀρχόμεναι ἀπὸ τοῦ Καὶ Α΄ Α΄ μεταπίπτουσαι εἰς τὸν Πα ρ, ὁτὲ δὲ ἀρχόμεναι ἀπὸ τοῦ Καὶ τετράχορδα συνημμένα : τὸ πρῶτον Καὶ ἤχου Καὶ τὸ δεύτερον ἤχου Καὶ τὸ δεύτερον ἤχου Καὶ τὸ δεύτερον ἤχου Καὶ τὸ δεύτερον ἤχου Καὶ μετὰ μείζονος προσλαμβανομένου Καὶ (Ε΄ Καὶ).

P		THX05 q'TTOCO = 17 US ATO SO								
	10	8		12	71/2	16	61/2	15		
म्		-BE	27			*	م کی م	1 TT'		

ὰν δὲ θεωρῆται ἀπὸ τοῦ 🚊 βάσεως τοῦ Δευτέρου πρὸς τὸν Ἔσω Πρῶτον, παρίσταται ὡς ἦχος Δεύτερος χρωματικός, διατονικῶς παραμεσάζων Ἦχος ὑς Δ΄ (ς) ὁ παρὰ τοῖς ἱεροψάλταις καλούμενος «Δευτερόπρωτος».

'Ο ἦχος συναντᾶται ἐδῶ-ἐκεῖ, εἰς τὰς συνθέσεις τῶν νέων ἐκκλησιαστικῶν μελοποιῶν:

 $\pi.\chi.$

α) 'Εκ τοῦ Β΄ 'Εωθινοῦ-"Ηχου 💢 🚣

vi o ta a ode de auron de a var orea a ar verde de la composition della composition

β) Ἐκ τῆς «Κυψέλης» τῷ θ΄ Μαρτίου - Ἦχος 💢 🗘 🗢

Der trus o o o xar ar trus d'axacter sur os à axter mos à axter axter avoir à axter axter avoir à ax

γ) 'Αποστόλου Κωνστάλα τῶν Χριστουγέννων-' Ηχος 📜 🗘 👄

En n n ke eo o o o o o o xon o to e o o os

andre ex revor an on a e e e en tou ap

be a e voo a on ke eon o or vouexos ar ar

ane xe e e zon & xon o 200 to e o o os

one non on tan in an De var ar pan turou ea in it is a ser a a ser an an an an on an or to g on tor; an dow trois or dean an on an var a transfort to on on me or the o on an var a crown gos lear you tan on we can the o

ἔχει δὲ γράψει καὶ ὁ Πέτρος Φιλανθίδης εἰς τὸν ἦχον αὐτὸν ἓν «"Αξιον ἐστὶν» τοῦ ὁποίου μέρος παρατίθεται ἀκολούθως :

Ήχος ΕΞ-Δι - Δευτερόπρωτος

Είς τὴν λαϊκὴν μουσικήν, παρίσταται καὶ ὑπὸ τὰς δύω μορφάς συχνότερον δὲ ὑπὸ τὴν πρώτην, τοῦ ἤχου τὰς τὰς ἐν τιὰς ἐν τιὰς ἐν τὰς ἐν τιὰς ἐν τι

*Ηχος ταραμεσάζων — 9σημοι 💢 Jouda na va i & sen n nv 6 22a saa de penaapuoi to sovon jen on & ax karan Gy pro o of dias Da on

Δεσπόζοντες φθόγγοι: ^{*}Ως πρὸς μὲν τὸ πεντάχορδον τοῦ τος Δε οἱ 🕵 🚓 🚉 των μετὰ τῶν σχε-

τικών επιξεών. Ως πρὸς δὲ τὸ τετράχορδον τοῦ Εσω Πα φ οἱ Εσω ποὶ ποὶ

Το α: Διὰ μὲν τὸ μέρος τοῦς Διο ήχου ὁ Δι διὰ δὲ τὸ τοῦ παραμέσου & Τος 9

ό Πα.

ΗΧΩΝ ΤΟΥ ΣΚΛΗΡΟΥ ΔΙΑΤΟΝΟΥ ΣΥΝΈΧΕΙΑ

§ ρβ΄ Ήχος Πλάγιος τοῦ Πρώτου Πεντάφωνος Φθορικὸς (ἐνίοτε καὶ ἐναρμόνιος) TH XOS A HTOLO SE

"Οταν ήχος πλάγιος ἄρχεται καὶ ἐνδιατρίβη εἰς τὴν πενταφωνίαν αὐτοῦ καλεῖται «πεντάφωνος».

'Ιδιαίτερος κλάδος τοῦ Πλαγίου Πρώτου ήχου εἶναι καὶ ὁ Πλάγιος τοῦ Πρώτου πεντάφωνος φθορικός, καθ' ὅσον ἔχει σταθερῶς ἐν ὑφέσει διὰ τῆς 🗢 🛚 φθορᾶς τὴν πενταφωνίαν αὐτοῦ 🤾 , εἰς τὴν ὁποίαν, καθώς καὶ εἰς τὸν 🧙 κάμει καταλήξεις ἀτελεῖς, μὲ έντελεῖς καὶ τελικὴν εἰς τὸν 🍒

Η κλίμαξ τοῦ κλάδου τούτου τοῦ πλ. Α΄ παρίσταται μικτή, ἐκ διαστημάτων τοῦ τε

μαλακοῦ καὶ τοῦ σκληροῦ διατόνου καθ' ὅσον:

'Απὸ μὲν τοῦ 🙀 μέχρι καὶ τῆς τετραφωνίας αὐτῆς 🥇 τὰ διαστήματα εἶναι τοῦ

μαλακοῦ διατόνου ἀπὸ δὲ τῆς πενταφωνίας της καὶ ἄνω, μᾶλλον δὲ καὶ ἀπὸ τῆς διφωνίας αὐτοῦ της , εἶναι τοῦ σκληροῦ διατόνου.

Ο ήχος ἀνήκει εἰς τὴν παπαδικὴν μελοποιΐαν καὶ αἱ ἰδιότητες αὐτοῦ παρουσιάζονται εἰς συνθέσεις τοῦ ἁπλοῦ 🚡 ττω ? ἐνῷ ὁ Μπερεκέτης ἔχει γράψει εἰς τὸν ήχον αὐτὸν χερουβικὸν καὶ κοινωνικόν, ὁ Μπαλάσιος ὡραίαν δοξολογίαν, καὶ ἡμεῖς πολυέλεον «Ἐξομολογεῖσθε», μὲ τελικὰς καταλήξεις εἰς τὴν πενταφωνίαν 📜 .

 $\frac{\Delta \ \epsilon \ \sigma \ \pi \ \delta \ \zeta \ o \ v \ \epsilon \ \varsigma \ \phi \ \theta \ \delta \ \gamma \ \gamma \ o \ i : \ \ \frac{\Delta}{2} \ \ \frac{\Delta}{2} \ \ .$ $\frac{\text{Ε λ ξ ι ς: μικρὰ τοῦ Κε δ πρὸς τὸν } {\text{καθιστᾶ τὸ διάστημα}} \ \ \frac{\Delta}{2} \ \$

 $\frac{K α τ α λ ή ξεις: 'Ατελεῖς εἰς τοὺς ς καὶ <math>\frac{2}{3}$ ' ἐντελεῖς δὲ καὶ τελικαί, εἰς τὸν $\frac{2}{3}$ ' ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν $\frac{2}{3}$ '.

'Α' π ή χ η μ α, τὸ τοῦ πλ.Α΄, μὲ φορὰν πρὸς τὴν πενταφωνίαν:

Té d'hanke à à é és in

"Αν δὲ ἀπὸ τοῦ "Εσω Πρώτου ἡ πενταφωνία,

To a la ha la a la 22

Τας ξε η τοι φ φθορικός άπλοῦς - Μπαλασίου

Αυ ο ζα α α α το, α τω στι ζοι να ι το

φω ω ω ω ως στο ο ζα εν ν ν τ ι

ι στοις νε ε ε ω ε ε ε τα τα πί ει εμ

π α α ανη ε α α αν θενοτιοις εν στο παι

Go to m roos es sour es à a a de la de la

THE XOS TROY TOUR SE TO XI.

Elber tra vais so za a a va za a a com ?!

STO FOR 20 pens man ar ar ar about to or or vate

HID FOR 205 man ar var ar ar poop ton or vate

VANOTE TRAN CH MON ON ON ON ON A T

Texos tig tea q = 2 On on the day on down he so vounty Jorga to the on on the

Ja van in zoro tran an ert hange non La gar Ja Ja Jo tear is nan ta Ba Ji Ja Zo tran

Depalmen per on er Jeten, tradapren per poares

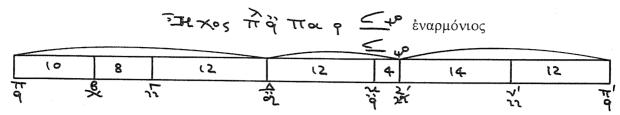
Da retain van De ar Barlin' er den pi' of s'atro oan po (8) ar san

Da retain van De ar Barlin' er den pi', of s'atro oan po (8) ar san

Ήχος π εντάφωνος ἐναρμόνιος

Ο διδάσκαλος Χρύσανθος, ἐν τῷ Μεγάλῳ Θεωρητικῷ του σελ. 157, παράδοσιν ἀκολουθῶν παλαιοτέρων, τὴν πενταφωνίαν τοῦ πλ. Α΄ Κε - ζωρ χαρακτηρίζει ἐ ν α ρ μ όνι ο ν δ ι ά σ τ η μ α (τεταρτημόριον τόνου) το και δὶ τὰν θαμπούραν ἀνάλογος πρὸς τοῦτο δεσμός.

Διακριτικὰ σημεῖα ἰδιαίτερα, τὸ ὅτι ἡ φθορὰ καὶ ἡ μαρτυρία τῆς πενταφωνίας εἶναι διεφθορότα $\overset{\sim}{\swarrow}$ καὶ $\overset{\sim}{\swarrow}$ μάρτυρες τῆς ἐναρμονίου διέσεως*.

Ο ἦχος παρουσιάζεται, ὡς μία ἐπὶ πλέον χρῶσις τοῦ σκληροῦ διατόνου (ἀντὶ λείμματος, ἐναρμόνιος δίεσις τὸ Kε - ζω *), συναντᾶται δὲ καὶ εἰς θέσεις στιχερῶν, ὅπου ἔχουσιν ἐπὶ μᾶλλον θρηνητικὸν χαρακτῆρα. π.χ.

HOTTOR DE LE CO DO ON DE E CO DO ON DE E CO DO ON DE E CO DO ON DE LE CO DO ON DE E CO DO ON DE CO DO ON DE E CO DO ON DE E CO DO ON DE EL CO DE CO DE

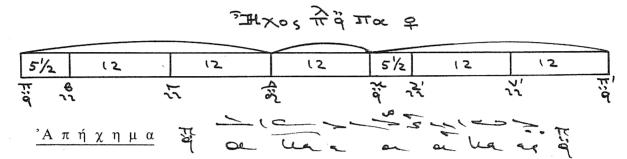
'Ιδού καὶ ἄλλο μουσικόν παράδειγμα τοῦ ἤχου Πλαγίου Πρώτου πενταφώνου ἐναρμονίου :

^{*} ἴΙδε εἰς ἡμέτερον «Γένη καὶ διαστήματα» σ. 14 καὶ 15 τὴν φθορὰν καὶ τοὺς λόγους, ὡς κι᾽ ἐν σ. 38 διά-γραμμα τοῦ ἤχου τούτου παλαιόν, ἐκ χειρ/φου, εἰς σχῆμα κανονίου-ψαλτῆρος :-

§ ργ΄ τηχος Πλάγιος τοῦ Πρώτου Σκληρὸς Διατονικὸς

"Ηχος λ " πα \$

Μὲ τὸν ζω $^{\prime}$ ($^{\prime}$) σταθερόν, ἐκ τοῦ πενταφώνου πλαγίου πρώτου, διὰ τῆς ὑφέσεως καὶ τοῦ Βου $^{\prime}$ ($^{\prime}$) — τριφωνίας ἐπὶ τὸ ὀξύ, ἢ τετραφωνίας ἐπὶ τὸ βαρὺ τοῦ $^{\prime}$ $^{\prime}$ $^{\prime}$ εὑρισκόμεθα εἰς τὸν ἐκ τοῦ Πα Πλάγιον τοῦ Πρώτου τοῦ σκληροῦ διατόνου ἦχον, δίφωνον τοῦ ἀπὸ τοῦ κάτω $^{\prime}$ $^{\prime}$

ἐνδεικτικὸν τῆς νέας ἐπὶ τοῦ 🍕 ὑφέσεως καὶ τῶν περὶ τὴν βάσιν τοῦ ἤχου 👸 τόνου ἐπὶ τὸ βαρὸ καὶ ἡμιτόνου ἐπὶ τὸ ὀξύ.

επι το ράρο και ημιτονού επι το οζο. Δε σ π ό ζο ν τ ε ς φ θ ό γ γ ο ι: $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ εἰς τοὺς ὁποίους καὶ γίνονται ἀτελεῖς κα τ α λ ή ξε ι ς· ἐντελεῖς δὲ καὶ τελικαὶ εἰς τὸν $\frac{1}{2}$ ὅστις, τώρα, λόγῳ τῆς τοῦ ζω \mathbf{x} ἐν ὑφέσει φθορᾶς \mathbf{x} ἐπὶ τοῦ \mathbf{x} ἐπέχει θέσιν φθόγγου \mathbf{x} Κε, μὲ τὸ μαρτυρικὸν σημεῖον ὅχι τοῦ $\frac{1}{2}$ ἀλλὰ τοῦ \mathbf{x} ἱ οἱ δὲ ἐν ὑφέσει φθόγγοι \mathbf{x} καὶ ζω \mathbf{x} ἔχουσι θέσιν $\frac{1}{2}$, λαμβάνοντες τούτου τὸ μαρτυρικὸν σημεῖον \mathbf{x} (\mathbf{x} \mathbf{x}).

'Ο Του σκληρὸς διατονικός, εἶναι ἦχος τῆς παπαδικῆς, ὡς πεντάφωνος (Ἔσω) Πρῶτος ἡ πως Θεωρούμενος παρὰ τῶν πρὸ ἡμῶν καὶ εἰς αὐτὸν ὁ Γρηγόριος Πρωτοψάλτης ἔχει γράψει μίαν δοξολογίαν, τὴν ὁποίαν χαρακτηρίζει ἤχου Πλαγίου τοῦ Πρώτου Πενταφώνου ἄν και ὁ πεντάφωνος —ὡς εἴδομεν— Πλάγιος τοῦ Πρώτου ἔχει τὸ κάτω 4χορδον αὐτοῦ ὅχι σκληρὸν (ζ) ὡς τὸ τοῦ παρόντος ἤχου, ἀλλὰ μαλακὸν (λ) διατονικόν.

Ο 🔭 🤫 τοῦ σκληροῦ διατόνου, ὡς ἦχος τῆς παπαδικῆς, δὲν ἔχει στιχολογίαν.

The g Γρηγορίου Πρωτοψάλτου

Σο ο ζα α α Σοι ιι τω δει ει ζα λιι

το ο φως τι δο ζα σι ν τι στοις δε

ω τι η σε σι ει ει η να η σε σι

ω τι η σε σι ει ει η να η σε σι

au dem trois & a su de o ru i a que so de a respectivo de la respectivo de

" मि xos रहे वे Trai के ήμέτ.

60 to the ros en the vol e is on sa 3000 or he is rad man www man had a tea a a ros à Te voi roo the on e is roo e to os Es à

σο η μους νου δα α οι περ 2 η χει σοι μεν ε τει

Εφ η μους νου δα α οι περ 2 η η τει σοι μεν ε τει

र् र्ट ६ व

The Justy va the to en traped out to Nyo xwer ?

νου παι που τοια δε εν εφο ρει 9

Da rug du ou roi a d'une pou il va xo car

n rea ap de na por q

Mar do de ge gen get som so on so

on no o opoo or var tra a a var zu om ze

SE volade SE vol pou vo o 9

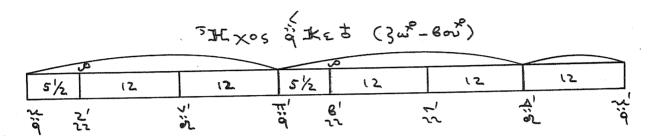
Startu for tar tear ar ear ar der un glar å Startu for tar tear ar ear ar der un glar å So trandro er ar ear eer der un glar å er åfrantre-non zarkarpai Brar= trade proton tar transprudera

§ ρδ΄ Ήχος Πρῶτος Τετράφωνος Σκληρὸς Διατονικὸς

THXOS SINCE 5

Ο Πλάγιος τοῦ Πρώτου σκληρὸς διατονικός, της που ἔχει κύριον ἦχον Πρῶτον τοῦ σκληροῦ διατόνου κε Κε το βαίνοντα κατὰ τετράχορδα συνημμένα ἐξ ἡμιτόνου καὶ διτόνου ἕκαστον (ਕς κεραίας τοῦτο δηλοῖ ἡ φθορὰ τοῦ Α΄ ἤχου μετὰ κεραίας τοῦτο δηλοῖ ἡ φθορὰ τοῦ Α΄ ἤχου μετὰ κεραίας τοῦτο δηλοῖ ἡ φθορὰ τοῦ Α΄ ἤχου μετὰ κεραίας τοῦτο δηλοῖ ἡ φθορὰ τοῦ Α΄ ἤχου μετὰ κεραίας τοῦτο δηλοῖ ἡ φθορὰ τοῦ Α΄ ἤχου μετὰ κεραίας τοῦτο δηλοῖ ἡ φθορὰ τοῦ Α΄ ἤχου μετὰ κεραίας τοῦτο δηλοῖ ἡ φθορὰ τοῦ Α΄ ἤχου μετὰ κεραίας τοῦτο δηλοῖ ἡ φθορὰ τοῦ Α΄ ἤχου μετὰ κεραίας τοῦ καμανομένου ἐξονοῦτο δηλοῖ ἡ φθορὰ τοῦ Α΄ ἤχου μετὰ κεραίας τοῦτο δηλοῖ ἡ φθορὰ τοῦ Α΄ ἤχου μετὰ κεραίας τοῦτο δηλοῖ ἡ φθορὰ τοῦ Α΄ ἤχου μετὰ κεραίας τοῦτο δηλοῖ ἡ φθορὰ τοῦ Α΄ ἤχου μετὰ κεραίας τοῦτο δηλοῖ ἡ φθορὰ τοῦ Α΄ ἤχου μετὰ κεραίας τοῦτο δηλοῖ ἡ φθορὰ τοῦ Α΄ ἤχου μετὰ κεραίας τοῦτο δηλοῖ ἡ φθορὰ τοῦ Α΄ ἤχου μετὰ κεραίας τοῦτο δηλοῖ ἡ φθορὰ τοῦ Α΄ ἤχου μετὰ κεραίας τοῦτο δηλοῖ ἡ φθορὰ τοῦ Α΄ ἤχου μετὰ κεραίας τοῦτο δηλοῖ ἡ φθορὰ τοῦ Α΄ ἤχου μετὰ κεραίας τοῦτο δηλοῦτο δηλο

Συναντᾶται, συνήθως, ὡς δίφωνος τῶν 🚗 τως καὶ 🚙 τως ήχων, μὲ τὸ τελευταῖον (🥰΄) εἴτε ἐμφανές, εἴτε λανθάνον ὑπὸ τὰς χειρονομίας. Συναντᾶται δὲ καὶ εἰς τὸν τετράφωνον πλάγιον τοῦ πρώτου περιστασιακῶς :-

Τῆ Τετράδι - Προκείμενον

Τέχος το Γαφ

Μεχος το Γαφ

Μεχ

ov sko en ov å kan n la ski i a otan 2000

Tive e en na a a nex å G ter tu Oz u u tu Eu

Tin n tus Eu tin en nov ti =å to ovskom er

The χος of The & δακτυλικοί 4σημοι χ di the pour one on w oom to The χη γίτονποωτο λοι ου είτ ει οι ο δακτυλικοί 6σημοι αι Τλουε χη με ο οι Τλεε χη με ο οι Τλεε χη με ο

The con on stone the con man on on petrone of the constant the con on an extreme the constant would be con on an extreme that you

Trow per de vers po var xy por

The ear or pro vor on earn 1 troused

er nor in a e the ed in

Τος ξεκε δ (= ζω) πλαγιάζων a or on or a a nong houseas gus toos on har ar un kon g to on habre of agual as see your di has za a ya comia à han cama à Exercos fed Trans E 2' - 2 SE 25 2' - Le 2000 or water non har on har organte & ou ran an ers & han har je é, an has en xon os a KARA or vor Nor Kim not of

$X P O A T O Y \Sigma K \Lambda H P O Y X P \Omega M A T O \Sigma$

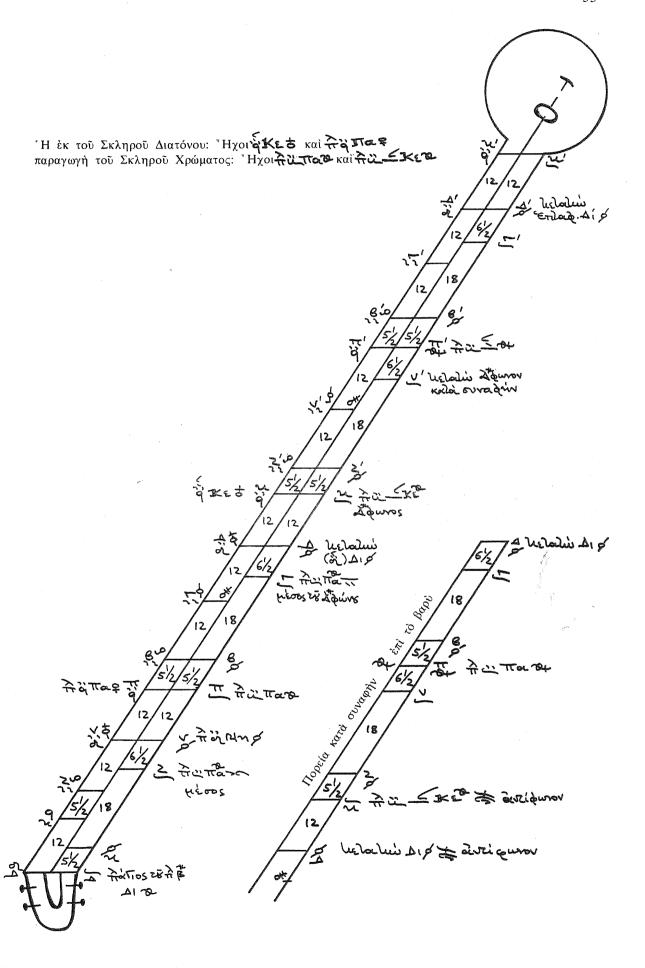
§ ρε΄ Εἰσαγωγικά μετά διαγράμματος

Όπως ἐκ τοῦ μαλακοῦ διατόνου, μὲ βάσιν τοὺς «δευτέρους» ἤχους, παρήχθη τὸ χρῶμα τὸ μαλακόν, οὕτω κι' ἐκ τοῦ σκληροῦ διατόνου, μὲ βάσιν τοὺς «πρώτους» ἤχους (π ο ττα εκαὶ ο καὶ ο προῆλθε τὸ χρῶμα τὸ σκληρόν, διέσει τῶν κατὰ τὰ τετράχορδα ο καὶ ο καὶ ο τρίτων φθόγγων το καὶ τὸ πρὸς τὴν κορυφὴν έκάστου 🧘 καὶ 🥫

Δίδομεν, ἐν συνεχείᾳ, εἰς σχῆμα θαμπούρας τὴν διάταξιν τοῦ σκληροῦ χρώματος, ἐν

παραβολή πρὸς ἐκείνην τοῦ σκληροῦ διατόνου, ἐξ οὖ προῆλθε τοῦτο.

Κύριος ἐκπρόσωπος τοῦ σκληροῦ χρώματος εἶναι ὁ ἦχος Πλάγιος τοῦ Δευτέρου (τοῦ ὁποίου —καὶ τῶν ἀκολουθούντων αὐτῷ— τὴν ἐξέτασιν προβαίνομεν ἀκολούθως :

§ ρστ΄ Ήχος Πλάγιος τοῦ Δευτέρου Σκληρὸς Χρωματικὸς

Hyoca Tara

		3 H X0	ड से व्	IT oc ?		
51/2	(2 0%	(2	1,5	51/2	12	JK 12
मं ह	17	A or		مير کر	2	र वे
				5%	(8	61/2
[5/2]	(8	61/2 - A	15	re 2		الله الله
		734×	os À :	LITOLE		,

Enver Bedome Des temperations, & Jenner Lengers

Ca It Bedome Des temperations of Jenn

΄ Η μαρτυρία τοῦ ἤχου: πλ = πλάγιος, εξ (Βῆτα παλαιοβυζαντινὸν) = τοῦ δευτέρου. Β ά σ ι ς ὁ Πα. Φθορὰ 🧽 ἄνω νεύουσα, σημαίνει ἦχον πλάγιον, ὁδεύοντα ἐπὶ τὸ

' Α π ή χ η μ α, ἐν κατιούσῃ φορᾳ (πλαγίᾳ), μὲ τὸ μουσικὸν ὄνομά του «Νεχέανες»:

καὶ ἄλλο ἀργόν:

φανερώνοντα τὰ διαστήματά του, μέχρι τετραφωνίας.

Μαρτυρικά σημεῖα, τὰ τοῦ σκληροῦ χρώματος: 👝 διὰ τοὺς περιττοὺς καὶ 🗹 διὰ τοὺς ἀρτίους φθόγγους τῆς κλίμακός του.

τὸν τρίφωνόν του Νενανὼ Δι 🖋 καὶ τὸν μεθ' οὖ ἐναλλάσσεται οὖτος διατονικὸν Τέταρτον ἦχον ἐκ τοῦ Δι: μαλακὸν μὲν ἐν ἀνόδῳ (ڍ΄ Δι 🕿), σκληρὸν δὲ ἐν καθόδῳ εἰς τὸν Ἦσω Πρῶτον τη Πα q εἰρμολογικὸν καὶ στιχεραρικὸν (4χορδα τη $-\frac{1}{2}$ καὶ προσλαμβανόμενος τη $-\frac{1}{4}$).

Καταλήξεις κάμει:

Είς τὴν πρώτην περίπτωσιν —ἰδία εἰς τὴν παπαδικὴν— εἰς τοὺς 🎞 🗂 💥 καὶ ἄνω 🐩 . ᾿Ατελεῖς μὲν εἰς τοὺς 🗁 🐸 καὶ τὸ καὶ ἐντελεῖς εἰς τὸν 🍱 · καὶ

Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν —στιχεραρίου— (καὶ παπαδικῆς) δεδεμένος μετὰ τοῦ Νενανὼ & καὶ τῶν τετάρτων των καὶ των , καὶ εἰς τὸν Α΄ ἢ τοῦ κάτω Νη Πλάγιον τῶν τετάρτων π τοῦ χρωματικὸν— τελικὰς δὲ εἰς τὸν π .

Ο στιχεραρικός πωτα, ὅταν πρόκειται τέλος τῆς ψαλμωδίας —ἀντιθέτως πρὸς τὸν στιχεραρικὸν 🛣 🥱 τος 🧳 δι' εἰδικῆς καταληκτικῆς θέσεως, τελειοῦται εἰς τὴν

τριφωνίαν αὐτοῦ Νενανὼ ἢ "Αγια χρωματικὸν τ Δι μ .

To vuloves Geow you at on the area of the one of the of the one of the officers of the

Μελφδικαὶ ἔλξεις: τοῦ κάτω Νη κπρὸς τὸν ς, ὅταν τὸ μέλος περιφέρεται περὶ αὐτόν —ὰν καταλήγη εἰς τὸν Νη, τοῦτο εἶναι φυσικὸν (τόνος) ς, βάσις τοῦ Πλαγίου Τετάρτου χρωματικοῦ ἤχου τοῦ Γα σπρὸς τὸν καταλήγη τοῦ Δι σκπρὸς τὸν σκαν τετραφωνῆ, καὶ τοῦ ἄνω νη σπρὸς τὸν ἄνω τριφωνῆ τοῦ Δι σκπρὸς τὸν σκαν τετραφωνῆ, καὶ τοῦ ἄνω νη σπρὸς τὸν ἄνω ς ὡς Νενανώ. "Αν δὲ ὁ τοῦ ἤναι δεδεμένος μετὰ τοῦ διατονικόῦ τετάρτου ("Αγια) καὶ τὸν ξεχει καὶ τὸν Κε σκπρὸς τὸν ξεν ἀνόδω καὶ τὸν ξεν ὑφέσει ἐν καθόδω, ὡς φαίνεται κι' ἐκ τοῦ ἀνωτέρω παραδείγματος.

^{*} Ἐπειδὴ μία φθορὰ ἡ ∞ ὑπάρχει τόσον διὰ τὸν ἀπὸ τοῦ Πα $\stackrel{*}{\overleftarrow{\leftarrow}}$ ⑤ ὅσον καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ Κε τετράφωνόν του, ἄν και περιττόν, δὲν βλάπτει ὅπως εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ Κε κατὰ 5χορδον ἀνιοῦσαν πρόοδον θέτωμεν ἐπὶ τοῦ Κε (σὺν τῆ τυχὸν φθορᾳ) καὶ τὸ γράμμα Π (Πα), εἰς δὲ τὴν ἀπὸ τοῦ Πα κατιοῦσαν τοιαύτην (σὺν τῆ τυχὸν φθορᾳ) καὶ τὸ γράμμα Κ (Κε) :-

THE TOPE IN THE T

Παράδειγμα:

The en a a par are a for a a ver an an a so a ver a

Πορεία τοῦ ἤχου Πλαγίου Δευτέρου κατὰ συναφὴν

[&]quot;Αν χρειασθή πορεία κατὰ συναφήν, ήτοι κατὰ τὸ διαπασῶν, θέτομεν ἐπὶ τοῦ ἄνω ἢ κάτω Πα τὴν φθορὰν συναφής, ήτις είναι ἡ φθορὰ τοῦ πλ.Β΄ μετὰ κεραίας

ήτις χρησιμεύει καὶ ὡς μαρτυρικὸν σημεῖον τῆς συναφῆς (૩, ἢ ૩,), ἀπαιτοῦσα ἡμίτονα ἄνω καὶ κάτω αὐτῆς: Κάτω μὲν χρωματικὸν (τμ. 6 1/2) ἄνω δὲ διατονικὸν (τμ. 5 1/2).

⁵ Είχος το το κατά συναφήν (τὸ διαπασῶν)

8							Ot _				
12	5%	18	61/2 5/2	18	61/2	12	5½	18	6/25/2	18	6/2
Ø,	22 3		不好多		三分		出学		工程的		E'4

'Αντιθέτως: Εἰς πορείαν κατὰ τὸ διὰ πέντε (διάζευξιν), ἐπὶ μὲν τὸ ὀξὸ ὁ ἄνω Τ΄ _ & ΄ εἶναι τόνος, καὶ ἐπὶ τοῦ & ΄ ἄλλος τετράφωνος Τ΄ Τ΄ Δω Το ἐπὶ δὲ τὸ βαρύ, ὁ μὲν κάτω Τ΄ _ ΄ εἶναι τόνος, καὶ τετραφωνίαν κάτω τοῦ Τ΄ Το τοῦ ΔΙ Το (Τ΄ Ιδε σχῆμα σελ. 59).

Ήχος πλάγιος τοῦ δευτέρου μετὰ διατονικοῦ τετάρτου

THE XOS THE TOU DA CON AGENTICON

THE XOS THE TOU DE TOU DAME TO DE DE SE OS SEN E E

THE YOU TO SELVE I E D'ED E XE OS SEN E E

THE YOU TO SELVE I E D'ED E XE OS SEN E E

THE YOU TO SELVE I E D'ED E XE OS SEN E E

THE YOU TO SELVE I E D'ED E XE OS SEN E E

THE YOU TO SELVE I E D'ED E XE OS SEN E E

THE YOU TO SELVE I E D'ED E XE OS SEN E E

THE YOU TO SELVE I E E E TE I SE THE SE THE SEN THE SE

van an on n n kann van o er ope og Eas I kan stor og sa ope og Eas I -xerotot ein teinen Temon, varen st die xoture oon

Exos fier Toure X

(200 tou vou vou pou tou tou pou tou fo

cers o

E tu da se rappaju d'un en ron tea tea a

a ze rea to

कें वर् क्वर्ष-वम स्वामात्मक, म्रेड्स्ट्र केंद्र रेखेला महित्र कार्

Ear ar ar ar kast ton yar ar ar han the

our ha a du 1/2 tem ms at the a da vale a de ten noon ha a 2/2 for a m

70 - 1 Th

sections; De Jac rectual " y - es energe com en en en en a a ruea to them tarte count non anda - ~ (C C) ! Kas & a reapport 5 na vous er, der man sagarfor t se non et hob for not son, son use bor 2-324-500 teo vork gar taken out - Ode teaperteagales hours son kontems tal bankia i arraga sosquemasorthan & largary Larlan - redera jes, redura fez ais, sod regalo o con de rais - est touthundre so to hurry, is knows acroan potrons,

Julyos fem ton a para a ara a E pair

or to to a para a ara a E pair

or to to a para a ara a E pair

pa i Briza ron a marca so o o d'or a

pren po que u rem van man xe

Excos finters &

Excos

Προτασσόμενος στίχος, εἰς στιχερὰ προκείμενα καὶ ἀλληλουϊάρια: ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς βάσεως της καὶ κάμων στάσιν εἰς τὴν τριφωνίαν 🐪 ἢ καὶ ἐνδιατρίβων εἰς αὐτήν, εἰτα διὰ τῆς 4φωνίας 💥 κατέρχεται εἰς τὴν βάσιν, ὑπὸ τὴν μορφὴν στιχεραρικῆς καταληκτικῆς θέσεως εἰς τὸν 🏋.

TECKOS HITTORIO Z TO ME XON OND CONTRA DON ON ONS A ME XON OD O O TON IT

τΗ χος πλάγιος τοῦ δευτέρου κατὰ τὸ διαπασῶν

τος κατά συναφήν (τό διαπασῶν) χ

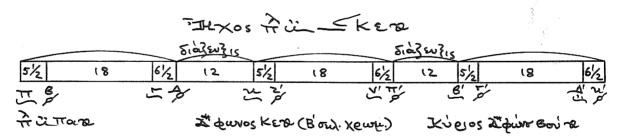
Εἰς τὸν 🛣 😢 ττὰ 👁 ψάλλονται μέλη, τόσον τοῦ στιχεραρίου —στιχερὰ καὶ δοξαστικὰ— ὅσον καὶ τῆς παπαδικῆς: τροπάρια τοῦ ᾿Αποδείπνου, προκείμενα, ἀλληλουϊάρια, δοξολογίαι, χερουβικά, κοινωνικὰ καὶ ἄλλα.

§ ρζ΄ Ήχος Πλάγιος τοῦ Δευτέρου 4φωνος Σκληροῦ Χρώματος Εἰρμολογικὸς Ή γος Το Δείνου Δευτέρου Αφωνος Σκληροῦ Χρώματος Εἰρμολογικὸς

Καὶ ταῦτα μὲν τὰ περὶ το τον τετράφωνον αὐτοῦ τον τετράφωνον αὐτοῦ τον χρωματικοῦ δευτέρου ήχου.

Κλῖμαξ (διαστήματα) καὶ μαρτυρίαι, αἱ αὐταὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ আπ πλαγίου δευτέρου, ἀπὸ τοῦ ὁποίου διαφέρει κατὰ τὴν θέσιν ἐπὶ τοῦ διαπασῶν, τὸν σχηματισμὸν θέσεων καὶ καταλήξεων, τῶν ὁποίων τελικὴ —εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν κυρίως μουσικὴν— γίνεται ἐπὶ τῆς μεσότητος.

Πορεία κατά τὸ πεντάχορδον ἐπὶ τὸ ὀξὸ καὶ τὸ βαρύ :

Δεσπόζοντες φθόγγοι: 'Εν ἀνόδφ 🗻 Δ΄ 🥩 📜 ε΄ τόνος) καὶ ἐν καθόδφ 🌣 ፲ ፲ .

Thexas Au - Kea &

DI verze zor ser er or matara con coly e e mon ve

ouredux eor tea dres or paroi

Ter n pre eos er ve que Xerqe de Enterpor mar Sous la feartest ou re fai en emitor tres tractored à Sapre Ti o se son do zon a jer to la voster an la fear man de ton a vai de ani-

E Tran ve ou ze du z zon't au Tran on janon't

Ten on ve cos au ve e que xen que s'

Gen zon aon ven dru we, the a top an outlant

FILKOS AN SEE TO SO

Tryman a visa se soon of the service of the service

Exator & De xon and the work of the war of the control of the cont

πας πεσάζων

This to be on son for the ton the vio to

ave pos

Filo o ou mer car de ren car pia tor non our -- su d'ou marealera l'arronoun, d'an littuer voir écifour Et mai porpoi- den écafourosar, n'ôcto à la traditar oté ten

τουχος ποι του χ άπλοῦς καὶ τετράφωνος μεσάζων — 7σημοι του α με ε σα α τα α τους θαι αισοες του στα α του α του και νο του α του α του του και νο 4σημοι

σε να με σα τους θα χασσες πια ρα βιι που το να αν αν πια ρα βι που του νευ αι π

- le z'acjour ar-kuzivers = regénos, grigermégnes

'Εν τέλει τῆς ψαλμφδίας, δι' εἰδικῆς καταλήξεως, τελειοῦται εἰς τὴν 4φωνίαν 💥 :*

Beyos to is - Exerand Head I won on 2 Topo to care Dra Du var or ar press to or en por she e e o do lo os la alable ma er say to de la uso o e se xe se sant de se you a orea oper y y & an upy or i and en en ya ean en, Or e o to o o con Tha or or a returned or soo or mag 2 vog 0 0 8 eg du 2 de 0 09 m n n 2'12 12 15 51 C 5 5 5 1 C KLONS frem 2000000 3 or or or 501 T

* μὲ τέλος: Κοι οι οι Κ

 $^{\prime}$ Απηχήματα: $^{\prime}$ Απὸ μὲν τοῦ πλαγίου $^{\prime\prime}$ πρὸς τὸν 4φωνον $^{\prime\prime}$, ἀπὸ δὲ τοῦ 4φώνου $^{\prime\prime}$ πρὸς τὴν μεσότητα $^{\prime\prime}$:

Le re et a les ju

 $\underline{\underline{M}}$ ελωδικαὶ ἕλξεις: τοῦ Δι καὶ τοῦ Βου καὶ τοῦ μα τοῦ

 $\underline{\underline{B} \alpha \sigma \iota \kappa \dot{o} \nu \ \emph{\'i} \sigma o \nu}$ —καθ' ἣν παρελάβομεν παράδοσιν— εἰς τὸν κάτω $\underbrace{}$ καὶ εἰς τὸν $\underline{}$ ἐὰν τὸ μέλος πλαγιάζη.

Αἱ σχέσεις καὶ ἀντιστοιχίαι ἤχων το , "Εσω το , που καὶ το καὶ το , ἐν τῷ διαπασῶν, ἔχουν ὡς ἀκολούθως :

Ό το ήχος τῷ κτ τετραφώνῳ, ὁ "Εσω τῷ τὰ τὰ καὶ ὁ μέσος δεύτερος τῷ μέσῳ τοῦ πλ. Β΄ τετραφώνου τοῦ ἀπὸ τοῦ Πα τῷ ἀλλως διφώνῳ τοῦ ἀπὸ τοῦ Πα τὰ τὰ διαστήματα: τῶν μὲν «δευτέρων» ἀνηκόντων εἰς τὴν μαλακὴν χρόαν (τόνος ἐλάχιστος ἐν ἀρχῆ ἑκάστου 4χόρδου), τῶν δὲ «πλαγίων δευτέρων», εἰς τὴν σκληρὰν (ἡμίτονον διατονικὸν ἐν ἀρχῆ ἑκάστου 4χόρδου) χρόαν τοῦ χρωματικοῦ γένους.

Περὶ τῆς φθορᾶς 👝 τῆς συνήθως τιθεμένης εἰς τὸν 4φωνον εἰρμο λογικὸν πλ. Β΄

Οἱ παλαιοί, εἶχον δύω φθορὰς διὰ τοὺς Χρωματικοὺς Δευτέρους ἤχους :

Μίαν τοῦ Β΄ ἤχου - κάτω νεύουσαν, ἥτις σημαίνει ἦχον κύριον ἢ τετράφωνον, ὑψηλόν, μὲ ἔκτασιν ἐπὶ τὸ βαρὺ ${\bf \^k}$ καὶ

Μίαν τοῦ πλ. Β΄ - ἄνω νεύουσαν, ἥτις σημαίνει ἦχον * Εσω ἢ πλάγιον, χαμηλόν, μὲ ἔκτασιν ἐπὶ τὸ ὀξὸ \checkmark .

"Όταν, λοιπόν, ὑπάρχη εἰς τὰ βιβλία (ἔντυπα ἢ χειρόγραφα) τῆς νέας Μεθόδου ἡ φθορὰ τοῦ Β΄ ἤχου, εἰς τὰ ἐξ οἱασδήποτε βάσεως εἰρμολογικὰ μέλη τοῦ πλ. Β΄ ἤχου (Ἦχος και καὶ ἢ χρωματικά, ἀσχέτως τῆς ἐπὶ τῆς τετραφωνος ἤτοι ὑψηλός. ᾿Αποβλέποντες δὲ εἰς τὸν ἦχον —ὅτι δῆλα δὴ εἰναι πλάγιος τοῦ δευτέρου—διαστήματα θὰ ἐκτελῶμεν τὰ τοῦ πλ. Β΄ σκληρὰ χρωματικά, ἀσχέτως τῆς ἐπὶ τῆς τετραφωνίας ἢ τῆς διφωνίας αὐτοῦ φθορᾶς τοῦ (μαλακοῦ) Β΄ ἤχου Α. "Αρα: καὶ ἢ χρωματικάς ὰ ἢ Βου καὶ ἢ καὶ ἀντιθέτως :

"Οθεν ἀποβλέποντες, ὄχι εἰς τὴν φθοράν, ἀλλ' εἰς τὸν ἦχον —ὅτι εἶναι δεύτερος διαστήματα θὰ ἐκτελῶμεν τὰ τοῦ Β΄ ἤχου μαλακὰ χρωματικά, ἀσχέτως τῆς φθορᾶς τοῦ (σκληροῦ) πλαγίου δευτέρου.

"Αρα, "Ηχος τη Βου ο η Πα ο = "Ηχος τη Βου ο η Πα ο

ώς ἐν § 🍎 κερὶ Ἔσω Β΄ ἤχου ἐκτίθενται.

Σχέσεις ήχων Αυρ καὶ Αμρ, Αυλλαὶ ή ο, Aufa Kai af d:

Έξ ἄλλης πλευρᾶς θεωροῦντες τὰς μεταξὺ τῶν Πρώτων καὶ πλαγίων Δευτέρων ἤχων σχέσεις, ευρίσκομεν: τὸν μὲν πε απο ο ἀντιστοιχοῦντα τῷ κα το ο ἤχω, ἐξ οῦ καὶ παρήχθη τὸ χρῶμα αὐτοῦ τὸν τρίφωνον τοῦ 🚓 🗢 🚣 κρὸς τὸν "Αγια 🐒 Δι 🔾 τρίφωνον τοῦ πλ. Α΄ καὶ τὸν τετράφωνον τοῦ 🛣 🗢 καν πρὸς τὸν Πρῶτον ἦχον τετράφωνον 🧯 Κε 🕹 .

'Ο αὐτὸς πα τετράφωνος εἰρμολογικός, ὡς δίφωνος τῆς διφωνίας τοῦ πλ. Β΄
'Η χος τοῦ πλ. Β΄

' Ως ἐκ τῆς τελικῆς μελφδικῆς καταλήξεως τῶν μελῶν τοῦ εἰρμολογικοῦ τετραφώνου πλ. Β΄ ἤχου, ὡς καὶ στίχων προτασσομένων τῶν τροπαρίων, εἰς τὴν μεσότητα αὐτοῦ 🔼 (τὴν αὐτὴν καὶ διφωνίαν τοῦ ἀπὸ τοῦ 🎞 πλαγίου δευτέρου) ἐθεωρήθη οὖτος εἰς τὴν μουσικὴν γραφήν καὶ ὡς ἦχος δίφωνος τοῦ πλαγίου δευτέρου του του μὲ δίφωνον έκεῖθεν ἀνάβασιν πρὸς τὸν τετράφωνον αὐτοῦ ἐκ τοῦ 🚣 , ἀπὸ τοῦ ὁποίου γίνεται καὶ ἡ ἔναρξις τῆς κατ' αὐτὸν ψαλμφδίας, καὶ εἰς τὴν ἀντιφωνίαν τοῦ ὁποίου 😓 καὶ τὸ ἴ σον τὸ βασικόν.

"Ωστε, ήχος 🛣 🗲 🗷 καὶ 🦮 Τα 🚾 🗔 , δὲν εἶναι παρὰ εἶς καὶ ὁ αὐτὸς εἱρμολογικὸς πλάγιος τοῦ δευτέρου, εἴτε ὡς τετράφωνος ἀπὸ τοῦ Κε 🛣 🚅 🚾 , είτε ὡς μέσος ἀπὸ τοῦ Γα 🛣 🔀 το μεσάζων καὶ ὀρθῶς ὁ Πρωτοψάλτης Γεώργιος Ραιδεστηνὸς (ὁ νέος), εἰς τὴν «Μεγάλην Ἑβδομάδα» καὶ τὸ «Πεντηκοστάριον» αὐτοῦ, τὸν δεύτερον ἦχον καὶ τὰ εἱρμολογικὰ τοῦ πλαγίου δευτέρου γράφει ἀπὸ τοῦ Κε ἢ τοῦ Γα ("Ηχος τωκε - καὶ "Ηχος πα - Κεα ηπω Γα -).

Ραιδεστηνοῦ, ἀπὸ τὸ «Οὔτε γῆ ὡς ἐσείσθη»

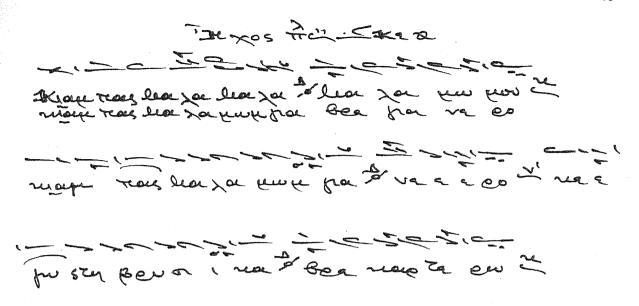
Beyon fix Trave a you dos autos mor e d'une tou tou & e La a av av zur å ozi ka va kataren un ja a a en n n oow to

Δόξα καὶ νῦν ΤΙ

De or on Ex ouprindent on o the Exposition of th

THE STATE OF I ANG E SE XE TON ON ON

The se va a on my 3m ka a on when it

§ ρη΄ ΄Ο αὐτὸς ἦχος Πλ. Β΄ 4φωνος Είρμολογικὸς, κατὰ μετάθεσιν ἐπὶ τοῦ Δι

΄ Ως δίφωνον δὲ τοῦ πλαγίου δευτέρου διφωνοῦντα καὶ μεσάζοντα τὸν γράφουν ἀπὸ τοῦ

Bou, og Hyov & L (=) Boo =.

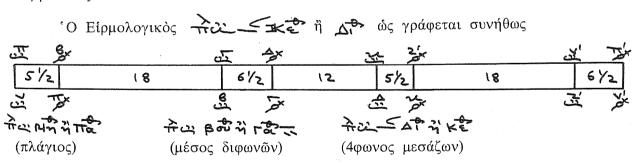
' Εν τούτοις, τὰ διαστήματα μένουν σκληρὰ χρωματικὰ τοῦ πλ.Β΄ (ἔκ τοῦ Νη \sim), ἐξ

ήμιτόνων καὶ τριημιτόνου κατὰ τετράχορδον.

'Αλλ' ὁ μὲν Τετράφωνος θὰ ἔχη, τώρα, βάσιν τὸν Δι (ἦχος τος Δ΄) ἐνῷ ὁ Πλάγιος, ὡς ἐλέχθη, τὸν Νη (ἦχος τος Δ΄) καὶ μόνον ἡ φθορὰ καὶ τὰ μαρτυρικὰ σημεῖα καὶ καὶ καὶ δὰ παρίστανται —δῆλα δὴ κατὰ τὰ ἔντυπα μουσικὰ ἐκκλησιαστικὰ βιβλία— ὡς μαλακά.

Κατὰ ταῦτα, οὕτως ἔχει ὁ εἰρμολογικὸς 💝 ユ 🥌 4φωνος, ἀπὸ τοῦ Κε καὶ τοῦ Δι

συμβατικώς:

Διότι, ή ὀρθὴ γραφή του καὶ ἀπὸ τοῦ Νη —πρὸς ἄρσιν πάσης ἀμφιβολίας καὶ παρερμηνείας— εἶναι ἡ μὲ τὴν φθορὰν καὶ τὰ μαρτυρικὰ σημεῖα τοῦ 🛣 🏎 παράστασίς του, τόσον εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν μουσικήν, ὅσον καὶ εἰς τὰ ἐθνικά μας τραγούδια, ἰδία ὅταν πρόκειται 'να τὰ γράψωμεν διὰ 'να παίζωνται ἀπὸ τῆς βάσεως αὐτῆς, παρὰ τῶν μουσικῶν ὀργάνων.

 Δ ε σ π ό ζ ο ν τ ε ς φ θ ό γ γ ο ι: τοῦ ἀπὸ τοῦ Δι, τώρα, \rightleftharpoons \simeq \simeq εἰρμολογικοῦ, εἰναι οἱ $\stackrel{\leftarrow}{\varpi}$ $\stackrel{\leftarrow}{\varpi}$ ἢ καὶ $\stackrel{\checkmark}{\gg}$ ἂν τριφωνῆ ἐν καταβάσει δὲ οἱ $\stackrel{\leftarrow}{\varpi}$ $\stackrel{\leftarrow}{\varpi}$, εἰς τοὺς ὁποίους γίνονται κι' αἱ σχετικαὶ καταλήξεις :

'Ατελεῖς μὲν εἰς τὸν $\stackrel{\frown}{\mathfrak{L}}$ · κἄποτε καὶ εἰς τὸν $\stackrel{\smile}{\mathfrak{L}}$, ὅταν τὸ μέλος πλαγιάζη. 'Εντελεῖς δὲ καὶ τελικαὶ εἰς τὸν (μέσον) $\stackrel{\frown}{\mathfrak{L}}$, εἰς τὸν ὁποῖον γίνεται καὶ ἡ τελικὴ κατάληξις προηγουμένου ψαλμικοῦ στίχου. Συντόμως μὲν διὰ τὰ σύντομα, ἀργῶς δὲ διὰ τὰ ἀργὰ εἰρμολογικὰ μέλη :-

Have vacta or w Eou Xer 1 oza & Ew w

w w Eng & other a you a provou err & en

or or ear ar ar voisile & y war ar tous

or track kartar 31 1 w w or or or or

or randor ear ar resport 1 or & Ear & 2 36

or 3 ar Zarran

^{*} τριφωνίαν τοῦ ἀκολουθοῦντος 🚨 .

Έν περιπτώσει δὲ τέλους τῆς ψαλμφδίας, ἡ κατάληξις γίνεται εἰς τὴν μεσότητα:

Exercise de la constituer de la montature de la constituer de la montature de la montature de la montature de la constituer de la montature de la constituer de la montature de la constituer de

άλλὰ καὶ εἰς τὴν τετραφωνίαν :

E o reaster of find on on on one go for going

έπὶ τῶν ἀπολυτικιοκαθισμάτων ἀκόμη κι' ἐπὶ καταβασιῶν :

2 00 do 00 gwere ta zur vozer e evit

 $\underline{\underline{B}}$ α σι κ ὸ ν ἴ σ ο ν εἰς τὸν κάτω Δι () καὶ ἂν τὸ μέλος πλαγιάζη, εἰς τὸν $\underline{\underline{\checkmark}}$ · ἄν και, ὡς φαίνεται κι' ἐκ τοῦ ἑπομένου παραδείγματος, τὸ ἴσον —μὲ τὰς συνεχεῖς μεσότητας— ἀρμόζει μᾶλλον εἰς τὸν $\underline{\widehat{\Lsh}}$ · παρὰ εἰς τὴν ἀντιφωνίαν τοῦ τετραφώνου $\underline{\widehat{\Lsh}}$.

THEOR Xe dou pa ve raiding he are my king things

Μεθ' ὅλην τὴν ἐκτενῆ ἔκθεσιν περὶ τῶν ἐκ διαφόρων τόνων (καὶ ἡτως καὶ καὶ καὶ καὶ διαστημάτων ἐμφανιζομένου εἰς τὴν νέαν μουσικὴν γραφὴν τοῦ πλ. Β΄ τετραφώνου, παραθέτομεν ἀκολούθως τ' ἀπολυτίκια τῶν ἤχων καὶ διαστάσεως», ἵνα ἐν παραβολῆ πρὸς τὸ «᾿Αγγελικαὶ Δυνάμεις» τοῦ καὶ καὶ κατανοηθῆ ἡ διαφορὰ τῶν τριῶν ἤχων, ὡς πρὸς τοὺς σχη-

ματισμούς θέσεων καὶ καταλήξεων τούτων, εἰς τὰ εἰρμολογικὰ μέλη τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς :

THE KOS WINDLES TON DOUNDLOND ON MY ON MY OF E KOW ON THE TONG TON DOUNDLOND ON WE EXCHANGE TON ON THE TONG TO THE TONG TONG THE TONG TONG THE TONG TONG THE TONG

To don Don En, ar varotarot us myent par an en son to par ton an en son a top on a top an interest and ton an en son top and ton an entross à top of topon son a trop and a top and a ton a top and a top and

en kooper to pa tou 6 x 2 05 %

「かん人ののおれ」これのでもり

Lete XI van Du van a her e ten i so hem ha Early to or the Sacoson seeds a let he remain com is son I for to have er an en sentanting in the son on the particular on a main e and senous ton a give in the son of the vin and is in ten I'm own the teacher we also her vos the Now in a or a van fore en ten ve remu ku er e do gen a Ear in

Ο αὐτὸς ἦχος 🔐 🚄 📞 (🖘) 💢 μεσάζων καὶ πλαγιάζων

(Μελφδικαὶ ἔλξεις Γα 🚧 πρὸς 🚓 καὶ Πα 🛩 (διατονικοῦ) πρὸς 🙎)

Le xe en a le e e es in

The m m m to have a mane of me e reconse e e e

a a man a man a a mane of me e reconse e e e

The harmon bear a man a a mane of me e reconse e e e

The harmon bear a man a a mane of me e reconse e e e

The harmon bear and a man a ma

e ac pour on pour α α pour ex pre a recor on e

- Inea tiè-more high hoge a gran... non o de man horaxi

· Τεχος λω Σες σε μεσάζων ζ.

lua ju ta en n rea for on et 200 kenga sie vio ren ne to 2 kio ou kanea o non calana ca non our 5

- this on nowadant à acuran, aja jeun à édjour

Σημείωσις: "Οπως τὸν Δεύτερον ἦχον στιχεραρικόν, καίτοι κύριον, ὁ Χουρμούζιος ἐθεμελίωσεν ἐπὶ τοῦ Βου τοῦ "Εσω δευτέρου εἰς τὰς ἐξηγήσεις τοῦ «Ποίοις εὐφημιῶν, οὕτω καὶ τοῦτον τὸν εἰρμολογικὸν πλάγιον τοῦ δευτέρου, παρ' ὅτι τετράφωνον, οἱ ἐκδόται τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1903 εἰρμολογίου Ἰωάννου Πρωτοψάλτου εἰς τὸν Κανόνα τῆς Μ. Πέμπτης ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐθεμελίωσαν βάσεως ὡς ἦχον τοῦ Βου τοῦ (δῆλα δὴ και τοῦ κάτω ΚΕ (), ὅπως καὶ ἡ παλαιὰ μαρτυρία τὸν φθόγγον τοῦτον χαρακτηρίζει :

Χουρμουζίου «Ποίοις εὐφημιῶν»

τος τος Βου Φ (Νησκάτω ΚΕΑ)

u pa a a or exteny vu pa vovostio 12301135年1000 Tra en yar ar ar til

Είρμολόγιον 'Ιωάννου Πρωτοψάλτου, 1903

Ferros fia (-5) Bor a & Then ger en strang on to good of on the (- c - 5) = 3 - 3 (- 5) = 0 0 0 1 عدم م برص م م مر مرام رو الم سر به مر مرور مي الم سرم

The Tour cardos & Tackes fill - Into (12) άντὶ τοῦ συνήθους: Thugan choica of togothe in the 20 200 000 25 32 50 ear ra zon les 200 50 0 ou 200 0 HE & ORJONITE TO MY BOLDIE & TEAN OF THE TEAN TO THE I TEAN TO THE TEAN THE TEAN TO THE TE

Τοιαύτη φωνητικώς ανέφικτος τοποθέτησις, δημιουργούσα συνάμα καὶ σύγχυσιν περὶ τὰς σχετικὰς μαρτυρίας καὶ τὰ διαστήματα, οὐδέποτε τηρεῖται παρὰ τῶν ἱεροψαλτῶν, οἵτινες ψάλλουσι τὸν κανόνα ἀπὸ τῆς συνήθους διὰ τὸν Β΄ καὶ τὸν πλ. Β΄ τετράφωνον βάσεως 🚊 ώς καὶ εὕρηται οὖτος εἰς τὸ σύντομον Εἰρμολόγιον τὸ παρὰ τοῦ Χουρμουζίου ἐξηγηθέν.

Διαφοραί μεταξύ "Ηχων Δευτέρου καί Πλαγίου Δευτέρου

α) 'Ο Β΄ εἶναι κύριος

'Ο Πλ.Β΄ πλάγιος

β) 'Ο Β΄ εἶναι μαλακὸς χρωματικὸς 'Ο Πλ.Β΄ σκληρὸς

γ) 'Ο Β΄ ἔχει διὰ τὰ είρμολογικά του, Έσω Δεύτερον

Ο Πλ.Β΄ ἔχει διὰ τὰ εἱρμολογικά του

Τετράφωνον

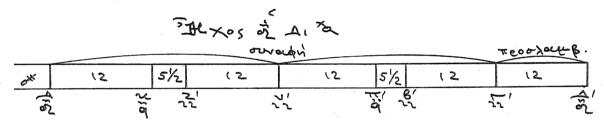
- δ) Είς τὰ είρμολογικά των, οἱ δύο ἤχοι ἔχουσι διάφορον σχηματισμὸν θέσεων καὶ καταλήξεων.
- ε) Οἱ προηγούμενοι τῶν εἰρμολογικῶν μελῶν τῶν δύο ἤχων ψαλμικοὶ στίχοι : Είς δὲ τὸν Πλ.Β΄ είς τὴν μεσότητα τοῦ Τετραφώ-Είς μὲν τὸν Β΄ τελειοῦνται είς νου του (Διφωνίαν τοῦ Πλαγίου) :την βάσιν αὐτοῦ

ΣΚΛΗΡΟΥ ΔΙΑΤΟΝΟΎ ΚΑΙ ΑΥΘΙΣ ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

ξ ρθ΄ Ήχος Τέταρτος ("Αγια) τοῦ Σκληροῦ Διατόνου

TH X O S of A 1 to

Τρίφωνος τοῦ ἤχου 🙃 🤌 Του 🗣 τοῦ σκληροῦ διατόνου, εἶναι ὁ ἦχος Τέταρτος (ἄγια) σκληρὸς διατονικὸς-περὶ τοῦ ὁποίου ὡμιλήσαμεν ἐμπαρόδως εἰς τὰ περὶ τριφωνοῦντος 🚓 ὰ τως - μὲ τὰ αὐτὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ὑφέσεως τῶν φθόγγων ζώ 🗷 καὶ βού 🖍 (રૂ καὶ 🕰) βαδίζων κατὰ τετράχορδα μεσόπυκνα ἐκ τόνου μείζονος, ἡμιτόνου καὶ μείζονος τόνου δι' ἕκαστον τετράχορδον, βαίνων συνημμένως ὡς κύριος, ‡ — χ καὶ χ' — τ μετὰ μείζονος προσλαμβανομένου τ – π' καὶ τοῦτο δηλοῖ ἡ εἰς τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ φθορὰ τοῦ μαλακοῦ τετάρτου μετὰ κεραίας ἄνω 🖎 .

σονα διατονικήν πενταφωνίαν $\frac{2}{\pi} - \frac{2}{8}$ (τμ. 47 1/2 ἢ 48).

"Ελξεις μελφδικαί: τος Γασπρός τὸν , σχεδὸν σταθερῶς, τοῦ Κεσμικρὰ πρὸς τὸν , ἀλλὰ τότε πρόκειται περὶ ἄλλης τονικότητος, τοῦ χρωματικοῦ τετάρτου ἤχου ἀπὸ τοῦ Δι, περὶ ἦς ὁ λόγος ἀκολούθως.

Τὸ ἴσον τοῦ ἤχου εἰς τὴν βάσιν του καὶ τὴν ἀντιφωνίαν αὐτῆς τυχὸν δὲ καταλήξεις εἰς τὸν Αθὸ ουτι τοῦτου κοὶν τοῦν καὶ τὴν ἀντιφωνίαν αὐτῆς τυχὸν δὲ

καταλήξεις εἰς τὸν ξ θέλουσι τοῦτον οὐχὶ ήχον πρῶτον τοῦ σκληροῦ διατόνου (ξ Κε Δ), ἀλλὰ τετραφωνίαν τοῦ σχετικοῦ σκληροῦ πλαγίου πρώτου, (τ ζ Πα $\mathfrak Q$) καὶ τὸ ἴσον μεταφέρεται εἰς τὸν ξ .

Ο ΚΑΙ τοῦ σκληροῦ διατόνου εἶναι ἦχος μᾶλλον τῆς παπαδικῆς, μὴ συναντώμενος, εί μὴ ὡς παροδικὴ ἀπόχρωσις εἰς μέλη στιχεραρικὰ καὶ εἰρμολογικὰ (καταλήξεις Πλ. Α΄ τριφωνοῦντος, εὐλογητάρια Μ. Σαββάτου) ἀκόμη καὶ ἀπόχρωσις ἀργῶν παπαδικῶν μελφδιῶν.

THE TOS OF DITE That Ex car 21 on 12 mg of to on The en man To a se o ko onone on i's a xu en l'évris

Βραδύτερον SE NN MON ON MEN OF SE E GN XO CON ON

これにして こっているとこれではなっている。 men à soi on you go mon ser n er à 5 32

one da a a Ex q o de os y y y mois

F BILKOS ESAIE The eastous The earnest to The ears tous The earnest 9 TRE COLSTONS TER COLOR MANUERS à TES EL VOIL ME MONSEN sive porepresen = now there of corespions

ταιχος το Διο παραμεσάζων 😓 Mugh you kan 20 cer i 31° mi or Ho du ka kar so ous imajou he ou n xa oa a oa d

E on the of of the raise of the foliant of the foli

Σ K Λ H P O Y X P Ω M A T O Σ Σ Y N E X E I A

§ ρι΄ τηχος Τέταρτος ("Αγια) Χρωματικός ἐκ τοῦ Δι (Νενανώ)

Ή χος τον σκληρον διατονικον ἄγια(ξΑ, Καὶ Καὶ τὰς καὶ τὰς καὶ τὰς καὶ τὰς καὶ τὰς καὶ τὰς

ἕλξεις τοῦ Γα κπρὸς τὸν τοῦ νή καὶ τοῦ νή κπρὸς τὸν τοῦ σταθεράς, εἰσήλθομεν ἤδη, ὡς διὰ προπαιδείας, εἰς τὴν κλίμακα τοῦ χρωματικοῦ τετάρτου ἤχου, τοῦ παρὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καλουμένου Νενανὼ (τοῦ μος).

σιαστικῶν καλουμένου Νενανὼ (ڍ Δ).

Ἡ φθορά του δηλοῖ πορείαν κατὰ τόνον προσλαμβανόμενον ۖ — Καὶ δύο κατὰ συναφὴν τετράχορδα πλαγίου δευτέρου ἤχου — Τ΄ καὶ Τ΄ — ἐξ ἡμιτόνου διατονικοῦ, τριημιτόνου ἐπίσης διατονικοῦ, καὶ χρωματικοῦ ἡμιτόνου ἕκαστον :

	ð	<u> </u>	<u> </u>		100	1 e	7	-! A!
The XOS as LIKE	9	12	5/2	12 3	< \Z	5/2	ری	× 12
Texos of Dig	egg.	(5	5/2	18	61/2	5/2	l8	6/2
HXOS & AI P	م	3	١٥٠٠		2	et &	1	5, 4,

Χαρακτηριστική εἶναι ἡ τετραφωνία τοῦ Νενανώ, ὅπου συναντῶνται περὶ τὸ ἄνω πά δύο ἡμίτονα καὶ αὐτὴν τὴν διάταξιν ἀδυνατεῖ να παραστήση ἡ φθορὰ \checkmark ἡ ὁποία ζητεῖ μετ' αὐτὴν ἐπὶ τὸ ὀξὺ τόνον μείζονα \checkmark καὶ ὄχι ἡμίτονον \checkmark . Καὶ ἡ τοιαύτη πορεία, μὲ τὰ ἡμίτονα ἑκατέρωθεν τοῦ \checkmark δίδει ἰδιαίτερον χαρακτῆρα εἰς τὸν ἀμιγῆ Νενανὼ \checkmark .

	-	THL XOS	ر کان ۸، ح		
πεοσλοιμβα	V		ouvarpy		
(2	5/2	18	6/2 5/2	(8)	6/2
-	出学		不多	-	三分

Ο Νενανώ, ώς καθαρός χρωματικός ήχος

The ros haladen Did I ήμέτ.

G 30 μο 20 τουθε τω κυσι ω Ο τι αιτα θος

α χηλε ι αι " Ο τι σις τονοι ω ωνα β τω σ λε

ος διν του α α χη χον ι αι δι

My 18 ? a 20 2 ey - - -For teal y outer & rous on ou vous Granns ララー・ラスノーング (デラニ) 2 ou en anymysia To u en Kon ole er woon by the the the two obactor ニューション (チェニ) wayy λοία To cos Z 'Η περισσή 26 0 103 20 6 0 m de 12 20 0 30 801 0 DE a a os tel x my n n n s & & & i i i i x a a a a a a a a a

Le ren n n n σε νηκα σημα του σε να χτοι του σα α ο τοριαι σου δ κιουν χαι του εν αβου του εν η βκιουν γει πειενα a Jentares du dos es trus trans estat de Mares de la como de la como de manos de man

΄Ο Νενανώ, εἶναι «δεδεμένος», ὡς ἔλεγον οἱ παλαιοί, πρὸς τὸν πλάγιον τοῦ δευτέρου (πὰ ττο καὶ τοῦτο δηλοῖ τ ὸ ἀ π ή χ η μ α αὐτοῦ τόσον τὸ σύντομον: ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ π τοῦ πλ. Β΄ καὶ καταλήγοντα εἰς τὸν Α΄. ΄Ο Νενανὼ παρουσιάζεται εἰς τὴν νέαν γραφήν, πότε ὡς τρίφωνος τοῦ πλ. Τοῦ πλ. Β΄ καὶ καταλήνοντα εἰς τὸν Α΄.

καὶ πότε ὡς ἀνεξάρτητος ἦχος Νενανὼ Δι 💅 ἢ 🏂 🛦 💅 .

av nan Cava a ca a a a a a a a d

Δεσπόζοντας φθόγγους ἔχει τοὺς το εἰς τοὺς ὁποίους κάμει καὶ Καταλήξεις: ἀτελεῖς μὲν εἰς τοὺς τοὺς καὶ Τε , ἐντελεῖς δὲ καὶ τελικὰς εἰς τὸν τοὶς τὸν ὁποῖον εἶναι (καὶ τὴν ἀντιφωνίαν αὐτοῦς) τὸ ἴσον του τὸ βασικόν. Στάσεις, τυχόν, εἰς τὸν τὴ τὸν τὸ θέλει τούτους διφωνίαν καὶ τετραφωνίαν τοῦ καὶ τὸ ἴσον μεταφέρεται ἐπὶ τῆς βάσεως αὐτοῦς καὶς καὶς τὸν προκειμένω— εἶναι ἡ σχετικὴ δοξολογία τοῦ Μπερεκέτη, ἐκ τῆς ὁποίας ὁ ἀκόλουθος

στίχος :

The Took or a puny of Mπερεκέτη

The Took or a puny or a puny or a puny or a puny of Mπερεκέτη

The Took or a puny or

'Ο Νενανώ είναι ήχος τῆς παπαδικῆς μελοποιΐας, καὶ οἱ παλαιοὶ ἔγραψαν εἰς αὐτόν, πολυελέους, δοξολογίας καὶ Μαθήματα μακρά, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὸ ὑπέροχον τοῦ Κουκουζέλη «"Ανωθεν οἱ Προφῆται».

Τὸν Νενανώ, ὡς ἐλέχθη, ἔβλεπον ὡς τρίφωνον, δεδεμένον μετὰ τοῦ το το οἱ παλαιοί. Ύπάρχει ὅμως καὶ εἶς πρόλογος ἐν τῷ Εἰρμολογίῳ, τὸ κάθισμα «Κατεπλάγη Ἰωσήφ», ἤ χ ο υ τετάρτο υ, ὅστις πιστοποιεῖ ὅτι καὶ οἱ παλαιοὶ τὸν Νενανὼ ἀρχῆθεν ἐθεώρουν ὡς ἦχον τέταρτον χρωματικὸν ().

There of DIA

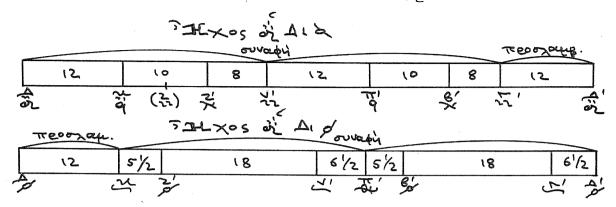
There of DIA

There of DIA

There of Dianer on the service of the tracer of the tent of

Εἰς τὴν λαϊκὴν μουσικήν, ὁ ἦχος παρίσταται καὶ αὐτοτελῶς, ὅλως χρωματικός.

Συνήθως ὅμως, εἴς τε τὴν ἐκκλησιαστικὴν καὶ τὴν λαϊκὴν μουσικήν, ἐναλλάσσεται κατὰ τὴν μελοποιΐαν μὲ τὸν ἅγια τὸν μαλακὸν διατονικὸν (ڍ Δ καὶ ڍ Δ).

 $\underline{\ \ ^{'}E \, \lambda \, \xi \, \epsilon \, \iota \, \varsigma \, \mu \, \epsilon \, \lambda \, \omega \, \delta \, \iota \, \kappa \, \alpha \, i :}$ τοῦ Γα \checkmark μικρὰ πρὸς τὸν $\underbrace{\ \ \ \ }$, τοῦ νη \checkmark πρὸς τὸν $\underbrace{\ \ \ \ }$, αἴτινες μεταβάλλουσι τὰ ἡμίτονα ταῦτα εἰς ἐναρμονίους διέσεις (τμ. 4).

Τὸ «Κατεπλάγη Ἰωσήφ», καὶ διάφορα τραγούδια φανερώνουν αὐτὴν τὴν ἐναλλαγὴν ἤχων Καὶ χ΄Αι καὶ τὴν φύσιν τοῦ Νενανώ, ὡς χρωματικοῦ τετάρτου ἤχου :

The xos haladen Alp & roer.

Sta To Go o o on 2 Go oneon to Bon vo 2

ota a runos d

times a mi-son organisma = rai on reptal sondina

Jexos Las "Las la las de Kekiv.

Len par on pri i la a de pital person un

of you dry now on us , , La the late on he 221-0 a spok このからして しんりしょう pour en pour ren , nou par e « vos d'une pour cara me par ser ar seu us pre a a vos de - Transcription - Bujuscod my us townson elan, uso promise म व्युक्टिक एक सका रखांदाय को के रखिएड, मुक्ट के रिकेट के की नार्क मण Τος τος καλλασσόμενος με τον και λ) ζ 一个一个一个一个一个一个一个 Even o exp Tri The other ten , The ow & TERPVAL F MED SENS E a explop 30 pm vis zoexen 14 Do a che mon en ron se ron a ono do stille Ad Jakil governot remon son en segen borrangmon

Ean tin car von na en po co o sens a 2

^{*=&#}x27;Ο λεβέντης.

senvarien seo to tar un to

nou to to to a q oi de por ou tenter de tous

to to rai a a day y cours 20 to

'Ο Νενανὼ Δι 🖋 εἶνὰι κυρίως ἦχος τῆς παπαδικῆς. Τυχὸν δὲ προτα σσόμενος

σ τ ί χ ο ς εἰς προκείμενα ἢ ἀλληλουϊάρια τοῦ ἤχου αὐτοῦ :

'Αρχόμενος ἀπὸ τοῦ τατᾶ ἐπὶ τῆς διφωνίας τοῦ διατονικοῦ Καὶ ἐκεῖσε διατρίβων καὶ ἀνερχόμενος μέχρι τῆς 4φωνίας τοῦ Νενανώ, ἄρχεται κατερχόμενος εἰς τὴν βάσιν αὐτοῦ ὑπὸ μορφὴν στιχερᾶς καταληκτικῆς θέσεως ἐπὶ τοῦ Δ.

Aλληλουϊάριον τοῦ Εὐαγγελίου

Lau rua er os o συ νι ωυ ε τει πέω χον και

πε νι ται πέ συ γι με εαι πενη εαι σε εν σε λαι αυ

πε νι ται πέ συ γι με εαι πενη εαι σε λαι αυ

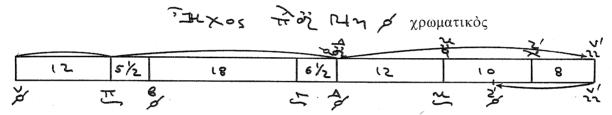
πε νι ται πέ συ γι με εαι πενη εαι σε λαι αυ

πε νι ται πέ συ γι με εαι πενη εαι σε δι πέ δ

§ ρια΄ Ήχος Πλάγιος τοῦ Τετάρτου Χρωματικός

Τετραφωνίαν κάτω τοῦ Νενανώ, ἐπὶ τοῦ Νη φθόγγου, εὑρίσκεται ὁ πλάγιος αὐτοῦ πλάγιος τοῦ τετάρτου ἢ Νεάγιε χρωματικὸς 🛣 ဩ μ 🖊 .

Ή φθορά του σ δεικνύει κλίμακα ἐκ μείζονος προσλαμβανομένου τοῦ καὶ ἐφεξῆς κλίμακα τοῦ τοῦ καὶ ἄνω νη΄ διατονικὸν (Κ΄), ἑπταφωνίαν τῆς βάσεως τοῦ τοῦ τοῦ ἄχου Νη φυσικόν.

Μελφδικαὶ ἕλξεις: τῶν Ζ΄ καὶ ς πρὸς τοὺς γ καὶ γ καὶ τοῦ ἄνω γ πρὸς τὸν γ .

Τὸ ἴσον του εἶναι ἐπὶ τῆς βάσεως αὐτοῦ \checkmark τυχὸν παροδικὴ στάσις τοῦ μέλους εἰς τὸν $\stackrel{\square}{\square}$ κατὰ τὰς τελικὰς καταλήξεις, φέρει τοῦτο ἐπὶ τοῦ κάτω ΔΙ ($\stackrel{\nwarrow}{\nwarrow}$) ἐξ οὖ μεταφέρεται εἰς τὴν τονικήν του $\stackrel{\checkmark}{\leadsto}$ μόνιμος δέ, φέρει τὸ ἴσον ἐπὶ τοῦ $\stackrel{\square}{\square}$ ὡς βάσεως τοῦ $\stackrel{\nwarrow}{\rightleftarrows}$ $\stackrel{\square}{\leadsto}$ $\stackrel{\leadsto}{\leadsto}$

Δεδεμένος ὡς εἶναι μὲ τὸν χρωματικὸν πλάγιον τοῦ δευτέρου (τοῦ τοῦ), κάμει καταλήξεις καὶ εἰς τὸν $\stackrel{\smile}{\smile}$ καὶ εἰς τὸν $\stackrel{\smile}{\smile}$ —διφωνίαν καὶ 4φωνίαν τοῦ πλ.Β΄ — ὅτε τὸ ἴσον μεταφέρεται ἐπὶ τοῦ $\stackrel{\smile}{\smile}$, εἰς τὸν ὁποῖον μεταπίπτουν ἢ καὶ καταλήγουν τελικῶς τὸ πλεῖστον τῶν εἰς τὸν ἦχον τοῦτον ($\stackrel{\smile}{\smile}$ $\stackrel{\smile}{\smile}$ $\stackrel{\smile}{\smile}$) στεριανῶν καθιστικῶν τραγουδιῶν, καί τινων χορευτικῶν.

Μέλη τοῦ Πλ. Δ΄ Νη 🖊 ἐπιφωνοῦντα — Καταλήγοντα εἰς Πλ. Β΄ Πα 🔊

Ex eon our zon hun i ha m kun i sonos kalos i fenon sonos consistes and the sonos kalos i fenon sonos consistes and consistes an

Ο χρωματικός πλάγιος τοῦ τετάρτου, εἰς μὲν τὴν λαϊκὴν μουσικήν, εἶναι ἦχος αὐτοτελὴς καὶ ἀνεξάρτητος εἰς δὲ τὴν ἐκκλησιαστικὴν μουσικήν, παρουσιάζεται: εἴτε εἰς παπαδικὰς συνθέσεις ὡς χρῶμα τοῦ διατονικοῦ πλαγίου τετάρτου, εἴτε εἰς τὸ στιχεράριον

καὶ τὸ εἰρμολόγιον, ὡς κλάδος αὐτοῦ τε καὶ τῶν χρωματικῶν Δευτέρου καὶ Πλαγίου Δευτέρου.

΄ Ως κλάδος τῶν Χρωματικῶν Δευτέρων

Topon von on on year a en Es T za Ten a a

Tree our vor on on or pre a ex Ex Tree

Trong a a a a a dy x xer que a les ex ex

Trong a a a a a dy x xer que a les ex ex

Παραθέτομεν ἀκολούθως, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ στίχους πολυελέου τῶν ἀγρυπνιῶν, πρωτοτύπως εἰς αὐτὸν τὸν ἦχον μελοποιημένου.

΄Ο Πλ. Δ΄ χρωματικός, ὡς ἀνεξάρτητος ἦχος

Mu ye, a o o si ere sonon m m nor o so e o o

ou vor Layu yes i a de la ja po o mos

A HON on y on a on on on on on the cons

ATHORE YN MAN K LOOK OF OSE GOT TO GRE SON OU ON SHOW OF YN MAN K LOOK OF OSE GOT TO GRE SON OU ON

VOO 9 OL MAN SLOR O LI ST MAN OK TO CON OK TO LOOM OK TO LOOM AN LOOM OF THE PROPORTY Z

TO GE TE O O O; Dem TE DE MAN NEET I

FILL XOS TO THANK X KPOT. Luce ere you keer min y y n n y or quar ere La xboi m n n n n ha hea he ya xbai m n n'n nn kon reg ea a 200 pr 201

Falcos that run & a to som ten de son as our use un tel e non à The sound of sounds The var provider por son son son so コナーマーをできてるかった。 un er fras or tor unk france of the to the fr to vior our of - Ki drui zonoż jean drowe, terren Tourapurco ja por pureà fredo afattu pi fredor y pawa or ser desar oor.

Έντρος πος Νη ο αὐτοτελής ξ Kaa a ea va ze va ea a a Braa

TOO YOU TO BON ON VE & Y

Me e pa a Ju obor par a or ju de seu us ITO o jus tar puto o for fea

Texos που α κρατ.

Τα νους μου er (& τα νους μαι ου er () &

" & C C 1 & 5 } - C " - 2 & 5 ? - C "

TOL MONS HOW ON 1 1 1 3 E CON JOL ON HON &

to more how or I be on ha and on

mon on b va a a

El Boye or De a a ruo paron masser les Baron masser ou les sons on masser les sons en masser en

- Now Freight En- 1 & par Espiel = En Sourone fre mon Emplosed

a pa an toon a a

- In ingen sai - en tropare, en a sed repobologia

'Ομοιότητες καὶ διαφοραὶ μεταξὺ Νεάγιε τις Δ καὶ Νενανὼ Ας Δ χρωματικῶν

α) "Οπως καὶ ὁ Νενανὼ ξωι με οὕτω καὶ ὁ Νεάγιε χρωματικὸς τος την μαρουσιάζεται κατὰ τὴν βάσιν αὐτοῦ ὡς "Εσω Νενανώ, μὲ κλίμακα βαίνουσαν κατὰ προσλαμβανόμενον με καὶ δύο τετράχορδα συνημμένα πλήν:

τοῦ μὲν Νενανὼ 🤞 ὁμοιογενῆ τοῦ 🌦 ચે 🗢 (ユ ૩٠ ૩٠) τοῦ δὲ Νεάγιε Νη 🔊 τὸ μὲν πρῶτον ἤχου ឝ ચ ७ (ܫ – ܬ), τὸ δὲ δεύτερον Ἅγια 🗷 (ܫ – ⵣ)· εἴτε μαλακοῦ (རྡ καὶ މާఢ φυσικός), εἴτε σκληροῦ 👆 (རྡ καὶ శౖ ἐν ὑφέσει).

β) Ο Νενανώ Δι Α ευρίσκει υπέρ αὐτὸν ἦχον Το Ενών τετράφωνον στάσις δὲ παροδικὴ εἰς τὴν βάσιν αὐτοῦ * φέρει τὸ ἴσον ἐπὶ τοῦ Το Ενῷ ὁ

^{*} Μόνιμος διατριβὴ τοῦ μέλους εἰς τὸν Τετράφωνον τοῦ τοῦ φέρει τὸ ἴσον ἐπὶ τῆς βάσεως αὐτοῦ μὲ τόνον τὸ ἄνω το καὶ ὅχι ἐπὶ τοῦ τοῦ. Ἰδε σχετικῶς τὸ τραγούδι «Κι' ἄν πᾶς Μαλάμω μ' γιὰ νερό», εἰς τὸν τετράφωνον τοῦτον τοῦ στις ἄρχεται μὲν ἀπὸ τοῦ τριφώνου τοῦ Πλ. Β΄ Νενανὼ (τοῦ), τελειοῦται δὲ εἰς τὴν τετραφωνίαν τοῦ Πλ. Β΄ :-

Νεάγιε Νη \not ἔχει τόνον ὑπὲρ αὐτὸν τὸν Πλάγιον τοῦ Δευτέρου Πα \not , εἰς τὸν ὁποῖον καὶ τελειοῦται, ἐνίοτε, εἰς τὴν λαϊκὴν μουσικήν.

- δ) Ὁ Της Εκτην (πενταφωνίαν) ἐλάσσονα ૩ ૩ (τμ. 48) ἐνῷ ὁ τος τὰν καὶ αὕτη εἶναι ἡ κυριωτέρα τῶν δύο ἤχων διαφορά. (Ἰδε τὸ σύντομον «᾽Εξομολογεῖσθε» ἐν συγκρίσει πρὸς ἐκεῖνο τοῦ Νενανὼ Δι ϶) καθ᾽ ὅσον, ἐὰν ἦναι ἐλάσσων μὲ τὸ τος ἡμίτονον, τότε πρόκειται περὶ ἤχου Ἔσω Νενανὼ Νη Α, μὲ κλίμακα ἐκ προσλαμβανομένου Τος καὶ δύο συνημμένων τετραχόρδων ἤχου τος πος (Τος τος τὸς).

'Απήχημα: γ νας νανων

12 5/2 18 6/2 5/2 18 6/2 The second restation 54m of 51/2 The second res

'Ιδού καὶ συγκριτικός Πίναξ, ἐμφαίνων τὰς σχέσεις ἤχων πτω πο καὶ πω καὶ πω καὶ τοῦ ποὸς τοὺς πὰ ποὸς τὸν διατονικὸν ποὸς τοῦ τὸν διατονικὸν ποὸς τὸν διατονικὸν τοὸς

<i>p</i> k ™ €	au -8->	Μαλακ	ὸν χρῶμα ܡܓ	म खाँच	صر که ک		
12	7 1/2	16	6 1/2	18	7/2	16	6 1/2
Y K	E. B.	ķ	点 会		当 营	ers and provide the second	2' 3
2	ę	Μαλακο	ὸν διάτονον	`	There o		
18	(0	8	15	12	10	8	15
3	Fq .	\$ 7	- '		ند :	2 72	<u>सु</u>
Ø .	~&_	Σκληρὸ	ν χρῶμα α	帝让	Tracal	,	
۱۶	5/2	\ g	6/2	(2	51/2	(g	61/2
K	I 5/		5 4	`	4 3		۲' ۳

Τὸ ἐπόμενον στιχερόν, δεικνύει τὰς σχέσεις αὐτὰς ἐν τῆ πράξει τῆς μελοποιΐας :

Tois en out o o zen & a pap En y partent Ro Con on a con on the pump and va zen son Xerga de zur non en warg G E Freque Zer en ous II router ou on y port n n kå a a apould zonon tear ar a donois 7a 2 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 - (FRE) y now I

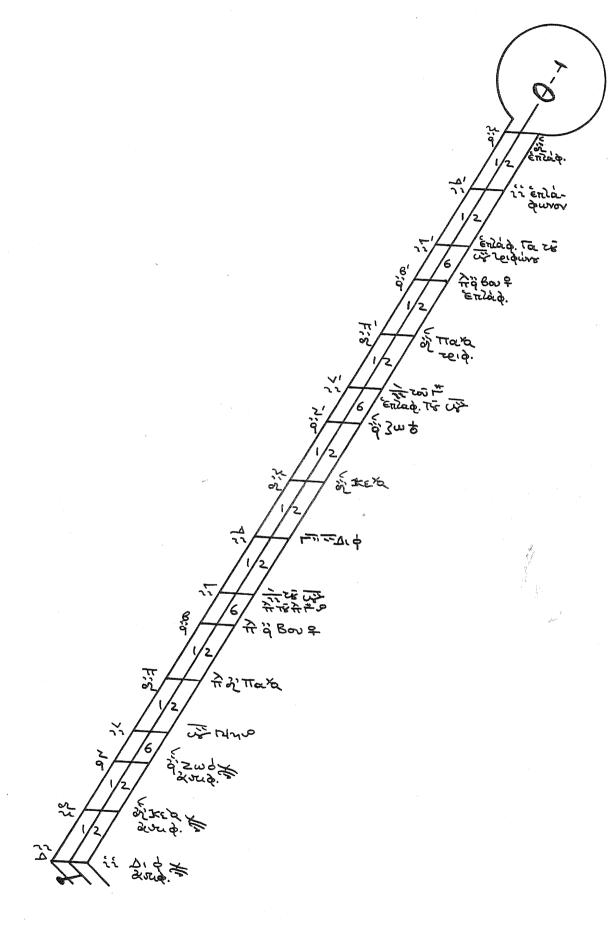
Κεφ. Θ΄ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΑ

§ ριβ΄ Πορεία τοῦ Σκληροῦ Διατόνου κατὰ τὸ πεντάχορδον ἐπὶ τὸ ὀξὺ (διὰ διέσεων)

"Απασα ἡ μέχρι τοῦδε περὶ σκληροῦ διατόνου —καὶ τοῦ ἐξ αὐτοῦ παραγομένου σκληροῦ χρώματος —θεωρία, ἐστηρίχθη εἰς διάγραμμα τοῦ σκληροῦ διατόνου σχηματισθὲν ἐκ πορείας κατὰ τὸ διὰ τεσσάρων ἐπὶ τὸ ὀξὸ (ἢ διὰ πέντε ἐπὶ τὸ βαρύ, ἤτοι δι' ὑφέσεων τῶν φθόγγων ζζ καὶ ξ΄ διὰ τῶν ὁποίων ἐξηλείφθησαν αἱ ἐν τῷ μαλακῷ διατόνῳ διαφοραὶ ἐλασσόνων καὶ ἐλαχίστων τόνων καὶ τοῦ ὅλου διαγράμματος στηριζομένου ἐπὶ τόνων καὶ λειμμάτων κατὰ διαφόρους κατ' ἤχους διαδοχάς.

'Αντιθέτως: Πορεία κατὰ τὸ διὰ πέντε ἐπὶ τὸ ὀξὸ (διὰ τεσσάρων ἐπὶ τὸ βαρὸ) ἐπιφέρουσα —διὰ διέσεων, τώρα πλέον τῶν αὐτῶν φθόγγων τῶν καὶ τῷ΄ — μεταβολὴν τῶν διαστημάτων εἰς τόνους καὶ ἡμίτονα (λείμματα) τοῦ σκληροῦ διατόνου, παρέχει παρόμοιον — τὸ ἀκόλουθον — διάγραμμα, κατὰ τὴν αὐτὴν διαδοχὴν ἤχων καὶ διαστημάτων, πλὴν κατὰ ἕνα φθόγγον ὑψηλότερον ἐκείνων τοῦ δι᾽ ὑφέσεων σχηματισθέντος, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ σχετικοῦ διαγράμματος. Δὲν εἶναι σύνηθες τὸ φαινόμενον τοῦτο εἰς τὴν μουσικήν μας γραφήν, τῆς ὁποίας τὸ περὶ ἤχων σύστημα στηρίζεται, τὸ πλεῖστον, εἰς τὴν δι᾽ ὑφέσεων πορείαν μάρτυς τούτου καὶ ἡ θαμπούρα, κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο ἔχουσα κατανεμημένα τὰ ἡμίτονα αὐτῆς.

Πάντες οὖτοι οἱ κατὰ μεθαρμογὴν ἦχοι τοῦ σκληροῦ διατόνου, συναντῶνται εἰς τὴν ὀργανικὴν μουσικήν. Ἐνδιαφέρουν ὅμως —πρὸς τὸ παρὸν— δύο ἦχοι, συνήθεις καὶ εἰς τοὺς νέους ἐκκλησιαστικοὺς μουσικούς :

§ ριγ΄ "Αγια τοῦ Σκληροῦ Διατόνου 4φωνος ἢ Παράμεσος ἀπὸ τοῦ Πα

Ήχος παράμεσος) ἁπλοῦς καὶ μετὰ χρώματος εἰς τὴν 4 φωνίαν (παράμεσος)

Είς τὴν ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν παρεμβαλλόντως καὶ εἰς τὴν λαϊκὴν ὡς ἀνεξάρτητος ἦχος, συναντᾶται ὁ ἀπὸ τῆς βάσεως τοῦ 🛣 ష Τα Θ ἤχου «παράμεσος ἅγια τοῦ

σκληροῦ διατόνου» (ξπα α).

Εἰς τὸ Ἐωθινὸν «ΤΟρθρος ἦν βαθὺς» τοῦ Τοῦ Τοῦ ἡχου, συναντᾶται ἐπὶ τοῦ Πα ὁ περὶ οὐ ὁ λόγος ἦχος, δηλούμενος διὰ τῆς φθορᾶς τοῦ ἐν ὑφέσει ζω ἐπὶ τοῦ τοῦ, ὁπότε ὁ Πα αὐτός, ἔχει τὴν ἰδέαν τετάρτου ἤχου τοῦ σκληροῦ διατόνου ὑς ἀνανές, καὶ μὲ τὸν τοῦ τὰν ὑψωμένον ὡς ἀνανές, καὶ μὲ Κοῦν σημειοῦται εἰς τὰ μουσικὰ βιβλία τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ο ήχος οὖτος δὲν εἶναι, παρὰ ὁ ἐκ τοῦ Ρὲ ἐλάσσων τρόπος τῶν Δυτικῶν, μὲ ἀκριβέστερα διαστήματα βαίνων —ὡς κύριος ήχος— κατὰ τετράχορδα συνημμένα το καὶ τόνου ἀνὰ τετράχορδον, μετὰ μείζονος προσλαμβανομένου χ΄ - Τ΄.

 Φ θ ο ρ α ὶ δέ, ἐπὶ μὲν τῆς βάσεως καὶ τῆς τριφωνίας ἡ τοῦ ἄγια τὰ ἐπὶ δὲ τῆς διφωνίας καὶ τῆς πενταφωνίας ἡ τοῦ ἀανὲς \sim .

Μαρτυρία: Ἡχος τος ὁποίας ἡ φθορὰ δεικνύει τὴν ὁποίαν ἐξεθέσαμεν ἐπὶ τὸ ὀξὺ ποιότητα τῶν διαστημάτων.

... 'Απήχημα τὸ τοῦ ἄγια (ὧν) ἐπὶ τοῦ Παμὲ Νη 🐣

δίεσιν: π σος σος π ας στ

καὶ ἄλλο ἀργότερον :

" 文 ~ 仁 , 如 对

Δεσπόζοντες φθόγγοι: Το κάποτε καὶ ὁ τον όταν τριφωνῆ— εἰς τοὺς ὁποίους κάμει καὶ καταλήξεις: ἀτελεῖς μὲν εἰς τοὺς τοῦς ὁποίους κάμει καὶ ἐντελεῖς δὲ καὶ τελικὰς εἰς τὸν τοῦς τοῦς τὸ βασικὸν τοῦς ἐπὶ τοῦ τοῦς ἔχει τοῦτον τετραφωνίαν τοῦ ἀπὸ τοῦ Κε τετρασωνίαν τοῦ ἀπὸ τοῦ Κε τετρασωνίαν τοῦ ἀπὸ τοῦ Κε τετρασωνίαν τοῦς ἐπὶ τοῦς ἐχει τοῦτον τετραφωνίαν τοῦς ἀπὸ τοῦς Κε τετρασωνίαν τοῦς ἐχει τοῦτον τετραφωνίαν τοῦς ἀπὸ τοῦς Κε τετρασωνίαν τοῦς ἐχει τοῦτον τετραφωνίαν τοῦς ἐχει τοῦτον τετραφωνίαν τοῦς ἐχει τοῦτον τετραφωνίαν τοῦς ἐχει τοῦτον τετραφωνίαν τοῦς ἐχει τοῦτον ἐχει τοῦτον τετραφωνίαν τοῦς ἐχει τοῦτον τετραφωνίαν τοῦς ἐχει τοῦτον τετραφωνίαν τοῦς ἐχει τοῦτον τετραφωνίαν τοῦς ἐχει τοῦτον ἐχει τοῦτον ἐχει τοῦτον ἐχει τοῦτον τετραφωνίαν τοῦς ἀπὸ τοῦν Κενετρασωνίαν τοῦν ἐχει τοῦτον ἐχει τοῦτον ἐχει τοῦτον ἐχει τοῦτον ἐχει τοῦτον ἐχει τοῦτον τετραφωνίαν τοῦν ἐχει τοῦτον ἐχει τοῦτον

φώνου, καὶ τὸ ἴσον μετατίθεται ἐπὶ τοῦ κάτω ΚΕ διὰ να ἐπανέλθη ἀκολούθως εἰς τὴν τονικὴν $\mathbf{\ddot{k}}$.

Μελφδικαὶ ἕλξεις: τοῦ Νη κάτω ἢ ἄνω πρὸς τοὺς Τη ἢ καὶ τοῦ Γακ πρὸς τὸν πρὸς τὸν πρὸς τὸν τὸ μέλος τριφωνήση ἀκόμη καὶ τοῦ (ἐν διέσει) ζόν πρὸς τὸν τὸ μικρὰ δίεσις ἐν περιστροφῆ πρὸς αὐτόν. Κάποτε καὶ τοῦ τὸν πρὸς τὸν τὸν μὲ πτῶσιν πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς αὐτῆς βάσεως Νενανὼ Πα ρ , περὶ οὖ κατωτέρω:

Παραδείγματα:

'Εκ τοῦ 'Εωθινοῦ «''Ορθρος ἦν βαθὺς» τοῦ τετάρτου ἤχου στιχεραρικοῦ

THE KOS ST TTOL'S X. Γεωργιάδου Κεσσανιέως

A μινοί ε λε η μινοί ε λε η σεν με ο Θε σς ή

και τα το πε τα ε λε ο ο ος ες ή γ μει τα το

πλη η θος εμισικάς μιι ων ξουσι ε ζαιλει μον το αι νο μη

har or or how of

The way or a route for an or re or we so of a route of

The poe store the con many trong the constant of the end of the e

- Lam & shing rather, not - ly not to band he son not son to long the son long the so

Τὸν ἀπὸ τοῦ Πα τέταρτον τοῦ σκληροῦ διατόνου, μεταχειρίζονται οἱ ἐκκλησιαστικοὶ περιστασιακῶς, κυρίως εἰς τὰς παπαδικάς των συνθέσεις. Πορεύεται δέ, ὅχι μόνον ἀπλοῦς, ἀλλὰ καὶ μετὰ χρώμα τος εἰς τὴν τετραφωνίαν αὐτοῦ, ὅπως φαίνεται κατὰ τὰς φράσεις «πλήρης ὁ οὐρανὸς» καὶ «ʿΩσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις» τοῦ ἀκολούθου ὕμνου:

'Ο αὐτὸς "Εσω ξίττος , ώς παρίσταται παρὰ τῶν Ἱεροψαλτῶν

Έκος Α ή παρ Κ. Ψάχου

A TT OS A TT OS A TT OS IKU U OL OS EAPPOLINDES

TELMENS O OU COL VOS O KON M THE MS BOZNS EOU OF OUT

VOX GU ZOSS U + 1 1 GONG & GV XO THE WOS O GO

XO HE VOS ON GU O VO POLEZ KU OL 1 OU É MORN

VOA OL GU ZOIS V U + 1 1 1 1 1 7015 35

VOA OL GU ZOIS V U + 1 1 1 1 1 7015 35

καθώς καὶ ἀπὸ τὸ ἑπόμενο τραγουδάκι, ἐπὶ στίχων τοῦ ἀειμνήστου Σολωμοῦ:

Juny er ore en un fan Jonan Laar en verenge tes ap

Ten on a a of Tegode'er, to avoifer to plegai

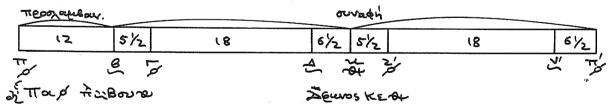
§ ριδ΄ Νενανώ Τετράφωνον ἢ Παράμεσον — Ἡχος Τέταρτος Σκληρὸς Χρωματικὸς— ἀπὸ τοῦ Πα

Ήχος ξπαράμεσος)

"Ο,τι γίνεται ἐπὶ τοῦ σκληροῦ διατονικοῦ τετάρτου (૩ πο) γίνεται κι' ἐπὶ τοῦ Νενανὼ ἐκ τοῦ Πα (૩ πο) καὶ μία εἰσέτι δίεσις τοῦ πρὸς τὸν τοῦ μετὰ σκληροῦ χρώματος εἰς τὴν 4φωνίαν παραμέσου τετάρτου σκληροῦ διατονικοῦ (καὶ μία εἰς τὸν ἀπὸ τοῦ Πα παράμεσον τέταρτον ἢ Νενανὼ χρωματικόν.

Ἐκ τοῦ Νενανὼ Δι ς πορεία κατὰ τὸ πεντάχορδον ἐπὶ τὸ ὀξὺ ἢ τετράχορδον ἐπὶ τὸ βαρύ, παρέχει εἰς ἡμᾶς, κατὰ μεθαρμογήν, τὸ ἐπὶ τοῦ ς παράμεσον Νενανὼ Πα ς , βαῖνον, ὡς καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ Δι πρωτογενές, κατὰ τόνον προσλαμβανόμενον ς — (6) καὶ δύο τετράχορδα συνημμένα (4 — το καὶ τοῦ πλαγίου δευτέρου, ἐκ λείμματος τρημιτόνου καὶ ἀποτομῆς (ἡμιτόνου χρωματικοῦ) ἕκαστον — ὡς κύριος ἦχος — κατὰ τὸν τύπον (4) τὸ τριφωνίαν κάτω τούτου ἐπὶ τοῦ Πα ς .

του (καλολιώ παράμεσον ἀπὸ τοῦ Πα κα

 $\underline{\underline{M}}$ α ρ τ υ ρ ί α: Τηχος $\mathbf{\chi}$ Νενανώ Πα $\mathbf{\chi}$ ἐνδεικτικὴ τῆς ὑφῆς καὶ τῆς πορείας τῶν ὡς ἄνω διαστημάτων.

Δεδεμένος πρὸς τὸν ἀπὸ τοῦ κάτω ΚΕ —τώρα πλέον— πλάγιον τοῦ δευτέρου ($\frac{1}{2}$ $\frac{$

Τὸ ἀπήχημά του ζίτος κας λαι μεν Το

καὶ ἄλλο ἐνδεικτικὸν τῆς ἐν τῆ τετραφωνία του συναφῆς:

Δεσπόζοντες φθόγγοι: τους , εἰς τοὺς ὁποίους καὶ κάμει καταλήξεις: ἀτελεῖς μὲν εἰς τοὺς τοῦς , ἐντελεῖς δὲ καὶ τελικὰς εἰς τὸν , ὅπου καὶ τὸ βασικὸν ἴσον αὐτοῦ. Τυχὸν στάσις ἐπὶ τοῦ εχει τοῦτον τετράφωνον τοῦ ἀπὸ τοῦ κάτω ΚΕ πλαγίου δευτέρου (καὶ τὸ ἴσον μεταφέρεται ἐπ' αὐτοῦ, τελειούμενον εἰς τὴν τονικὴν καὶ τὸ ἴσον μεταφέρεται ἐπ' αὐτοῦ,

Μελφδικαὶ ἕλξεις: Ἡ τοῦ Νη (Δ΄) πρὸς τὸν τοῦ εἶναι αὐτονόητος ὡς ἐνυπάρχουσα εἰς τὴν κλίμακα αὐτοῦ — καθὼς καὶ ἡ ἐπὶ τῆς συναφῆς Δι (Δ΄) πρὸς τὸν τὸν ἀμφότεραι φθάνουσαι καὶ μέχρι διέσεως 1/3 τοῦ ἡμιτόνου ἐν περιστροφῆ, καταλείπουσαι Δ΄ καὶ Δ΄ ἐναρμονίους διέσεις (τμ. 4).

Παραδείγματα:

'Ως φθορισμός τῶν ἀπὸ τοῦ 🎖 πρώτων καὶ τετάρτων ἤχων :

To con the carother which in at the son of an horas extension is con the of a contract of the contract of the

'Ως ήχος ἀνεξάρτητος:

They have a bee xace they have bee xace now and xa

a chi a a hand a har an mix a har a an

a han a hand a har an in etso homeonous anotary of

a ran of the

Καὶ ἑπτάφωνος:

7 πα δ έπτάφωνον - Γεωργιάδου Χ.

Σο ζα εοι τω δει ζα λει το φως δ δο ζα ω ν + ι '

§ ριε΄ τηχος Πλάγιος τοῦ Τετάρτου Χρωματικὸς ἀπὸ τοῦ Πα

THXOS A ZITOS

Διάφορος τοῦ Παραμέσου Νενανὼ Πα \checkmark ἤχου, εἶναι ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς βάσεως Χρωμα τικὸς Πλάγιος τοῦ Τετάρτου (\rightleftarrows \rightleftarrows \checkmark) ἐκ τοῦ Πα :

TH X05 TH ON TOUR &

12 5/2 18 6/2 12 10 8

THE RESTRICTION OF THE RES

όπως φαίνεται καὶ ἀπὸ τὰ ἀκόλουθα ἄσματα τοῦ Ξερολάγκαδου καὶ τῆς Καραγκούνας.

Texos from Toad (καὶ & παρ τριφωνῶν)

La gua or Ze 2 co To χαι gua oo χαι guae

To Toal year of χαι guae

To Toal year of χαι guae

Toal

Thurst, he sur ton se se bor or on the sur se sent on on on the service some some some of the service some some some of the service some of the service some services some of the services

Exos troi trans de provo ou ou ou ou ou par se que ou par se par

Day II

_ Din mangapur - var szó dró og, aistr or je sogi-egs szó

यम तथाई ठी, थेम दो वेदां, स्वारंख स्वारंख कर रेज़िश्व ;

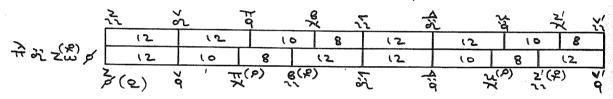
The state of the s

Διαφορά ὅτι :

΄Ο μὲν ἀπὸ τοῦ Πα 🛩 Ἔσω Νενανὼ ἔχει τὸ 💥 — 🥉 ἡμίτονον (🍞 – 🏂 ἕκτη μικρὰ τμ. 48), ἐνῷ ὁ ἀπὸ τῆς αὐτῆς βάσεως 🚓 Τος (τοῦ Ξερολάγκαδου καὶ τῆς Καραγκούνας) ἔχει τοῦτο 🕳 – 🧾 τόνον(🏗 – 🚉 ἕκτη μεγάλη τμ. 54), ἐπαναφέρων τοῦτο ἐν ὑφέσει (🕏) ἐν κατιούση φορᾶ.

ἔχει τὴν φυσικήν του θέσιν ἐπὶ τοῦ χ . Προτιμητέα ἡ τοιαύτη διάταξις, καθ' ὅσον : Ἐὰν ἠθέλομεν ταὐτίσει τὸν ឝ χ πρὸς τὸν διατονικὸν τοιοῦτον π το ὡς 🔐 τούτου λαμβάνοντος κατόπιν θέσιν "Εσω Πρώτου κατὰ μετάθεσιν ἐπὶ τοῦ Νη (Κ΄ Μη Θ), ὁ ὑπ' αὐτὸν διατονικὸς πές ε ἤθελε πέσει ἐπὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ Ζω Εν ύφέσει πλαγίου τρίτου, ώς π τ ε καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ Νη θ πρῶτος ήχος μὲ τοὺς φθόγγους το εκαί το εν ύφέσει.

Ο ήχος εἶναι συνήθης εἰς τὴν λαϊκὴν μουσικὴν καὶ εἰς αὐτὸν γυρίζουν, συνήθως, τὰ σόλα «ςτὸν τόπο» κατὰ τὸν τσάμικο πηδηκτὸ χορὸ οἱ ὀργανοπαῖκται, ἐν τέλει τραγουδιῶν εἰς ἤχους Ἔσω ξ Πα 🕈 ἢ Ἔξω Κε 🕹 πρώτους καὶ 😤 ζ Πα 🤊 .

§ ρστ΄ Ήχος Πλάγιος τοῦ Τρίτου ἢ Βαρὺς ἀπὸ τοῦ Νη

΄ Ως ἐκ τῆς κατὰ τὸ πεντάχορδον πορείας ἐπὶ τὸ ὀξὸ ἐν τῷ σκληρῷ διατόνῳ, τῶν βάσεων τῶν κατ' αὐτὸ ἤχων μετατεθεισῶν κατὰ τόνον ὑψηλότερον ("Ιδε σχετικὸν διάγραμμα) καὶ ἡ τοῦ Βαρέος ἢ Πλ.Γ΄ βάσις ευρίσκεται ἤδη ἐπὶ τοῦ φθόγγου Νη, ὡς 🚓 🗲 η 😂 Νη 🗢, μὲ τὰ αὐτὰ ὡς καὶ ἀπὸ τοῦ Ζω 🗢 ἐν ὑφέσει διαστήματα, ἤτοι δίτονον καὶ λεῖμμα κατὰ τὰ τετράχορδα 🔨 – τε καὶ 🚓 – τε μετὰ μείζονος διαζευκτικοῦ τε – τ.

Arno		~HE?	os 🔯		Ιη , τοῦ σκ	ληροῦ διατόν	νου
(5		15	51/2	12	12	12	51/2
22	37		6,9		2	ri er	الم الم

Βάσις ὁΝη 🔊 .

Φθοραί: Διὰ μὲν τὴν βάσιν 🗢 διὰ δὲ τὴν ἑπταφωνίαν 🚖 (νανὰ τοῦ σκληροῦ διατόνου).

Μαρτυρικόν σημεῖον τῶν κορυφῶν τῶν τετραχόρδων τὸ τὸ (ξε καὶ) ἐνδεικτικὸν ὅτι ὑπ' αὐτὰς ὑπάρχει «λεῖμμα», ἤτοι ἡμίτονον διατονικὸν (τμ. 5 1/2) καὶ ὄχι ἐλάχιστος τόνος.

Δεσπόζοντες φθόγγοι: χ δ τ δ σπου καὶ αἱ σχετικαὶ καταλή-ξεις: ᾿Ατελεῖς μὲν εἰς τοὺς ξ τ ξ΄, ἐντελεῖς δὲ καὶ τελικαὶ εἰς τὸν χ . ᾿Εὰν δὲ καὶ τριφωνῆ (πλαγιάζη), τότε καὶ ὁ ξ μετὰ σχετικῶν πρὸς αὐτὸν καταλήξεων. Κάποτε καὶ παραπλαγιάζει, μὲ στάσιν τοῦ μέλους εἰς τὸν καταλάγιον μὲν τοῦ επταφώνου, δίφωνον δὲ τοῦ πλαγίου Νη ...

'Απήχημα: τὸ τοῦ πλ. Γ΄ Νης Ελξεις:τοῦ τοῦ πρὸς τὸν τὸ μέλος τριφωνήση.

΄Ο ήχος παρουσιάζεται, συνήθως, ὡς ἑπτάφωνος 😎 🖆 νης καταλήγων τελικῶς εἰς τὴν βάσιν αὐτοῦ 💥 . ΄Ως ἐκ τούτου καὶ τὰ σχετικὰ παραδείγματα μελφδιῶν, ἐκτίθενται καὶ ἀκολούθως, εἰς τὰ περὶ ἤχων ἑπταφώνων καὶ ἀντιφώνων:

The your first or took of or took of the control of of the sound of the took of the took of the control of the

Καὶ ἄλλως: Τέχος τος Ενη ΄ς παραπλαγιάζων

ξα τους τη ξαι το νιτοα οι σε τες τη ξαι το νιτοα τι

σε τους τη ξαι το νιτοα τι σε τες το το σε νο ο

α τους τη ξαι το νιτοα τι σε τες το το σε νο ο

α τοις να ποριτοάι = ως σι σε της το είπιο;

κοὶ ναῖνο δεν το ζέρει = ῶχ πως ναι της το είπιο;

"Οτι οἱ διάφοροι ἦχοι δὲν εἶναι μονοειδεῖς, ἀλλ' οἱ αὐτοὶ ἀνήκουσιν εἰς διάφορα Γένη καὶ Χρόας μουσικάς, ἐλέχθη εἰς τὸ περὶ τούτων κεφάλαιον. Π.χ. (རྡ རྡ Νη ဧջ , རྡ རྡ Νη ဧջ , κ.ἄ.).

Ότι δὲ καὶ κλίμακες ὑπάρχουσι μικταὶ εἰς διάφορα ἀνήκουσαι Γένη καὶ Χρόας κατὰ τὰ μέρη αὐτῶν —τῶν κλιμάκων— καὶ τοῦτο ἐδόθη ἀφορμὴ ἀνα δηλωθῆ εἰς τὰ περὶ ἤχων ὁποῖοι, οἱ :

α) το το πεντάφωνος κατὰ τὸ ήμισυ εἰς τὴν μαλακὴν καὶ τὸ ἕτερον ήμισυ εἰς τὴν σκληρὰν χρόαν τοῦ διατονικοῦ γένους.

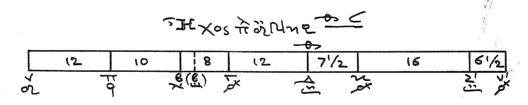
β) το ζό πτος δίφωνος κατὰ τὸ κάτω μέρος, διφωνία τοῦ μαλακοῦ διατόνου τὸ μέσον τριφωνία μαλακοῦ χρώματος, καὶ τὸ ἄνω διφωνία τοῦ σκληροῦ διατόνου.

γ) "Εσω ή παι φ μετὰ μαλακοῦ χρώματος εἰς τὴν τριφωνίαν (ἄλλως Δευτέρου παραμεσάζοντος διατονικῶς) κατὰ τὸ κάτω μέρος, τριφωνία τοῦ μαλακοῦ διατόνου καὶ τὸ ἄνω τετραφωνία μαλακοῦ χρώματος. τὸ μὲν βαρὰ τετράχορδον τοῦ μαλακοῦ διατόνου, τὸ δὲ ὀξὰ τὸ μὰν κατὰ μὲν τὸ πεντάχορδον ἐπὶ τὸ βαρύ, τοῦ σκληροῦ χρώματος,

ε) π το μαλακοῦ (η ἐν καθόδω κατὰ λὲν τὸ πεντάχορδον ἐπὶ τὸ βαρύ, τοῦ σκληροῦ χρώματος, κατὰ δὲ τὸ ἐπὶ τὸ ὀξὸ τετράχορδον, τοῦ μαλακοῦ (η ἐν καθόδω καὶ τοῦ σκληροῦ) διατόνου.

στ) τοῦ σκληροῦ) διατόνου.
παράμεσος ἅγια τοῦ σκληροῦ διατόνου, μετὰ σκληροῦ χρώματος εἰς τὴν 4φωνίαν.

Τῶν μικτῶν ἤχων δὲν ὑπάρχει τέλος, εἰς χεῖρας πεπειραμένων μελοποιῶν καὶ ταῦτα, καίτοι ἀρκετά, μᾶς ἀναγκάζουν ὅπως πραγματευθῶμεν, δι' ὀλίγων, καὶ περὶ ἤχου τοῦ μετὰ μαλακοῦ χρώματος εἰς τὴν τετραφωνίαν, εἰς τὸν ὁποῖον συναντῶνται καὶ τραγούδια λαϊκά, καὶ ὁ Διδάσκαλος Γρηγόριος ὁ Πρωτοψάλτης ἔχει γράψει σχετικὴν δοξολογίαν ἄν και —ὅπως θὰ φανῆ ἐκ τῶν ἐξ αὐτῆς παραδειγμάτων—δὲν τηρεῖται πιστῶς, ὁ διὰ τῆς μαρτυρίας τοῦ ἤχου διατυπούμενος κανών ἀφοῦ ἐπὶ τοῦ Νη ὁ Γρηγόριος κάμει συχνὰ καταλήξεις ἤχων μαλακοῦ πλ. Β΄ (Τ΄ Μη Η) καὶ σκληροῦ διατονικοῦ πλ. Δ΄ (Τ΄ Τ΄ Μη Κ΄) καὶ ὅχι καθαροῦ Τ΄ Τοῦ Νη μαλακοῦ διατονικοῦ. Ἰδοὺ καὶ τὸ σχῆμα τῆς κλίμακος αὐτοῦ :

<u>Ί σ α :</u> Διὰ μὲν τὴν τετραφωνίαν, ἂν διαβατικῶς τὸ μέλος διέρχεται περὶ αὐτήν, $\stackrel{\sim}{\searrow}$ καὶ $\stackrel{\sim}{\Longrightarrow}$ ὰν δὲ ἀπὸ τῆς τετραφωνίας χωρῆ πρὸς τὰ ἄνω σταθερῶς, εἰς τὸν $\stackrel{\sim}{\Longrightarrow}$ ἢ $\stackrel{\sim}{\Longrightarrow}$. Τέλος, διὰ τὴν μεσότητα καὶ τὸν πλ. τοῦ Δ΄ δ $\stackrel{\sim}{\Join}$:-

7 m τρς π ο του 2 = Γρηγορίου Πρωτοψάλτου 200 300 a 201 2 200 32 300 22 200 quint = do o gar or ~~ te . , gor or, de って、一世の一人ところところと a a ww of kon a ter the en y y vy 一年,一年から、日本の大きない er our down terr, e en de a me, 11 Had a mar ar que y rea a consti on ho the many on win Es I kan ou ve & e on å zo o o voka a a sor år enter on Tun u vaak g 6,5 cov en m va zen en : 35 = () ; Thata &, ww oo ou The on a & a en of kacara car ar ar en of a variaty n n cous de eu la xon un n nou à

ra za quu tan in e lev of there is on the ve on man ---a o' E for en The For 2 ~ ~ 00 00 V KEE 11 our or ter to the year of o the n how to o or so, or THEXOS REST PHAR () range à ren en en don to zu ero us & do za er ma & pre za eta x x x Bou va sova preza = 1 = 5 = 5 = 1 the sa a do var oor or ے تعرب و ع مد حد به وز كمرم مص - فن بره و ع مد تد به واكم الم ح हा कि क्यां व त्या त्या है वे ठ०० , मा कि व्यां व त्यं त्या की वे क

§ ριη΄ Ήχοι Πλάγιοι, Πεντάφωνοι, Παράμεσοι Κυρίων

Πεντάφωνοι ήχοι καλοῦνται —ὡς ἐλέχθη— ὅσοι ἐκ τῶν πλαγίων ἄρχονται, ἐνδιατρίβουν ἢ λήγουν πενταφωνίαν ἄνω τῆς βάσεως αὐτῶν καὶ εἴδομεν ἐν § †θ΄ τὸν τὰ τὰ πεντάφωνον φθορικόν ἦχον δῆλον ὅτι μικτὸν ἐκ μαλακοῦ καὶ σκληροῦ διατόνου κατὰ τὰ τετράχορδα αὐτοῦ.

'Έν συνεχεία ὅθεν καὶ τῶν περὶ μικτῶν ἤχων ἐν τῆ προηγουμένη παραγράφω λεχθέντων, παρατίθενται ἀκολούθως, ὡς δείγματα, δύο τραγούδια ἤχων πενταφώνων: τὸ εν ἤχου તે '¿ Τας μὴ φθορικοῦ καὶ τὸ ἄλλο ἤχου πενταφώνοῦντος :

The rate of the part and a a control of the services of the s

^{*} Σμιτιαναῖς = Νικομηδιαναῖς — 'Ισμὶτ = Νικομήδεια.

Εὐνόητον ἐκ τῶν παραδειγμάτων, ὅτι δὲν πρόκειται, εἰμὴ περὶ συνδυασμοῦ ἤχων Πλαγίου Πρώτου καὶ Πλαγίου Δευτέρου πρὸς ἦχον Τέταρτον ἀπὸ τοῦ — κατὰ τὸ πρῶτον μέρος ἑκάστου τῶν τραγουδιῶν— τοῦ ὁποίου Τετάρτου ἡ διφωνία ζ΄ παρουσιάζεται ἀκουστικῶς ὡς πενταφωνία τῶν πλαγίων, καθ' ὅσον ἡ θεώρησις γίνεται ἀπ' αὐτῆς καὶ ὡς διφωνίαν τοῦ ζ΄ Δι κρέπει να θεωρήσωμεν τὴν ἐπὶ τοῦ ξ΄ πενταφωνίαν, κατὰ τὴν δι' ὀργάνου (λαούτου) συνοδείαν.

Τούτου δοθέντος, ἕκαστος τῶν ἤχων τούτων, θὰ ἠδύνατο να παρασταθῆ καὶ ὡς ἀκολούθως :

- α) ἀντὶ Ἦχος το ἢ πουρ ξ μὴ φθορικός, 'να γραφῆ Ἡχος ξ Δι ς παραμεσάζων καὶ
- β) ἀντὶ Ἡχος το το δο διατονικῶς πενταφωνῶν, να γραφῆ Ἡχος Δο χρωματικῶς παραμεσάζων, καθ ὅσον ἡ θεώρησις γίνεται ἀπὸ τοῦ ἤχου τῆς πενταφωνίας.

§ ριθ΄ Ήχοι Έπτάφωνοι καὶ Ήχοι 'Αντίφωνοι

Κατὰ τὴν ἔκθεσιν ἑκάστου τῶν ἤχων, παρετηρήθησαν, βεβαιωθέντες διὰ μουσικῶν παραδειγμάτων, διάφοροι κλάδοι αὐτῶν: δίφωνοι, τρίφωνοι, τετράφωνοι, καὶ πεντάφωνοι τῶν πλαγίων, καὶ : μέσοι, παράμεσοι, πλάγιοι καὶ παραπλάγιοι τῶν κυρίων. 'Ακόμη, εἴς τινας περιπτώσεις, καὶ κύριοι τῶν κυρίων καὶ πλάγιοι τῶν πλαγίων. Τέλος, καὶ ἑπτάφωνοι τῶν πλαγίων καὶ ἀντίφωνοι τῶν κυρίων, περὶ τῶν ὁποίων, εἰδικῶς, ἐνταῦθα ὁ λόγος.

Τὸ κατ' ἀρχαιοελληνικὴν παράδοσιν «μαγαδίζειν» ἤτοι ψάλλειν ἀντιφώνως, ἑπταφωνίαν ἢ «διπλασμὸν» ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ βυζαντινοὶ ἐκκλησιαστικοὶ μουσικοί.

'Ως κι' ἐκ τῶν παραδειγμάτων δηλοῦται, ἑπταφωνοῦν μὲν οἱ πλάγιοι ἦχοι (ὡς χαμηλοί)· ἀντιφωνοῦν δὲ οἱ κύριοι (ὑψηλοὶ) κατὰ τὴν βάσιν.

Έπτάφωνοι δὲ ἦχοι καλοῦνται, ὅσοι ἐνδιατρίβουν (δουλεύουν) εἰς τὴν ἑπταφωνίαν, ἀσχέτως τοῦ ἂν ἄρχωνται ἐξ αὐτῆς ἢ καὶ τελειοῦνται εἰς αὐτὴν ἢ εἰς τὴν βάσιν τοῦ ἑπταφωνοῦντος ἤχου·

'Αντίφωνοι, ἀντιθέτως, καλοῦνται ὅσοι ἐνδιατρίβουν (δουλεύουν) εἰς τὴν ἀντιφωνίαν ἢ τελειοῦνται εἰς αὐτήν, ἀρχόμενοι, συνήθως, ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς βάσεως τοῦ κυρίου ἢ τετραφώνου ἤχου.

'Επειδὴ ὡς βάσις τῆς ἐκθέσεως λαμβάνεται πάντοτε τὸ ἄσμα (καὶ ὅχι ἡ ὀργανικὴ ἐκτέλεσις, καθ' ὅσον αὕτη, ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως τῶν μουσικῶν ὀργάνων καὶ ἑπταφωνεῖ καὶ ἀντιφωνεῖ καὶ διπλάζει καὶ τριπλάζει), τὸ ὁποῖον ἄσμα καὶ καθορίζει τοὺς διαφόρους τόπους φωνῆς (registres) καὶ τὰς βάσεις τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἤχων ἐν τῷ μέσῷ διαπασῶν ζος ζος ζος ξος ξος ἕπεται ὅτι:

Ήχοι ἔχοντες τὴν βάσιν αὐτῶν ἢ διατρίβοντες πέραν τοῦ μέσου τούτου διαπασῶν ἐπὶ τὸ ὀξὺ εἶναι «ἑπτάφωνοι» καὶ οἱ ἔχοντες τὴν βάσιν αὐτῶν ἢ διατρίβοντες πέραν τοῦ μέσου διαπασῶν ἐπὶ τὸ βαρύ, εἶναι «ἀντίφωνοι».

Καὶ ἑπτάφωνοι μὲν εἶναι κατὰ σειρὰν ὀξύτητος τῆς βάσεως αὐτῶν οἱ ἦχοι :

'Αντίφωνοι δὲ ἀπὸ τοῦ ὀξέος πρὸς τὸ βαρὺ οἱ ἦχοι :

前前一个一个

υπο Διοκτ καὶ ὁ ἐκω ἐξ Τα ἐ σπανίως.

Ήχοι ξπτάφωνοι:

Texos w = 3 w xρ. ἐμβατηρίου

Σων πο δω ναι σω χω σω οι δω πο δω ναι δο ζαισθω τι

Σω 6 χαι ναι σω τω χω σως τως νοι δο ζαισθως ποδω τι

Σω 6 χαι ναι σω τω χω σως τως ναι δο ζαισθως ποδω τι

Σω 6 χαι ναι σω τω χω σως τως ναι δο ζαισθως ποδω τι

"Jenos το Σω Εξ. Δανιήλ Πρωτοψάλτου

τος της τω Εξ Είρμὸς καλόφωνος

E a maa ween town you voo of fee a a

Teo on vovor man Er ii do zo 20 0 00 on

me a av Er ii Gryk en govor man Er ii de av Er ii de zo 20 on ii de ii de ii de zo 20 on ii de ii de ii de zo 20 on ii de ii

Zuver fa a a m n n 200 00 00 2 our 11

ΣΙΚχος Οξ μης Βυζαντινόν

Law pe practoon, den revers; n's rede pe de remotivers; ni' adimus me poravers, son pe neuratofevers; on' épeception, mon doraper, min.

Dorthor ed da peparudir, tolat den orguestarrenens;

o milia à

Bexos Cow of Trace Spiet.

The son Ser son on on the son of the services of th

Threes of Itale

Threes of Itale

The he timbh adpertun from on of knapperun

Lund in the new of of the same of the form he has a straight in the house has a straight in the house he has a straight in the house he has a straight in the house he has a straight in the house has a straight in the house he had a

The cos of the transfer entapowor κατά τὸ διαπασῶν ήμετ.

Lo Za Loi Zw σλ Za Jh I I. To o o o pus set

To Za Gr ~ ti I I gol ois Dz a a with

or G the The ns Gr en on n n n n m - Gr aw

Sour trong Go Do m I a fet

Gu λο The Toos an an ku ~ an a fet

The a Zo o o o yea - Too on un w w w

para a za a a 200 th

Exa sta tran-county thousan a rough in menon to the standard thousant thousant a standard thousant and menon to the standard thousant the standard thousant and the standard thousant and the standard thousant and the standard thousant and the standard t

*Ηχοι ἀντίφωνοι :

Texes à n teà - ser en ser de de de la contra del la contra de la contra de la contra del la contr

Tackos of the of X

Da on er tra xx eou reven & 25 oon er tra xx eou

ΤΕχος Α Δι Θάντίφωνος 2 ac 31100 \$ 6 0211 10 w ws acc ----a yn du w ws in ma na ce zerv Eq e The Da a o co o o o may in the year na a en 1 1 020 or 5 kou tea var pour いっちんところのこの 一大きなない www pen n n n n zov the roulence a a a ca & -en or de or n n n musica cuiva pri u u zacon or zun xa con pripas kon EN DO ZO ZE e e e en ou ouver ou on truer ことことにはら、まで、ころはことにのは、 Il I I I wystrum Er ea a a pip a

'Ο Λαμπαδάριος Πέτρος, εἰς τὸν καλόφωνον εἰρμόν του «Γόνυ κλίνει» ἤχου τρίτου καὶ κατὰ τὴν φράσιν «τὰ καταχθόνια», κάμει καὶ τοῦτον —ὡς ἐλέχθη— ἀντίφωνον, μέχρι τοῦ κάτω ΓΑ.

τος --- Τος ἀντιφωνῶν

Τοῦτ' αὐτὸ καὶ ὁ Χουρμούζιος εἰς τὸν πολυέλεον «Ἐπὶ τῶν ποταμῶν», κατὰ τὴν φράσιν «καὶ ἐκλαύσαμεν». Ὁ αὐτὸς δὲ καὶ εἰς τὴν εἰς ἦχον λέγετον δοξολογίαν του, κατὰ τὴν λέξιν (ἐπὶ Γῆς) «Εἰρήνη» φθάνει καὶ μέχρι τοῦ κάτω 🥳 ἀντιφώνως. Ἐπειδὴ δὲ καὶ οἱ δύο ἦσαν ψάλται πράττοντες τὴν τέχνην των, πρέπει να εἶχον καὶ φωνῆς ἀνάλογον ἔκτασιν, ὥστε 'να τὰ ἐκτελοῦν, διὰ 'να τὰ γράφουν.

'Εξ αὐτῶν τῶν ἤχων, ἑπταφώνων καὶ ἀντιφώνων, οἱ Τ΄ Καὶ Καὶ Καὶ Καὶ Καὶ Τὸ Μέσον τοῦ ἀπὸ Τ΄ Τ΄ Τ΄ Τ΄ Τ΄ Τὸ δὶς διαπασῶν, δυνατὸν να ἐκταθῶσι, κατὰ τὸ μέλος, καὶ κατὰ τοῦτο τὸ σύστημα τοῦ δὶς διὰ πασῶν.

Φέρω ώς παράδειγμα τοιαύτης ἐκτάσεως, μέρος τῆς, κατὰ μίμησιν τοῦ Ἰακώβου Πρωτοψάλτου, ήμετέρας παραλλαγής τοῦ στιχεροῦ «Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον» τῆς Μ. Παρασκευῆς, κατὰ τὴν φράσιν «Μεγαλύνω τὰ πάθη, ὑμνολογῶ καὶ τὴν ταφήν Σου».

Bexos Ra Trap =

§ ρκ΄ Τὶ τὸ παρὰ τοῖς ᾿Αρχαίοις, κατὰ τὰ τετράχορδα καὶ τοὺς ἤχους «πυκνὸν»

«Πυκνὸν» ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τῶν ἑλλήνων, τὸ ἐλάχιστον εἰς μέγεθος, ἐκ τῶν κατὰ τετράχορδον τριῶν διαστημάτων*.

Διάφορον είς μέγεθος, είναι τὸ ἐν τοῖς τετραχόρδοις κατὰ γένη καὶ χρόας πυκνόν.

^{*} Εἰς τὸ Μαλακὸν Διάτονον, ὁ ἐλάχιστος τόνος (τμ. 8).

Εἰς τὸ Σκληρὸν Διάτονον, τὸ διατονικὸν ἡμίτονον ἢ λεῖμμα (τμ. 5 1/2).

Εἰς τὸ Μαλακὸν Χρῶμα, (Ἡχος Β΄) τὸ χρωματικὸν ἡμίτονον ἢ ἀποτομὴ (τμ. 6 1/2).

Εἰς τὸ Σ κληρὸν Xρῶμα (Τηχος πλ. Β΄) τὸ αὐτὸ χρωματικὸν ἡμίτονον, ἄν και εἰς τὴν βάσιν τῶν τετραχόρδων αὐτοῦ, ὑπάρχωσιν ἡμίτονα διατονικά. Εἰς δὲ τὸ Ἐναρμόνιον, ἡ ἐναρμόνιος δίεσις (τμ. 4):-

'Επειδὴ δὲ καὶ διάφορον δύναται'να ἔχη θέσιν εἰς τὰ τετράχορδα τῶν κατὰ γένη καὶ χρόας τρόπων ἢ ἤχων μουσικῶν, διὰ τοῦτο τὸ κατ' αὐτὰ πυκνόν, παρεῖχεν εἴς τε τὰ τετράχορδα καὶ τοὺς εἰς ἕκαστον εἶδος αὐτῶν βασιζομένους ἤχους, τὸν ἰδιαίτερον χαρακτηρισμόν:

τῶν βαρυπύκνων, ὅταν τὸ πυκνὸν (τὸ μικρὸν διάστημα) εὑρίσκεται εἰς τὴν βάσιν τῶν τετραγόρδων αὐτῶν, συνημμένων ἢ διεζευγμένων.

τῶν μεσοπύκνων, ὅταν εὑρίσκεται εἰς τὸ μέσον καὶ τῶν ὀξυπύκνων, ὅταν εὑρίσκεται εἰς τὴν κορυφὴν τῶν τετραχόρδων. Οὕτω π.χ.:

- 1) Ἐκτῶν εἰς τὸ Μαλακὸν Διάτονον ἀνηκόντων ἤχων:
 Οἱ Δεύτεροι (૩ ἐκαὶ Χείως Βω ξ) εἶναι βαρύπυκνοι καὶ
 Οἱ Πρῶτοι (૩ ἐκαὶ π ὰ πω φ) » μεσόπυκνοι καὶ
 Οἱ Τέταρτοι (૩ ἐλι καὶ π ὰ τια φ) » ὀξύπυκνοι μὲ πυκνὸν τοὺς ἐλαχίστους τόνους χ ΄ χ καὶ ξ ζ (ἢ ξ΄ ζ΄).
- 2) Ἐκ τῶν εἰς τὸ Σκληρὸν Διάτονον ἀνηκόντων: Οἱ Τρίτοι (ټککسۍ, ټخټخ καὶ ټټټټټټټټ ټه) ὀξύπυκνοι, μὲ πυκνὸν ἡμίτονα διατονικὰ ἢ λείμματα (τμ. 5 1/2)

λως = Σνή ψ), διέσεις ο - τ καὶ ζό - μ. Τέλος :

' <u>Ως πρὸς τὰς διφωνίας (τρίτας)</u>, αὧται τῶν μὲν ὀξυπύκνων εἶναι μείζονες:

元一見 каі 元一元, 九一省 каі 九一元, 五一品 каі 五一元, 五二二 каі 九一元, 九二二

'Ενῷ αἱ τρίται καὶ ἕκται τοῦ ἐναρμονίου εἶναι μᾶλλον μελῳδικὰ διάφωνα διαστήματα ἢ συμφωνικά.

§ ρκα΄ Μεθαρμογαὶ τῶν μουσικῶν κλιμάκων

Πολλάκις, κατὰ τὴν μουσικὴν ἐκτέλεσιν, εἴτε διότι τὸ ἀπαιτεῖ ἡ σύνθεσις —ἡ βούλησις τοῦ μελοποιοῦ— εἴτε ἐκ λόγων φωνητικῶν δυνατοτήτων καθ' ὅσον δῆλα δή, παρουσιάζεται ἀδυναμία ἐκτελέσεως μιᾶς ἐκκλησιαστικῆς συνθέσεως ἢ ἑνὸς τραγουδιοῦ ἀπὸ ὑρισμένης βάσεως, διότι τοῦτο δὲν τὸ ἐπιτρέπει ἡ φύσις τῆς φωνῆς τοῦ τραγουδιστοῦ ἢ τοῦ ψάλτου, παρίσταται ἀνάγκη μεταφορᾶς τῆς βάσεως τοῦ ψαλλομένου, ὑψηλότερον ἢ χαμηλότερον ἀπὸ τῆς βάσεως τοῦ ἤχου εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει τὸ ποίημα.

'Εὰν π.χ. πρόκειται τραγούδι ἤχου 'Έσω Πρώτου ἀπὸ τοῦ τοῦ καὶ ὁ τραγουδιστὴς ἦναι ὑψίφωνος, θὰ παραστῆ ἀνάγκη 'να μεταφέρω τὴν βάσιν τοῦ τραγουδιοῦ ὑψηλότερον ἐπὶ τοῦ φθόγγου τὰ ἢ τοῦ ἀνάγκη ἀνά τὸν διευκολύνω 'να τὸ τραγουδήση.

'Εάν, τοὐναντίον, ὁ τραγουδιστής μου ἦναι βαρύτονος, καὶ πρόκειται τραγούδι εἰς ἦχον πρῶτον ἀπὸ τοῦ τοῦ εἶναι δυνατὸν ἀπὰ αὐτῆς τῆς βάσεως να τὸ τραγουδήση, τότε ἀνάγκη να τὸ μεταφέρω εἰς βάσιν χαμηλοτέραν ἐπὶ τοῦ τοῦ ὅπως δυνηθῆ 'να τὸ τραγουδήση.

Τοῦτ' αὐτὸ προκύπτει πρόβλημα, ἐὰν ἕνα σκοπόν, πρόκειται να τραγουδήσουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες.

Ή τοιαύτη μετάθεσις τῆς βάσεως τῶν ἤχων καὶ τῶν μουσικῶν κλιμάκων ἐπὶ τὸ ὀξὺ ἢ τὸ βαρύ, καλεῖται «μ ε θ α ρ μ ο γ ὴ» (μεταφορὰ) τῶν ἤχων ἢ τῶν μουσικῶν κλιμάκων.

Ή μεθαρμογή, ὅμως, τῶν μουσικῶν κλιμάκων γεννᾶ προβλήματα, κυρίως εἰς τοὺς παίκτας τῶν μουσικῶν ὀργάνων, καθ' ὅσον ἐπιφέρει ἀλλοιώσεις τῶν εἰς ἕκαστον ἦχον ἀναλογούντων φθόγγων καὶ διαστημάτων ἐν τῷ διαπασῶν, εἴτ' ἐν διέσει, εἴτ' ἐν ὑφέσει, ἀλλοιώσεις, αἱ ὁποῖαι δυσχεραίνουν τὴν ἐπὶ τῶν μουσικῶν ὀργάνων δακτυλοθεσίαν· καὶ ἀνάγκη, ὅθεν, ὅπως ἀκολουθῆται σύστημά τι τὸ ὁποῖον να τοὺς διευκολύνη, κάπως, εἰς τὸ ἐγχείρημά των.

$\Pi \ E \ P \ I \ \Sigma \ Y \ \Sigma \ T \ H \ M \ A \ T \ \Omega \ N \ - \Sigma YNEXEIA$

Σύστη μα εἶναι τὸ ἔκ τινων συνιστώ μενον. Συνίστανται δὲ τὰ ἐν τῆ μουσικῆ συστήματα, ἐκ φθόγγων καὶ διαστημάτων, ἀπαρτιζόντων συμφωνίαν ἢ συστήματα εἶναι αὐταὶ αὖται αἱ συμφωνίαι, διὰ τῶν ἐντὸς τῆς τετρακτύος ἀπλουστέρων μαθηματικῶν λόγων καθοριζόμεναι, ἤτοι :

τὸ «διαπασῶν» ή ἑπταφωνία ἐκ τμημάτων 72 ἐν λόγω 1:2

τὸ «διὰ πέντε» ἢ τετραφωνία » » 42 » » 2:3 καὶ

τὸ «διὰ τεσσάρων» ἢ τριφωνία » » 30 » » 3:4

κατὰ τὰ ὁποῖα γίνεται καὶ ἡ ἁρμοσία —τὸ χόρδισμα— τῶν μουσικῶν ὀργάνων καὶ ἡ πρόοδος τῶν μελῳδιῶν*. Π.χ.

'Η θαμπούρα χορδίζεται κατὰ τὸ διαπασῶν, τὸ βιολὶ καὶ τὸ λαοῦτο κατὰ τὸ διὰ πέντε καὶ ἡ μεσαιωνικὴ κιθάρα (οὕτι) καὶ ἡ λύρα τῶν ποντίων, κατὰ τὸ διὰ τεσσάρων ἐκ δὲ τῶν πολυχόρδων ὀργάνων ἡ πηκτὶς (σαντούρι) καὶ τὸ ψαλτήριον ἢ κανὼν (κανονάκι) κατὰ τὸ διαπασῶν.

Ή δὲ κατὰ τὸ πεντά χορδον ἢ τὸ τετρά χορδον πορεία ἐπὶ τὸ ὀξὺ ἢ τὸ βαρύ, ἐπειδὴ τὰ συστή ματα ταῦτα εἶναι ἀτελῆ, ἐπιφέρει ἀλλοίωσιν μερικὴν διαστημάτων καὶ μεταβολὴν τῆς θέσεως ὡρισμένων φθόγγων, διὰ διέσεως ἢ ὑφέσεως ἐπὶ τὸ ὀξὺ ἢ τὸ βαρύ.

'Επειδὴ δέ, αἱ συμφωνίαι πέμπτης καὶ τετάρτης εὐρίσκονται ἐν ἀλληλεξαρτήσει, ὡς ἀπαρτίζουσαι ὁμοῦ τὸ διαπασῶν, εἴτε ὡς πέμπτη καὶ τετάρτη (π.χ.), εἴτε ὡς τετάρτη καὶ πέμπτη (π.χ.), ἕπεται ὅτι : Πρόοδος κατὰ τὸ διὰ πέντε ἐπὶ τὸ ὀξύ, ἰσοῦται πρὸς πρόοδον κατὰ τὸ

^{*} Καὶ ἄλλως: Σύστημα εἶναι ἡ κατὰ γένη καὶ χρόας διάταξις διαστημάτων, ἐν λόγῳ συμφωνίας, καθ' ἥν, γίνεται ἡ ἐπὶ τὸ ὀξὸ ἢ τὸ βαρὸ πρόοδος τῶν μελῳδιῶν.

^{** &#}x27;Η τοιαύτη πορεία κατὰ τὸ διαπασῶν, ὑπαγορεύεται κι' ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἀνθρωπίνων φωνῶν, ἀνδρικῶν καὶ γυναικείων ἢ παιδικῶν, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ γυναικείαι καὶ παιδικαί, φύσει εὑρίσκονται καὶ ἄδουσι διαπασῶν ἄνω τῶν ἀνδρικῶν φωνῶν μαρτυρεῖται δὲ τόσον παρὰ τῶν 'Αρχαίων ('Αριστοτέλης, Φίλων 'Ιουδαῖος), ὅσον καὶ παρὰ τῶν βυζαντινῶν, οἵτινες ἐκάλουν τοῦτο —ὡς εἴδομεν— διπλοφωνίαν» ἢ «διπλασμόν».

Δηλοῦται δὲ ἡ τοιαύτη πρόοδος, ὅταν ἐπὶ τῆς βάσεως τῶν κυρίων ἤχων (5χορδον ἐπὶ τὸ ὀξὸ) ἢ τῆς ἀντιφωνίας αὐτῶν —παραμέσων τῶν πλαγίων— (4χορδονἐπὶ τὸ βαρὸ) τεθῶσιν αξ φθοραὶ τῶν πλαγίων :

ἢ ἐπὶ τῶν πλαγίων αἱ φθοραὶ τῶν τριφώνων αὐτῶν ;

Τὴν μεταβολὴν φθόγγων καὶ διαστημάτων, ἀκολουθεῖ καὶ ἀνάλογος μεταβολὴ τῶν μαρτυριῶν, τῶν ὁποίων τὰ μαρτυρικὰ σημεῖα δὲν δηλοῦσι πλέον διαστήματα κυρίων ἤχων κατὰ συναφήν, ἀλλὰ πλαγίων ἤχων —ἀπὸ τετραφωνίας— κατὰ διάζευξιν :

ὄχι π.χ. ἦχοι κύριοι (το καὶ ἡ Τε ο) κατὰ συναφὴν
συναφὴ προσλ.
Τι καὶ ἡ Τι καὶ ἡ

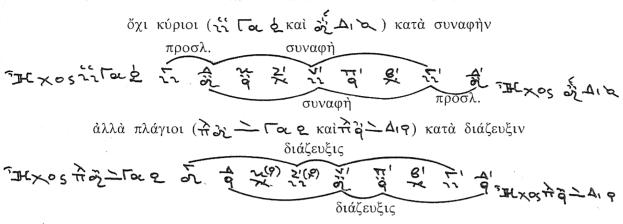
άλλὰ πλάγιοι (ΤέρΔι εκαὶ Τέρ κε) κατὰ διάζευξιν

Πρόοδος κατὰ τὸ διὰ τεσσάρων ἐπὶ τὸ ὀξύ, ἰσοῦται πρὸς πρόοδον κατὰ τὸ διὰ πέντε ἐπὶ τὸ βαρύ τοὺς μὲν φθόγγους καὶ τὸ καὶ τὸ καὶ τὸ βαρύ), τὰ δὲ ἑκατέρωθεν τούτων διαστήματα, ἀπὸ τόνων ἐλαχίστου, ἐλάσσονος καὶ μείζονος τούτων διαστήματα, ἀπὸ τόνων ἐλαχίστου, ἐλάσσονος καὶ μείζονος τούτων διαστήματα, ἀπὸ τόνων ἐλαχίστου, ἐλάσσονος καὶ μείζονος τούτων διαστήματα, ἀπὸ τόνων ἐλαχίστου, μεταβάλλουσα εἰς τόνους : μείζονα, ἐλάχιστον καὶ ἐλάσσονα, κατὰ τὸν τύπον: $\frac{12}{2}$ 8 $\frac{1}{2}$ 10 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$

Δηλοῦται δὲ ἡ τοιαύτη πρόοδος, ὅταν ἐπὶ τῆς βάσεως τῶν τριφώνων (4χορδον ἐπὶ τὸ ὀξὺ) ἢ τῆς ἀντιφωνίας αὐτῶν —πλαγίων τῶν πλαγίων— (5χορδον ἐπὶ τὸ βαρύ), τεθῶσιν αἱ φθοραὶ τῶν πλαγίων :

ἢ ἐπὶ τῶν πλαγίων, αἱ φθοραὶ τῶν κυρίων αὐτῶν :

Τὴν μεταβολὴν φθόγγων καὶ διαστημάτων, ἀκολουθεῖ καὶ ἀνάλογος μεταβολὴ τῶν μαρτυριῶν, τῶν ὁποίων τὰ μαρτυρικὰ σημεῖα, δὲν δηλοῦσι πλέον διαστήματα κυρίων ἤχων κατὰ συναφήν, ἀλλὰ πλαγίων ἤχων —τριφώνων— κατὰ διάζευξιν :

Γενικὸς κανών: Εἰς τὰς κατὰ σύστημα (4χορδον ἢ 5χορδον) μεταλλαγὰς τῶν διαστημάτων, εἴτε ἐπὶ τὸ ὀξὸ εἴτε ἐπὶ τὸ βαρύ, τὰ μὲν γράμματα τῶν μαρτυριῶν μένουσι τὰ αὐτά, δεικνύοντα τὴν θέσιν τῶν φωνῶν ἐν τῷ διαπασῶν ἐνῷ τὰ μαρτυρικὰ σημεῖα —ὡς καὶ τὰ διαστήματα— ἀκολουθοῦσι τὸν τύπον καὶ τὴν ἰδέαν (τὸ ἄκουσμα) τῆς ἑκάστοτε νέας φθορᾶς, διὰ τῶν φθόγγων τῆς ὁποίας (καὶ μέχρι τῆς λύσεώς της) ψευτοπαραλλαγίζουν, πρὸς εὐκολίαν, οἱ ἐκκλησιαστικοὶ μουσικοί*.

[&]quot;Ότε θὰ ἐμέτρα 2 μέτρα μὲ τὸ μέτρον, μὲ τὸν πῆχυν θὰ εἶχεν 1.92 ἑκ. (3 πήχεις περίπου) καὶ μὲ τοὺς πόδας θὰ εἶχεν 1.98 ἑκ. (6 πόδας περίπου).

Μέτρον		*****	100		2 μέτρα 2 00		
η Πῆχυς		64		(28	3 πήχεις 192		
ο Πόδες	333	666	999	(53,3	ι _{δε, ε} 6 πόδες 199		

Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ μὲ τὰ συστήματα τὰ μουσικά, διὰ τῶν συμφωνιῶν ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀπαρτίζεται τὸ διαπασῶν ἤτοι ἡ μουσικὴ κλῖμαξ, ὅπου ἐκ φύσεως μᾶς παρουσιάζονται ὡς μέτρα προόδου (πορείας) τῶν μελῳδιῶν ἐπὶ τὸ ὀξὺ ἢ τὸ βαρύ :

^{*} Ἐπειδὴ εν ἀπὸ τὰ φαινόμενα ὡς πλέον δύσκολα θέματα, εἰς τοὺς μὴ ἀσχολουμένους μὲ ὄργανα —ἐννοεῖται ἑλληνικὰ— μαθητευομένους τραγουδιστὰς καὶ ψάλτας, εἶναι τὸ τῶν συστημάτων καὶ τῆς, συνεπεία τῆς κατ' αὐτὰ προόδου, ἀλλοιώσεως μαρτυριῶν καὶ διαστημάτων ἐν τῷ διαπασῶν, τοῦτο μᾶς ἀναγκάζει 'να καταφύγωμεν εἰς μετρικὴν παραβολικὴν εἰκόνα ἐκ τῆς καθημερινῆς ζωῆς, πρὸς διευκόλυνσίν των :

^{&#}x27;Εκ τοῦ ἀμέσου παρελθόντος καὶ τοῦ παρόντος, τρία μέτρα μήκους μᾶς εἶναι γνωστά τὸ μέτρον (μ. 100 έκ.), ὁ πῆχυς (μ. 64 έκ.) καὶ οἱ πόδες (μ. 33.33 έκ. ἕκαστος).

^{&#}x27;Εάν, λοιπόν, ήθελε κάνεὶς 'να κάμη πρόοδον 'να μετρήση ενα μῆκος μ' εκαστον τῶν μετρικῶν τούτων μονάδων, τότε :

Ή πρόοδος κατὰ τὸ διὰ πέντε ἐν τῆ ἐκκλησιαστικῆ μουσικῆ

'Επειδή ή πρόοδος κατά τὸ διὰ πέντε, συναντᾶται συνήθως εἰς τοὺς Πρώτους ἤχους ἐκ τῶν διατονικῶν, ἀκολουθοῦσι δύο παραδείγματα τοιαύτης προόδου ἐν τῆ ἐκκλησιαστικῆ μουσική:

τὸ διὰ πασῶν τὸ διὰ τεσσάρων (4

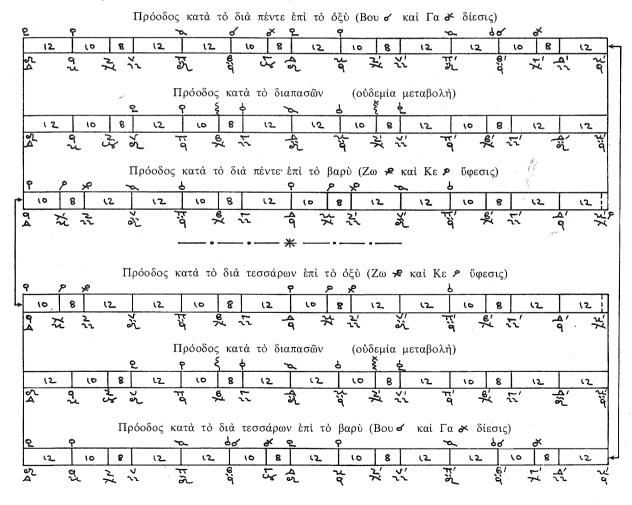
Καὶ ὅπως πρόοδος (πορεία) κατὰ μέτρον (100 έκ.) δὲν παρουσιάζει καμμίαν δυσκολίαν εἰς τοῦ μήκους τοὺς χαρακτηρισμούς (π.χ. τὸ μῆκος τῶν 30 ἑκ. μετὰ τὸ μέτρον θὰ ἦναι 1.30 ἑκ. τῶν 50 ἑκ. 1.50 κ.ο.κ.), οὕτω καὶ πρόοδος κατά τὸ διαπασῶν, ἀφίνει καὶ τοὺς φθόγγους καὶ τὰς μαρτυρίας που τοὺς παριστοῦν, εἴτε εἰς τὸ διατονικὸν γένος εἴτε εἰς τὸ χρωματικόν, ἀμεταβόλους καὶ μόνον κατὰ τόπους φωνῆς θὰ ήναι ή διαφορὰ ὡς πρὸς τὰς μαρτυρίας π.χ.

ο διὰ τὸν κάτω ΚΕ, ζό διὰ τὸν μέσον, καὶ ζό, διὰ τὸν ὀξὺν τόπον φωνῆς λ» » ΔI, å » » » » λ

Πρόοδος ὅμως κατὰ τὸ διὰ πέντε (4φωνίαν) καὶ τὸ διὰ τεσσάρων (τριφωνίαν) φέρει μεταβολὰς εἰς τὴν θέσιν τῶν φθόγγων καὶ τὴν μορφὴν τῶν μαρτυριῶν. Οὕτω :

Πρόοδος κατά τὸ διὰ πέντε ἐπὶ τὸ ὀζὺ ἢ κατά τὸ διὰ τεσσάρων ἐπὶ τὸ βαρύ, σημαίνει τὸν 矣 δίεσιν 2 τμημάτων

(ὡς ταὶ τὸ διὰ τεσσάρων ἐπὶ τὸ οζὸ ἢ κατὰ τὸ διὰ πέντε ἐπὶ τὸ βαρύ, σημαίνει τὸν το τος τηημάτων (ὡς τος καὶ τὸ διὰ τεσσάρων ἐπὶ τὸ οζὸ ἢ κατὰ τὸ διὰ πέντε ἐπὶ τὸ βαρύ, σημαίνει τὸν τος τος τηημάτων (ὡς τος καὶ τὸ) καὶ τὸν τος τόρεσιν 4 τμημάτων (ὡς τος καὶ τὸ).

α) Πρόοδος κατὰ τὸ πεντάχορδον ἐπὶ τὸ ὀξύ :

				Κατὰ τ	δ διατ	ιασῶν				
.			- 1.2 cm3 ic	Κατα τ		ĠT.	valey _		7160	<u>e.y.</u>
A g TTa P			810171031S	9 REO	l e l	12	10	8	15 1	2_
10	8 [(2	<u> </u>	\ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \	L' Y	1	77.	B' 17	∂ 2′	- N .
FO B	25	é	Κα	τα το οια	πενιε	EILL LO	050			
TOOK.			\	10 20 20 20 20 20 20 20 20 20 20 20 20 20			<u> </u>	हिंदू के केंद्र	<u> </u>	12
12	10	8	12	(0	8	12	1 13	- 01	- L A'	2
F32	B (d)	56(4)	A.	7	<u> </u>	22	3	1	2(8) 32	q
N.			320	८०९ ने	~ TE	a P T	`ετράφω\	νος		
		• • • • •	٥.		<u> </u>	مر <u> </u>	ما م	= = =		
_		_			A A 45	. 7		<i>_</i> Xe	~	e.s
۹ ڪ		= (=	<u> </u>			12-			-	. f. p. 60
50	وس	m		_ 4_	4_	ea	9~	ئى ئىن	, 00 A	3
(<u>u</u> , .		يت	C-5 2%		- !				•
01	720	المر	01 01	. 0 (9		pro	. कि ०	V WS	per la	. 10
•				(= -	_ == =	red -	€			
	~	~	o c			a L				
			53	e xos	3 1	Ke b				
		٠ .	-				~ (=	, =	- <u> </u>	
	2.	rLx	>0	× ~	1	&	i a	* >>	~ >0	
-		Service Community of	== , .	35.			<u> </u>	£ 6		
		Afres 1	Acres 6		ĩ	~ ~			-	
	4	٠,	25		_				5	1
~)	0	1	~ >0	~ 4	<u>ب</u> ح	, 5	, ,		τ.
ئے،	*			-				,	•	
•	- *									

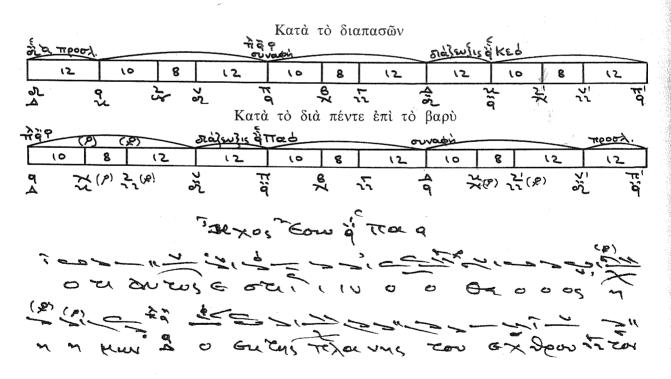
^{*} Καὶ «Παράτεινον» δοξολογίας 'Ιακώβου ("Ιδε ξ Καδ).

Φθόγγοι καὶ Γ΄ (καὶ Γ΄ ἐπὶ τὸ βαρὺ) ἐν διέσει, καὶ διάζευξις —ἀντὶ συναφῆς— μεταξὺ Τ΄ καὶ ἡ εἰς τρόπον ὥστε να σχηματίζεται κλῖμαξ ὅχι πλέον Πρώτου ἢ Πλ. Α΄ τετραφώνου —ὡς τὸ παράδειγμα— ἀλλὰ Πλ. Α΄ ἤχου ἀπὸ τοῦ Κε πὰ Σκερ (πὰ Δι 2 πὰ Κε).

"Αν και ή κατὰ 5χορδον πρόοδος ἐπὶ τὸ ὀξύ, παρατηρεῖται εἰς τοὺς ἤχους Πρώτους, ἰδοὺ καὶ παράδειγμα ἤχου το κατὰ τὸ πεντάχορδον, ἀπὸ τὸ στιχηρὸν «Θεαρχίφ

νεύματι» τοῦ Λαμπαδαρίου Πέτρου :

β) Πρόοδος κατὰ τὸ πεντάχορδον ἐπὶ τὸ βαρύ :

100 pear 20 zon ou ar ar a a a a voi &

Φθόγγοι ζ (*) καὶ ζ (*) καὶ ζ ἐπὶ τὸ ὀξὸ) ἐν ὑφέσει ἐπὶ τὸ βαρύ, καὶ συναφὴ μεταξὸ τῶν τετραχόρδων ἢ — ἡ καὶ ἡ ζ΄, ὅπως σχηματισθῆ κλῖμαξ οὐχὶ πλέον πλαγίου πρώτου, ἀλλὰ πρώτου ἤχου ἀπὸ τοῦ Πα () ἡ πα ὁ καὶ πλαγίου πρώτου ἀπὸ τοῦ κάτω ΔΙ () ἡ λ ἡ ΔΙ ዮ (λ ι ο) κε ζ ζ ζ ζ καὶ λ καὶ πλαγίου πρώτου ἀπὸ τοῦ κάτω ΔΙ () ἡ λ ἡ ΔΙ ዮ (λ ι ο) κε ζ χ ζ καὶ λ καὶ πλαγίου κρώτου ἀπὸ τοῦ κάτω ΔΙ () ἡ λ ἡ ΔΙ ዮ (λ ι ο) καὶ δ καὶ καὶ πλαγίου κρώτου ἀπὸ τοῦ κάτω ΔΙ () ἡ λ ἡ ΔΙ ዮ (λ ι ο) καὶ δ καὶ πλαγίου κρώτου ἀπὸ τοῦ κάτω ΔΙ () ἡ λ ἡ ΔΙ ዮ (λ ι ο) καὶ δ καὶ συναφὴ καὶ δ καὶ καὶ συναφὴ καὶ συναφὴ καὶ συναφὴ καὶ συναφὴ καὶ συναφὴ καὶ συναφὴ καὶ καὶ συναφὴ καὶ συναφὴ

Πρόοδος κατὰ τὸ διὰ τεσσάρων

'Ιδοὺ παραδείγματα ἐκ τροπαρίων τοῦ πλ. Δ ΄ κατ' ἐναλλαγήν τὰ μὲν κατὰ τὸ διαπα-

σῶν, τὰ δὲ κατὰ τριφωνίαν:

Texos Roj Muno. Κατά τὸ διαπασῶν

ει τω ναι μοι και ραισχου φωτει νου οτ ο οι ναι

βοι χο με νος φικι ως η μαι τι ον οτ τεο χο

ε λε ε χρι στα ε ο θτε ος η μιν τ

The survey of the server of th